

ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

των Λεκανών Απορροής Ποταμών
του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ
1. ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ
(ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 2 Α Φάσης)

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2013

ΕΙΔΙΚΗ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΥΔΑΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΔΑΤΩΝ

ΕΡΓΟ: ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/60/ΕΚ, ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ Ν.3199/2003 ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΔ 51/2007

ΣΥΜΠΡΑΞΗ:

- «ΥΔΡΟΕΞΥΓΙΑΝΤΙΚΗ Ε.Ε.» Λ.Σ. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ & ΣΙΑ ΕΕ
- ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΑΤΕΜ
- ΤΕΜ - ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΕ
- ΗΡC-ΡΑΣΕCΟ, ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡ/ΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Μ/ΕΠΕ
- ΛΙΟΝΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ του ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
- ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΑ του ΛΕΩΝΙΔΑ
- ΒΑΚΑΚΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΕ
- ΕΦΗ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ «ΧΩΡΟΔΥΝΑΜΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΕ»
- ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΤΖΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ
- ΑΝΑΓΝΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
- TERRA NOVA ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΕ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (GR01)

Α ΦΑΣΗ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 2: – ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Ημερομηνία πρώτης Δημοσίευσης: 21/11/2011

ΦΕΚ Έγκρισης Σχεδίου Διαχείρισης: 1004 Β'/24.04.2013

**ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΟΤΑΜΩΝ ΤΟΥ
ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)**

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2000/60/ΕΚ, ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ
Ν.3199/2003 ΚΑΙ ΤΟΥ Π.Δ.51/2007

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΦΑΣΗ 1

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ 2: ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1-1
1.1	Γενικά.....	1-1
1.2	Αντικείμενο του Παραδοτέου 2	1-1
2	ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2000/60/ΕΚ	2-1
2.1	Εισαγωγή.....	2-1
2.2	Ισχύον Θεσμικό Πλαίσιο.....	2-2
3	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	3-1
3.1	Γενικά.....	3-1
3.2	Υδατικά συστήματα υδροληψίας	3-1
3.3	ΥΣ με Υδρόβια είδη οικονομικής σημασίας.....	3-3
3.4	Ύδατα αναψυχής	3-3
3.5	Ευαίσθητες περιοχές	3-3
3.6	Ευπρόσβλητες Περιοχές	3-3
3.7	Προστατευόμενες φυσικές περιοχές	3-4
4	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΥΔ 01	4-1
5	ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΑΛΦΕΙΟΥ (GR29).....	5-1
5.1	Γενικά.....	5-1
5.2	Υδατικά συστήματα υδροληψίας	5-3
5.3	Υδρόβια είδη οικονομικής σημασίας.....	5-3
5.4	Ύδατα αναψυχής.....	5-3
5.5	Ευαίσθητες περιοχές	5-6

5.6	Ευπρόσβλητες Περιοχές	5-6
5.7	Προστατευόμενες φυσικές περιοχές	5-6
6	ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΑΜΙΣΟΥ – ΝΕΔΟΝΤΟΣ – ΝΕΔΑΣ (GR32)	6-1
6.1	Γενικά.....	6-1
6.2	Υδατικά συστήματα υδροληψίας	6-3
6.3	Υδρόβια είδη οικονομικής σημασίας.....	6-3
6.4	Ύδατα αναψυχής	6-4
6.5	Ευαίσθητες περιοχές	6-9
6.6	Ευπρόσβλητες Περιοχές	6-10
6.7	Προστατευόμενες φυσικές περιοχές	6-10

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 2-1.	Αριθμός σημείων δειγματοληψίας και ταυτότητες υδάτων κολύμβησης ανά υδατικό διαμέρισμα	2-8
Πίνακας 2-2.	Ευπρόσβλητες στη νιτρορρύπανση ζώνες ανά υδατικό διαμέρισμα	2-11
Πίνακας 3-1.	Πηγές δεδομένων ανά είδος προστατευόμενης περιοχής	3-1
Πίνακας 3-2.	Οικολογικά κριτήρια ταυτοποίησης των ειδών και των ενδιαιτημάτων που εξαρτώνται από την κατάσταση των υδάτων	3-4
Πίνακας 4-1.	Πλήθος περιοχών ανά είδος προστατευόμενης περιοχής και λεκάνης απορροής ΥΔ 01.....	4-1
Πίνακας 4-2.	Προστατευόμενες περιοχές υδατικού διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου (ΥΔ 01).....	4-2
Πίνακας 5-1.	Πλήθος περιοχών ανά είδος προστατευόμενης περιοχής.....	5-1
Πίνακας 5-2.	Υδατικά Συστήματα υδροληψίας	5-3
Πίνακας 5-3.	Υδατικά Συστήματα στα οποία συναντώνται υδρόβια είδη οικονομικής σημασίας.	5-3
Πίνακας 5-4.	Ύδατα κολύμβησης και σχετικά παράκτια ΥΣ.....	5-4
Πίνακας 5-5.	Προστατευόμενες Περιοχές Αναψυχής Εσωτερικών Υδάτων.....	5-5

Πίνακας 5-6.	Κατάσταση υδατικών συστημάτων υδάτων αναψυχής.....	5-5
Πίνακας 5-7.	Προστατευόμενες φυσικές περιοχές ΛΑΠ Αλφειού.....	5-6
Πίνακας 5-8.	Συσχέτιση προστατευόμενων φυσικών περιοχών με ΥΣ	5-6
Πίνακας 5-9.	Φυσικές προστατευόμενες περιοχές που σχετίζονται με την ύπαρξη ύδατος	5-7
Πίνακας 6-1.	Πλήθος περιοχών ανά είδος προστατευόμενης περιοχής.....	6-1
Πίνακας 6-2.	Υδατικά Συστήματα υδροληψίας	6-3
Πίνακας 6-3.	Υδατικά Συστήματα στα οποία συναντώνται υδρόβια είδη οικονομικής σημασίας.	6-3
Πίνακας 6-4.	Κατάσταση υδατικών συστημάτων υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας.....	6-4
Πίνακας 6-5.	Ύδατα κολύμβησης	6-5
Πίνακας 6-6.	Προστατευόμενες Περιοχές Αναψυχής Εσωτερικών Υδάτων.....	6-9
Πίνακας 6-7.	Κατάσταση υδατικών συστημάτων υδάτων αναψυχής.....	6-9
Πίνακας 6-8.	Προστατευόμενες φυσικές περιοχές ΛΑΠ Παμίσου – Νέδοντος – Νέδας	6-10
Πίνακας 6-9.	Συσχέτιση φυσικών προστατευόμενων περιοχών με ΥΣ	6-10
Πίνακας 6-10.	Συσχέτιση προστατευόμενων φυσικών περιοχών με ΥΣ	6-11

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

Σχήμα 4-1.	Συνοπτική παρουσίαση των προστατευόμενων περιοχών του υδατικού διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου (ΥΔ 01)	4-1
Σχήμα 5-1.	Προστατευόμενες περιοχές λεκάνης ποταμού Αλφειού (GR29).....	5-2
Σχήμα 5-2.	Όρια Φορά Διαχείρισης Χελμού – Βουραϊκού	5-9
Σχήμα 6-1.	Προστατευόμενες περιοχές συστημάτων υδροληψίας λεκάνης απορροής ποταμών Παμίσου – Νέδοντος - Νέδας (GR32)	6-2

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

- ΧΑΡΤΕΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Γενικά

Το παρόν συντάσσεται στα πλαίσια εκπόνησης της μελέτης «Κατάρτιση Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών απορροής πόταμων των υδατικών διαμερισμάτων Δυτικής Πελοποννήσου, Βόρειας Πελοποννήσου και Ανατολικής Πελοποννήσου, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ' εφαρμογή του Ν.3199/2003 και του Π.Δ.51/2007».

Την ανωτέρω μελέτη έχει αναλάβει, με βάση τη σχετική σύμβαση, η παρακάτω ομάδα συμπραττόντων μελετητικών εταιρειών και μελετητών:

- «ΥΔΡΟΕΞΥΓΙΑΝΤΙΚΗ Ε.Ε.» Λ.Σ. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ & ΣΙΑ ΕΕ
- ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΑΤΕΜ
- ΤΕΜ - ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΕ
- ΗΡC-PASECO, ΕΡΕΥΝΕΣ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡ/ΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Μ/ΕΠΕ
- ΛΙΟΝΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ του ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
- ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΑ του ΛΕΩΝΙΔΑ
- ΒΑΚΑΚΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΕ
- ΕΦΗ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ «ΧΩΡΟΔΥΝΑΜΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΕ»
- ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΤΖΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ
- ΑΝΑΓΝΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ του ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
- TERRA NOVA ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΠΕ

Το παρόν αποτελεί το 2^ο παραδοτέο της Ενδιάμεσης Φάσης 1 της μελέτης.

1.2 Αντικείμενο του Παραδοτέου 2

Το παραδοτέο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών καταγράφει και δίνει αναλυτικά στοιχεία για τις Προστατευόμενες Περιοχές του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου. Το Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών καθορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 6 & 7 και το Παράρτημα IV της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, με σκοπό τη θέσπιση αυστηρότερων διαχειριστικών στόχων για τα ΥΣ που σχετίζονται με αυτές.

Το Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών του Υδατικού Διαμερίσματος καταρτίζεται με:

- Επικαιροποίηση του πρώτου καταλόγου με τις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως προστατευόμενες και έχουν υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο της εφαρμογής των Άρθρων 5 & 6 και των Παραρτημάτων II – IV της Οδηγίας (ύδατα αναψυχής, ευαίσθητες και ευπρόσβλητες περιοχές, τόποι του Προγράμματος NATURA 2000), με βάση τα νέα δεδομένα που έχουν προκύψει κατά την εφαρμογή σχετικών Κοινοτικών Οδηγιών.
- Συμπλήρωση του υποβληθέντος καταλόγου με
 - τις περιοχές που προορίζονται για προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία
 - τις περιοχές που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση (πόσιμου ύδατος), σύμφωνα με το Άρθρο 7 της Οδηγίας και το Άρθρο 7 του ΠΔ 51/2007,

ήτοι όλα τα υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για την απόληψη ύδατος με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση και εξυπηρετούν οργανωμένους οικισμούς (παρέχουν κατά μέσον όρο άνω των 10 m³ ημερησίως, ή εξυπηρετούν περισσότερα από 50 άτομα), και τα υδατικά συστήματα που προορίζονται για τέτοια χρήση μελλοντικά .

Στη συνέχεια δίδονται:

- οι κατηγορίες των Προστατευόμενων Περιοχών σύμφωνα με την Οδηγία καθώς και το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο προστασίας κάθε κατηγορίας (2^ο κεφάλαιο)
- η μεθοδολογία προσδιορισμού και οριοθέτησης τους (3^ο κεφάλαιο)
- συνοπτική περιγραφή των περιοχών του μητρώου σε επίπεδο υδατικού διαμερίσματος και σχετική λίστα (4^ο κεφάλαιο)
- αναλυτικά στοιχεία του Μητρώου για τη λεκάνη απορροής του Αλφειού Ποταμού (GR29) και τη λεκάνη απορροής Πάμισου –Νέδοντα –Νέδα (GR32), στα κεφάλαια 5 και 6.

2 ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2000/60/ΕΚ

2.1 Εισαγωγή

Σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων, τα κράτη μέλη οφείλουν να εξασφαλίσουν τη δημιουργία μητρώου ή μητρώων όλων των περιοχών που εντάσσονται στο εσωτερικό κάθε περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού, οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως χρήζουσες ειδικής προστασίας βάσει ειδικών διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας για την προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων τους ή για τη διατήρηση των οικοτόπων και των ειδών που εξαρτώνται άμεσα από το νερό.

Το μητρώο περιλαμβάνει όλα τα υδατικά συστήματα που προσδιορίζονται δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 1 και όλες τις προστατευόμενες περιοχές που καλύπτονται από το Παράρτημα IV. (Άρθρο 1, 2000/60 Ε.Κ.).

Για κάθε περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού, το μητρώο προστατευόμενων περιοχών εξετάζεται και ενημερώνεται (Άρθρο 1, 2000/60 Ε.Κ.).

Σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας 2000/60 Ε.Κ.:

Σε κάθε περιοχή λεκάνης ποταμού, τα κράτη μέλη προσδιορίζουν:

- όλα τα υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για την υδροληψία με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση και παρέχουν κατά μέσον όρο άνω των 10 m³ ημερησίως ή εξυπηρετούν περισσότερα από 50 άτομα και
- τα υδατικά συστήματα που προορίζονται για τέτοια χρήση μελλοντικά.

Τα κράτη μέλη παρακολουθούν τα υδατικά συστήματα τα οποία, σύμφωνα με το Παράρτημα V, παρέχουν κατά μέσο όρο άνω των 100 m³ ημερησίως.

Σύμφωνα με το Παράρτημα IV της Οδηγίας 2000/60 Ε.Κ.:

Το μητρώο των προστατευόμενων περιοχών περιλαμβάνει τους ακόλουθους τύπους προστατευόμενων περιοχών:

- Περιοχές που προορίζονται για την άντληση ύδατος για ανθρώπινη κατανάλωση σύμφωνα με το άρθρο 7.
- Περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία.
- Υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης, σύμφωνα με την οδηγία 76/160/ΕΟΚ.
- Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευάλωτες ζώνες, σύμφωνα με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ και των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες περιοχές, σύμφωνα με την οδηγία 91/271/ΕΟΚ.
- Περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών όταν η διατήρηση ή η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων είναι σημαντική για την προστασία τους,

συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τόπων του προγράμματος «Φύση 2000», που καθορίζονται δυνάμει των οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 79/409/ΕΟΚ

Για το μητρώο απαιτούνται επίσης, χάρτες στους οποίους εμφανίζεται η θέση κάθε προστατευόμενης περιοχής, καθώς και περιγραφή της κοινοτικής, της εθνικής ή της τοπικής νομοθεσίας βάσει της οποίας έχουν χαρακτηριστεί. Η χαρτογράφηση των περιοχών αυτών έχει αποτελέσει τμήμα της θεματικής χαρτογραφικής παρουσίασης της Α΄ Φάσης του παρόντος έργου.

Συγκεκριμάντας τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60 και το καθεστώς προστασίας που εφαρμόζεται στον ελλαδικό χώρο, όσον αφορά το Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών υιοθετούνται οι ακόλουθες παραδοχές:

1. Το μητρώο περιλαμβάνει όλα τα υδατικά συστήματα που χρησιμοποιούνται για την υδροληψία με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση και παρέχουν κατά μέσον όρο άνω των 10 m³ ημερησίως ή εξυπηρετούν περισσότερα από 50 άτομα καθώς επίσης και όλα τα υδατικά συστήματα που προορίζονται για τέτοια χρήση μελλοντικά.
2. Περιοχές που προορίζονται για την προστασία υδρόβιων ειδών με οικονομική σημασία (εσωτερικά και παράκτια ύδατα). Στην εν λόγω κατηγορία ανήκουν οι περιοχές στις οποίες αναπτύσσονται υδατοκαλλιεργητικές δραστηριότητες, καλλιέργειες οστρακοειδών.
3. Υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής. Στην εν λόγω κατηγορία ανήκουν οι περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης, σύμφωνα με την οδηγία 76/160/ΕΟΚ, αλλά και περιοχές που προτείνεται να χαρακτηρισθούν ως εσωτερικά ύδατα αναψυχής.
4. Περιοχές ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευπρόσβλητες ζώνες, σύμφωνα με την οδηγία 91/676/ΕΟΚ και των περιοχών που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες περιοχές, σύμφωνα με την οδηγία 91/271/ΕΟΚ.
5. Τέλος, στο Μητρώο περιλαμβάνονται περιοχές που προορίζονται για την προστασία οικοτόπων ή ειδών όταν η διατήρηση ή η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων είναι σημαντική για την προστασία τους, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών τόπων του προγράμματος «Φύση 2000», που καθορίζονται δυνάμει των οδηγιών 92/43/ΕΟΚ και 2009/147/ΕΚ (η οποία αντικατέστησε την 79/409/ΕΟΚ) και περιοχές οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως χρήζουσες ειδικής προστασίας βάσει ειδικών διατάξεων της διεθνούς, ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας για την προστασία των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων τους ή για την διατήρηση των οικοτόπων και των ειδών που εξαρτώνται άμεσα από το νερό. Πρέπει να σημειωθεί πως οι υγρότοποι, αποτελούν σύμφωνα με την οδηγία ειδικό ζήτημα, χρήζουν ιδιαίτερης αντιμετώπισης και εφόσον υφίσταται λόγος αποτελούν χωριστή οντότητα στο Μητρώο.

2.2 Ισχύον Θεσμικό Πλαίσιο

Στη συνέχεια παρατίθεται το ισχύον θεσμικό πλαίσιο που αφορά στις υπό ένταξη στο μητρώο περιοχές ανά τύπο προστατευόμενης περιοχής σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΟΠΥ και το ΠΔ51/2007.

Υδατικά συστήματα υδροληψίας

Τα υδατικά συστήματα υδροληψίας αφορούν σε υπόγεια και επιφανειακά συστήματα (σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στην ΟΠΥ) τα οποία χρησιμοποιούνται (ή προορίζονται για τέτοια χρήση μελλοντικά), με σκοπό την ανθρώπινη κατανάλωση και παρέχουν κατά μέσον όρο άνω των 10 m³ ημερησίως ή εξυπηρετούν περισσότερα από 50 άτομα.

Το χρησιμοποιούμενο για ανθρώπινη κατανάλωση πρέπει να είναι από κάθε άποψη αβλαβές για την Υγεία των ανθρώπων, οργανοληπτικά άμεμπτο και απολύτως καθαρό, απαλλαγμένο από παθογόνους μικροοργανισμούς και οποιεσδήποτε ουσίες σε αριθμούς και συγκεντρώσεις που αποτελούν ενδεχόμενο κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία (Κεντρικό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας, Δρ. Παναγιώτα Γεωργίου-Μπούφα, 2005).

Τα ποιοτικά του χαρακτηριστικά θα πρέπει να κυμαίνονται μεταξύ ορισμένων αποδεκτών ορίων, τα οποία αποτελούν τα πρότυπα ποιότητας και θεσπίζονται Νομοθετικά. Τα πρότυπα ποιότητας αυτά, στην Ελλάδα, καθορίζονται με την Κοινή Υπουργική Απόφαση Υ2/ 2600/ 2001 που αποτελεί συμμόρφωση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία 98/ 83 Ε.Ε. η οποία τροποποιήθηκε από την Υ.Α. ΔΥΓ2/Γ.Π. οικ. 38295/2007.

Επιπλέον, στην Υ.Α. οικ. 46399/1352/1986 καθορίζεται η απαιτούμενη ποιότητα των επιφανειακών νερών που προορίζονται για: «πόσιμα», «κολύμβηση», «διαβίωση ψαριών σε γλυκά νερά» και «καλλιέργεια και αλιεία οστρακοειδών», μέθοδοι μέτρησης, συχνότητα δειγματοληψίας και ανάλυση των επιφανειακών νερών που προορίζονται για πόσιμα, σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 75/440/ΕΟΚ, 76/160/ΕΟΚ, 78/659/ΕΟΚ, 79/293/ΕΟΚ και 79/869/ΕΟΚ.

Η ως άνω Υ.Α. τροποποιήθηκε από το Π.Δ. 51/2007, (54/Α/8.3.07) (Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2000/60/ΕΚ «για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000).

Επισημαίνεται δε πως αν και η ποιότητα του υδατικού συστήματος δεν είναι δεσμευτικός παράγοντας για τον χαρακτηρισμό του ως σύστημα υδροληψίας, δεδομένου ότι το νερό δύναται να επεξεργαστεί πριν τη διάθεση του προς πόση, παρά ταύτα σκοπός είναι η αποτελεσματική προστασία τους προκειμένου να απαιτείται η ελάχιστη δυνατή επεξεργασία.

Υδρόβια είδη οικονομικής σημασίας

Πρόσφατα με την ΚΥΑ 31722/4-11-2011 (ΦΕΚ Β'2505/4-11-2011) εγκρίθηκε το "Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτού". Στο Ειδικό πλαίσιο ορίζονται οι Περιοχές Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Α.Υ) δηλ. θαλάσσιες περιοχές που πληρούν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά για την ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών. Εντός των Π.Α.Υ χωροθετούνται α) Περιοχές Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Ο.Α.Υ.) εντός των οποίων η συνολική έκταση μίσθωσης των

μονάδων υδατοκαλλιέργειας είναι μεγαλύτερη των 100 στρ. β) Περιοχές Άτυπης Συγκέντρωσης Μονάδων (Π.Α.Σ.Μ) στις οποίες αναπτύσσονται μέχρι πέντε μονάδες με συνολική έκταση μικρότερη των 100 στρ. (οι Π.Α.Σ.Μ αποτελούν μεταβατική κατάσταση πριν τη θεσμοθέτηση των Π.Ο.Α.Υ) και γ) μεμονωμένες μονάδες .

Σύμφωνα με το Ειδικό Πλαίσιο οι Περιοχές Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (Π.Α.Υ) σε θαλάσσιες εκτάσεις κατατάσσονται σε πέντε κατηγορίες

- Περιοχές ιδιαίτερα αναπτυγμένες (κατηγορία Α)
- Περιοχές με περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης (κατηγορία Β)
- Δυσπρόσιτες περιοχές με σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης των θαλάσσιων υδατοκαλλιεργειών (κατηγορία Γ)
- Περιοχές με ιδιαίτερη ευαισθησία ως προς το φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον (κατηγορία Δ)
- Περιοχές ανάπτυξης κατηγορίας Ε

Ειδικότερα :

Α. Περιοχές ιδιαίτερα αναπτυγμένες που χρήζουν παρεμβάσεων βελτίωσης, εκσυγχρονισμού των μονάδων και των υποδομών, προστασίας και αναβάθμισης του περιβάλλοντος. Πρόκειται για περιοχές στις οποίες υπάρχει ήδη ανάπτυξη της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας με σημαντική συγκέντρωση μονάδων. Χαρακτηρίζονται από τις ιδιαίτερα ευνοϊκές συνθήκες του θαλάσσιου περιβάλλοντος για την ανάπτυξη υδατοκαλλιέργειας, την ικανοποιητική σύνδεσή τους με αστικά κέντρα ή άλλα κέντρα κατανάλωσης των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και από τις θετικές συνθήκες ανάπτυξης της δραστηριότητας από άποψη απαγορευτικών ή ανταγωνιστικών χρήσεων. Στις περιοχές αυτές επιτρέπεται ο εκσυγχρονισμός και η μετεγκατάσταση εντός της ίδιας ΠΑΥ. Επίσης επιτρέπεται η ίδρυση νέων μονάδων που προέρχονται από συγκέντρωση ή διάσπαση υφιστάμενων μονάδων εγκατεστημένων εντός της ίδιας Π.Α.Υ., με την προϋπόθεση να μην μεταβάλλονται η έκταση μίσθωσης και η δυναμικότητα των αρχικών μονάδων

Β. Περιοχές με σημαντικά περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης των θαλάσσιων υδατοκαλλιεργειών. Πρόκειται για περιοχές στις οποίες, είτε υπάρχει ανάπτυξη της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας, με σχετικά όμως περιορισμένη συγκέντρωση μονάδων – αναλογικά με τα χαρακτηριστικά τους –, είτε υπάρχει αποσπασματική ανάπτυξη, με συνέπεια να έχουν σημαντικά περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης. Στις περιοχές αυτές επιτρέπεται ο εκσυγχρονισμός, η επέκταση, η μετεγκατάσταση εντός της ίδιας ΠΑΥ. Και η ίδρυση νέων μονάδων που προέρχονται από συγκέντρωση ή διάσπαση υφιστάμενων μονάδων εγκατεστημένων εντός της ίδιας Π.Α.Υ., με την προϋπόθεση να μην μεταβάλλονται η έκταση μίσθωσης και η δυναμικότητα των αρχικών μονάδων.

Γ. Δυσπρόσιτες περιοχές με σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης των θαλάσσιων υδατοκαλλιεργειών. Περιοχές με γενικά πλεονεκτήματα για την εγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιέργειας, οι οποίες παραμένουν αναξιοποίητες. Ειδικότερα, αφορά σε περιοχές που τα κοινωνικό – οικονομικά οφέλη από την οργανωμένη ανάπτυξη υδατοκαλλιεργητικών δραστηριοτήτων, ελλείψει εναλλακτικών δυνατοτήτων ανάπτυξης και στήριξης των τοπικών κοινωνιών, εκτιμώνται ως ιδιαίτερα σημαντικά. Σε αυτές τις περιοχές επιτρέπεται η επέκταση και ο

εκσυγχρονισμός υφιστάμενων μονάδων, καθώς και η ίδρυση νέων μονάδων, με στόχο να δημιουργηθούν προοδευτικά οι προϋποθέσεις για οργάνωση σε ΠΟΑΥ.

Δ. Περιοχές με ιδιαίτερη ευαισθησία, ως προς το φυσικό περιβάλλον στις οποίες απαιτείται προσαρμογή των όρων εγκατάστασης και λειτουργίας των μονάδων υδατοκαλλιέργειας στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του χώρου και του περιβάλλοντος. Περιοχές κατάλληλες για εγκατάσταση μονάδων υδατοκαλλιέργειας, οι οποίες βρίσκονται μερικώς ή στο σύνολό τους σε ευρύτερες περιοχές ιδιαίτερης οικολογικής σημασίας και ευαισθησίας (π.χ. περιοχές «προστασίας της φύσης» του Ν.1650/86, περιοχές Δικτύου NATURA 2000, τοπία Φυσικού Κάλλους και Θαλάσσια Πάρκα) και στις οποίες δεν αποκλείεται η ίδρυση και λειτουργία μονάδων υδατοκαλλιέργειας, με ειδικούς όρους και δεσμεύσεις ως προς τον τρόπο διαχείρισης αυτών. Σε αυτές τις περιοχές επιτρέπεται ο εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων μονάδων. Η εγκατάσταση νέων μονάδων και η επέκταση των υφισταμένων δεν αποκλείεται, με την προϋπόθεση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση τους, να καθορίζονται ειδικοί όροι και δεσμεύσεις ως προς τον τρόπο διαχείρισης αυτών, που θα καθορίζονται, με βάση τα προβλεπόμενα στις ειδικές ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στην υπαγωγή των περιοχών αυτών σε ειδικό καθεστώς προστασίας και διαχείρισής τους.

Ε. Περιοχές Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών Κατηγορίας Ε. Πρόκειται για περιοχές με κατάλληλα χαρακτηριστικά, τα οποία ευνοούν την ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών, αλλά με ιδιαιτερότητες, που δεν επιτρέπουν τη δημιουργία συγκεντρώσεων και οργανωμένων ζωνών. Σ' αυτές τις περιοχές επιτρέπεται ο εκσυγχρονισμός και η επέκτασή των υφιστάμενων μονάδων ενώ η εγκατάσταση νέων μονάδων ή η μετεγκατάσταση μονάδων από άλλη ΠΑΥ, κρίνεται κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης και του όρους του Ειδικού Πλαισίου. Στην κατηγορία Ε περιλαμβάνονται: α) δυσπρόσιτες, παραμεθόριες, νησιωτικές περιοχές, όπου η ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών κρίνεται σκόπιμη για γεωπολιτικούς και αναπτυξιακούς λόγους, β) περιοχές με σημαντική απουσία άλλων αναπτυξιακών δραστηριοτήτων ανταγωνιστικών του ίδιου χώρου, για τη συγκράτηση του πληθυσμού, ή γ) περιοχές με κατάλληλα χαρακτηριστικά, που γειτνιάζουν με περιοχές ζήτησης (αστικά κέντρα, τουριστικές περιοχές κ.λπ.), διαθέτουν υποδομές εξυπηρέτησης για την προώθηση των προϊόντων, αλλά, παράλληλα, λόγω είτε της γειτνίασης με ανταγωνιστικές χρήσεις, είτε της ευαισθησίας του φυσικού περιβάλλοντος, κρίνεται προτιμότερη η διάσπαρτη παρά η οργανωμένη χωροθέτηση. Πρόκειται ειδικότερα για τις παρακάτω περιοχές (με εξαίρεση των τμημάτων τους που εμπίπτουν σε άλλες κατηγορίες περιοχών ή περιπτώσεων της παρούσας ΚΥΑ): Κρήτη, Κυκλάδες, Νήσοι Δωδεκανήσων, Νήσοι Βορείου Αιγαίου, Ακτές Νομού Αττικής (των νησιών συμπεριλαμβανομένων), ΒΑ Ακτές Κέρκυρας, ΒΑ Ακτές Κεφαλονιάς.

Σε αντίθεση με τις θαλάσσιες υδατοκαλλιέργειες για τις οποίες προσδιορίζονται οι κατάλληλες περιοχές για την ανάπτυξή τους (ΠΑΥ), η ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας στους υφάλμυρους σχηματισμούς (λιμνοθάλασσες, αύλακες, κανάλια, κ.λπ.) αλλά και στα λοιπά εσωτερικά ύδατα της χώρας (λίμνες, ποτάμια, πηγές) δεν απαιτεί ανάλογο προσδιορισμό, αφενός γιατί, σε αντίθεση με το μεγάλο μήκος της παράκτιας ζώνης, οι περιοχές των υφάλμυρων σχηματισμών καθώς και οι περιοχές με δυνατότητα ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών σε γλυκά ύδατα είναι περιορισμένες σε επίπεδο χώρας (σε έκταση και αριθμό), εφ' ετέρου είναι προσδιορισμένες από τις φυσικές – περιβαλλοντικές – οικολογικές διεργασίες που διέπουν τις περιοχές αυτές και είναι εκ φύσεως κατάλληλες για την ανάπτυξη υδατοκαλλιέργειας. Οι υφάλμυροι χερσαίοι σχηματισμοί (λιμνοθάλασσες, αύλακες, κανάλια) και τα εσωτερικά ύδατα χαρακτηρίζονται από διαφορετική

βαθμίδα μέτρων προστασίας, όπως αυτά ισχύουν στις σχετικές θεσμικές διατάξεις. Στις περιπτώσεις χαρακτηρισμών ως προστατευόμενων περιοχών, προβλέπονται συγκεκριμένοι όροι και προϋποθέσεις ώστε η υδατοκαλλιεργητική δραστηριότητα να συμβάλει και να διασφαλίζει τις φυσικές - περιβαλλοντικές – οικολογικές διεργασίες που διέπουν τις περιοχές αυτές, καθώς και την υδατοκαλλιεργητική δραστηριότητα που αναπτύσσεται εντός αυτών.

Επιπρόσθετα, η Οδηγία 2006/113/ΕΚ: αφορά στην ποιότητα των υδάτων για οστρακοειδή και εφαρμόζεται στα παράκτια και στα υφάλμυρα ύδατα που υποδεικνύονται από τα κράτη μέλη ότι έχουν ανάγκη να προστατευθούν ή να βελτιωθούν για να καταστήσουν δυνατή τη ζωή και την ανάπτυξη των οστρακοειδών (μαλάκια δίθυρα και γαστερόποδα). Τα κράτη μέλη οφείλουν να καθορίζουν τις προβλεπόμενες τιμές για τα ύδατα που έχουν υποδειχθεί, όπως αυτές ορίζονται για συγκεκριμένες παραμέτρους στο παράρτημα της εν λόγω οδηγίας. Πιο συγκεκριμένα, στο παράρτημα δίδονται τιμές σε δύο στήλες (I και G). Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να καθορίσουν τιμές λιγότερο αυστηρές από αυτές που περιλαμβάνονται στη στήλη I του παραρτήματος και θα πρέπει να προσπαθούν να τηρήσουν τις τιμές που περιλαμβάνονται στη στήλη G. Όσον αφορά στις απορρίψεις ουσιών που σχετίζονται με «ουσίες οργανοαλογόνες» και «μέταλλα», η οδηγία ορίζει στόχους ποιότητας καθώς και άλλες υποχρεώσεις που σχετίζονται με τη δειγματοληψία.

Τέλος, η Οδηγία 2006/44/ΕΚ αφορά στην ποιότητα των γλυκών υδάτων και εφαρμόζεται στα ύδατα, για τα οποία τα κράτη μέλη καθορίζουν ότι έχουν ανάγκη προστασίας ή βελτίωσης για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων. Δεν εφαρμόζεται στα ύδατα που σχηματίζουν τις φυσικές ή τεχνητές δεξαμενές που χρησιμοποιούνται για εντατική ιχθυοκαλλιέργεια, αλλά αποβλέπει στην προστασία ή τη βελτίωση της ποιότητας των ρεόντων ή λιμναζόντων γλυκών υδάτων μέσα στα οποία αναπτύσσονται ή θα μπορούσαν να αναπτυχθούν ιχθύες, εάν η ρύπανση ήταν μικρότερη ή είχε εξαλειφθεί. Πιο συγκεκριμένα, αφορά σε εγχώρια είδη που εμφανίζουν φυσική ποικιλία και σε είδη η παρουσία των οποίων κρίνεται επιθυμητή από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

Λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις Οδηγίες 2006/113/ΕΚ και 2006/44/ΕΚ όσο και το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες, καθώς και τα στοιχεία που συλλέχθηκαν στα πλαίσια της μελέτης σχετικά με τις λειτουργούσες μονάδες και τη δυναμικότητά τους, έγινε ο προσδιορισμός των ΥΣ που προορίζονται για προστασία υδρόβιων ειδών.

Υδατα αναψυχής

Ο έλεγχος της ποιότητας των Νερών Κολύμβησης εφαρμόζεται βάσει της Οδηγίας 2006/7/ΕΚ για τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης η οποία και καταργεί τη προηγούμενη οδηγία 76/160/ΕΟΚ.

Η προσπάθεια για έκδοση νέας οδηγίας για το εν λόγω θέμα άρχισε από το Δεκέμβριο του 2000, όταν η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, με θέμα την ανάπτυξη νέας πολιτικής για τα νερά κολύμβησης και προκάλεσε ευρείας κλίμακας διαβουλεύσεις με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη. Το κύριο αποτέλεσμα των εν λόγω διαβουλεύσεων ήταν η συμφωνία για την ανάγκη κατάρτισης μια νέας οδηγίας που να βασίζεται σε πρόσφατα επιστημονικά δεδομένα και να δίνει ιδιαίτερο βάρος στη συμμετοχή του κοινού. Η απόφαση

αριθ.1600/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2002, για τη θέσπιση του έκτου κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον περιέχει μεταξύ άλλων και την δέσμευση για *εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των υδάτων κολύμβησης* με την ταυτόχρονη αναθεώρηση της οδηγίας 76/160/ΕΟΚ.

Η Οδηγία 2006/7/ΕΚ έχει εναρμονιστεί με την ελληνική νομοθεσία μέσω της ΚΥΑ 8600/416/Ε103/2009 (ΦΕΚ 356Β'/26-2-2009) σχετικά με την διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης.

Ο βασικός σκοπός της εν λόγω ΚΥΑ είναι η θέσπιση διατάξεων για:

- την παρακολούθηση και ταξινόμηση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης
- την διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και
- την παροχή πληροφοριών στο κοινό όσον αφορά την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης

Οι διατάξεις αυτές σκοπό έχουν τη διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και την προστασία της ανθρώπινης υγείας, με τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Πιο συγκεκριμένα, οι παράμετροι και οι τιμές της Οδηγίας 2006/7/ΕΚ (και ως επέκταση και της σχετικής ΚΥΑ), σχετικά με την διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης, στηρίζονται στα τελευταία επιστημονικά και ερευνητικά δεδομένα, και κυρίως στα παρεχόμενα από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (WHO). Σύμφωνα με αυτά, οι παράμετροι παρακολούθησης περιορίζονται, από 19 που ίσχυαν στην οδηγία 76/160/ΕΟΚ, σε δύο (2) σημαντικές βακτηριολογικές παραμέτρους: τους εντερόκοκκους (*enterococci*) και τα κολοβακτηρίδια (*Escherichia coli*).

Η αξιολόγηση της ποιότητας κάθε περιοχής νερών κολύμβησης πραγματοποιείται μετά το τέλος κάθε κολυμβητικής περιόδου (όπως αυτή καθορίζεται ετησίως με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ) με βάση το σύνολο των ποιοτικών δεδομένων για την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης το οποίο συγκροτείται σε σχέση με την εν λόγω κολυμβητική περίοδο και τις προηγούμενες τρεις κολυμβητικές περιόδους. Τα νερά κολύμβησης ταξινομούνται σε τέσσερα επίπεδα ποιότητας ως ακολούθως: α) Ανεπαρκής, β) Επαρκής γ) Καλής και δ) Εξαιρετικής.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 της ισχύουσας οδηγίας για πρώτη φορά πριν από την έναρξη της κάθε κολυμβητικής περιόδου καθορίζεται χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης για κάθε περιοχή κολύμβησης. Η παρακολούθηση πραγματοποιείται το αργότερο τέσσερις μέρες από την ημερομηνία που ορίζεται στο χρονοδιάγραμμα. Επίσης σύμφωνα με το ίδιο άρθρο κάθε χρόνο πριν την έναρξη της κολυμβητικής περιόδου όλα τα Κράτη Μέλη ετοιμάζουν κατάλογο με όλες τις περιοχές κολύμβησης και καθορίζουν τη χρονική διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου. Για την Ελλάδα η κολυμβητική περίοδος έχει καθοριστεί από αρχές Ιουνίου έως και τέλος Οκτωβρίου (υπ. Αριθμ. Οικ. 08/8-1-2010, Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ)) και η παρακολούθηση της ποιότητας των νερών κολύμβησης πραγματοποιείται σε 2155 αντιπροσωπευτικά σημεία δειγματοληψίας σε όλη τη χώρα.

Στην εν λόγω Οδηγία καθιερώνεται και η έννοια της «ταυτότητας». Η ταυτότητα των νερών κολύμβησης αποτελείται από τα ακόλουθα:

α) Περιγραφή των φυσικών, γεωγραφικών και υδρολογικών χαρακτηριστικών των νερών κολύμβησης καθώς και άλλων επιφανειακών νερών στη λεκάνη απορροής των εν λόγω νερών που μπορούν ενδεχομένως να προκαλέσουν ρύπανση και είναι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην οδηγία πλαίσιο για τα νερά.

β) Εντοπισμό και αξιολόγηση των αιτιών ρύπανσης που ενδέχεται να επηρεάσουν τα νερά κολύμβησης και να βλάψουν την υγεία των λουομένων και σε περίπτωση που υπάρχει κίνδυνος βραχυπρόθεσμης ρύπανσης, παρέχονται οι ακόλουθες πληροφορίες:

- Αναμενόμενη φύση, συχνότητα και διάρκεια της αναμενόμενης βραχυπρόθεσμης ρύπανσης.
- Λεπτομέρειες για τις τυχόν άλλες αιτίες ρύπανσης, συμπεριλαμβανομένου των διαχειριστικών μέτρων που λαμβάνονται και του χρονοδιαγράμματος για την εξάλειψη τους.
- Τα διαχειριστικά μέτρα που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια βραχυπρόθεσμης ρύπανσης και τα στοιχεία ταυτότητας και επικοινωνίας των φορέων που είναι υπεύθυνοι για την ανάληψη τέτοιας δράσης.

γ) Αξιολόγηση της δυνατότητας ανάπτυξης κυανοβακτηρίων.

δ) Αξιολόγηση της δυνατότητας ανάπτυξης μακροφυκών ή/και φυτοπλαγκτού.

ε) Την τοποθεσία του σημείου παρακολούθησης το οποίο θα πρέπει να βρίσκεται στον τόπο των νερών κολύμβησης όπου αναμένεται το μεγαλύτερο πλήθος λουομένων, ή ο μεγαλύτερος κίνδυνος ρύπανσης.

Σε περίπτωση νερών κολύμβησης που ταξινομούνται ως Ανεπαρκής, Επαρκής και Καλής Ποιότητας η ταυτότητα επανεξετάζεται τουλάχιστον ανά διετία, τριετία, τετραετία αντίστοιχα ανάλογα με τη σοβαρότητα της ρύπανσης και επικαιροποιείται.

Το μητρώο ταυτοτήτων των κολυμβητικών υδάτων συντάσσεται για το σύνολο των ακτών στις οποίες εφαρμόστηκε το πρόγραμμα παρακολούθησης, ενώ γειτονικά σημεία παρακολούθησης που ανήκουν στην ίδια λεκάνη απορροής, και βρίσκονται σε συνεχόμενα ύδατα, που έχουν αξιολογηθεί κατά παρόμοιο τρόπο τα προηγούμενα τέσσερα (4) έτη, ομαδοποιούνται και καταρτίζεται μία ταυτότητα για το σύνολό τους. Το μητρώο της χώρας μας θα αποτελείται καταρχήν από 1383 ταυτότητες με βάση την προκαταρκτική ομαδοποίηση που προέκυψε από το πρόγραμμα παρακολούθησης του 2010, οι οποίες αντιστοιχούν σε ένα ή περισσότερα σημεία παρακολούθησης.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται ανά υδατικό διαμέρισμα της περιοχής μελέτης τα σημεία παρακολούθησης και οι αντίστοιχες ταυτότητες.

Πίνακας 2-1. Αριθμός σημείων δειγματοληψίας και ταυτότητες υδάτων κολύμβησης ανά υδατικό διαμέρισμα

Αρ. ΥΔ	Υδατικό Διαμέρισμα	Αριθμός Σημείων	Ταυτότητες
GR01	ΔΥΤ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	71	47
GR02	ΒΟΡ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	201	114
GR03	ΑΝΑΤ. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	139	84
	ΣΥΝΟΛΟ	411	245

Τα προβλεπόμενα διαχειριστικά μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται βάσει της οδηγίας 2006/7/ΕΚ και της αντίστοιχης ΚΥΑ είναι:

- Καθορισμός και διατήρηση ταυτότητας για τα ύδατα κολύμβησης
- Καθορισμός ετήσιου προγράμματος παρακολούθησης.
- Παρακολούθηση των νερών κολύμβησης.
- Αξιολόγηση της ποιότητας των νερών κολύμβησης.
- Ταξινόμηση των νερών κολύμβησης.
- Εντοπισμός και αξιολόγηση των αιτιών ρύπανσης που ενδέχεται να επηρεάζουν τα ύδατα κολύμβησης και να βλάπτουν την υγεία των λουομένων.
- Παροχή πληροφοριών στο κοινό.
- Ανάλυση δράσης για την πρόληψη της έκθεσης των λουομένων στη ρύπανση.

Επίσης, κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου οι ακόλουθες πληροφορίες (ενδεικτικά) θα είναι διαθέσιμες σε εύκολα προσιτό χώρο κοντά σε κάθε περιοχή νερών κολύμβησης:

- Η τρέχουσα ταξινόμηση των νερών κολύμβησης και κάθε απαγόρευση κολύμβησης ή σύσταση κατά της κολύμβησης, με τη χρήση ενός σαφούς και απλού συμβόλου.
- Γενική περιγραφή των νερών κολύμβησης βάσει της ταυτότητας τους.
- Στην περίπτωση που τα νερά κολύμβησης έχουν υποστεί βραχυπρόθεσμη ρύπανση να γνωστοποιείται, αναρτώντας ένδειξη του αριθμού των ημερών κατά τη διάρκεια των οποίων απαγορεύτηκε η κολύμβηση ή συστήθηκε η αποφυγή της λόγω της ρύπανσης αυτής καθώς και προειδοποίηση όποτε υπάρχει παρόμοια ρύπανση.
- Πληροφορίες σχετικές με τη φύση και την αναμενόμενη διάρκεια των ασυνήθιστων περιστάσεων σε τέτοια γεγονότα.
- Όταν απαγορεύεται η κολύμβηση ή συνιστάται η αποφυγή της, προειδοποίηση προς το κοινό και αιτιολόγηση.
- Όποτε εισάγεται μόνιμη απαγόρευση κολύμβησης ή μόνιμη σύσταση αποφυγής της κολύμβησης το γεγονός ότι η εν λόγω περιοχή δεν αποτελεί πλέον τοποθεσία νερών κολύμβησης και οι λόγοι του αποχαρακτηρισμού της.

Τέλος, επισημαίνεται πως στην περιοχή μελέτης πολλά από τα υδατικά συστήματα χρησιμοποιούνται για δραστηριότητες αναψυχής όπως είναι το ράφτινγκ, το κανό-καγιακ, πεζοπορίες, ψάρεμα και άλλα. Ως εκ τούτου, προτείνεται εκτός των υδάτων κολύμβησης ο καθορισμός ορισμένων ΥΣ ως Προστατευόμενες Περιοχές Αναψυχής Εσωτερικών Υδάτων, παρά το γεγονός ότι δεν έχουν χαρακτηριστεί σαν ύδατα αναψυχής μέσω αδειοδότησης σύμφωνα με την ΚΥΑ 43504/5-12-2005.

Ευαίσθητες περιοχές

Η Διαχείριση των αστικών λυμάτων καθορίζεται από την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ «για την επεξεργασία και διάθεση αστικών λυμάτων», όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Οδηγία 98/15/ΕΕ. Στην Ελλάδα η εν λόγω οδηγία έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με την Κ.Υ.Α. 5673/400/1997 (Φ.Ε.Κ. 192Β/14-3-1997) με τίτλο «Μέτρα και Όροι για την επεξεργασία των Αστικών Λυμάτων».

Η Οδηγία 91/271/ΕΟΚ αφορά στη συλλογή, την επεξεργασία και την απόρριψη αστικών λυμάτων και την επεξεργασία και την απόρριψη λυμάτων από ορισμένους βιομηχανικούς τομείς. Σκοπός της οδηγίας είναι η προστασία του περιβάλλοντος από τις αρνητικές επιπτώσεις της απόρριψης αυτών των λυμάτων. Η Οδηγία 91/271:

- θέτει τα χρονικά όρια για την ύπαρξη αποχετευτικών δικτύων και μονάδων δευτεροβάθμιας επεξεργασίας ανάλογα με τον πληθυσμό των οικισμών.
- προβλέπει τον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών και θέτει τους όρους για τη διάθεση λυμάτων στις περιοχές αυτές.
- προωθεί την επαναχρησιμοποίηση κατά το δυνατόν των επεξεργασμένων λυμάτων.
- δίνει τους γενικούς κανόνες για την απόρριψη βιομηχανικών αποβλήτων στο αποχετευτικό δίκτυο και στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων.
- προβλέπει τον καθορισμό απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν πριν την απόρριψή τους στα ύδατα υποδοχής τα βιοαποικοδομήσιμα βιομηχανικά απόβλητα που δεν διοχετεύονται στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων.
- Προβλέπει την παρακολούθηση των απορρίψεων από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων και τη συμμόρφωσή τους σύμφωνα με τα όρια που δίνονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας, την παρακολούθηση της ποσότητας και σύνθεσης της λυματολάσπης, και την παρακολούθηση των υδάτων που δέχονται απορρίψεις.

Όπως προαναφέρθηκε, η Οδηγία 91/271 τροποποιήθηκε από την Οδηγία 98/15/ΕΚ. Συγκεκριμένα, η Οδηγία 98/15/ΕΚ τροποποιεί το Παράρτημα Ι της 91/271 ως προς τον Πίνακα 2 (Απαιτήσεις για απορρίψεις από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές όπου παρουσιάζεται ευτροφισμός).

Επιπλέον, με την Υ.Α. 19661/1982/1999 έγινε τροποποίηση της ΚΥΑ 5673/400/1997 κοινής υπουργικής απόφασης («Μέτρα και όροι για την επεξεργασία αστικών λυμάτων» (Β/192) - Κατάλογος ευαίσθητων περιοχών για τη διάθεση αστικών λυμάτων σύμφωνα με το άρθρ. 5 (παρ. 1) της απόφασης αυτής. Συγκεκριμένα, τροποποιείται ο πίνακας του παραρτήματος Ι της 5673 /400/97 σε σχέση με τα όρια απορρίψεων από σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές όπου παρουσιάζεται ευτροφισμός).

Τέλος, με την Υ.Α. 48392/939/2002 περί Συμπλήρωσης της 19661/1982/99 κοινής υπουργικής απόφασης «τροποποίηση της 5673/400/97 κοινής υπουργικής απόφασης κ.λπ.» (Β/192) - Κατάλογος ευαίσθητων περιοχών για τη διάθεση αστικών λυμάτων σύμφωνα με το άρθρ. 5 (παρ. 1) της απόφασης αυτής (Β/1811) και ειδικότερα του άρθρ. 2 (παρ. Β) αυτής, προστέθηκαν δύο ακόμα περιοχές στον κατάλογο των ευαίσθητων και συγκεκριμένα η περιοχή του Σαρωνικού Κόλπου και η περιοχή του Κόλπου της Θεσσαλονίκης.

Ευπρόσβλητες περιοχές

Οι ευπρόσβλητες περιοχές ή Ευπρόσβλητες στη Νιτρορρύπανση Ζώνες (NEZ) καθορίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Οδηγία 91/676/ΕΟΚ περί προστασίας των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης.

Ως νιτρορρύπανση θεωρούμε την άμεση ή έμμεση απόρριψη στο υδάτινο περιβάλλον αζωτούχων ενώσεων, με σημαντικότερες επιπτώσεις την πρόκληση βλαβών στην ανθρώπινη υγεία και την υποβάθμιση των υδατικών οικοσυστημάτων. Οι κύριες πηγές νιτρορρύπανσης προέρχονται κατά κύριο λόγο από ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Τη σημαντικότερη πηγή νιτρορρύπανσης αποτελούν οι πάσης φύσεως αγροτικές δραστηριότητες, γεωργικές και κτηνοτροφικές. Η υπέρμετρη χρήση αζωτούχων λιπασμάτων με σκοπό τη βελτίωση της παραγωγής έχει ως αποτέλεσμα την παρουσία υψηλών συγκεντρώσεων νιτρικών ενώσεων στο υπέδαφος. Οι υψηλές συγκεντρώσεις αζωτούχων ενώσεων παρατηρούνται όχι μόνο σε περιοχές με αυξημένη γεωργική δραστηριότητα, αλλά επίσης και σε περιοχές όπου παρατηρείται μεγάλη συγκέντρωση ζωικών αποβλήτων (www.ypeka.gr).

Η Οδηγία 91/676/ΕΟΚ «για την προστασία των υδάτων από τη νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης» εναρμονίστηκε με την Εθνική Νομοθεσία με την ΚΥΑ 161690/1335/1997 (ΦΕΚ Β' 519/25-6-1997).

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται χρονολογικά οι περιοχές οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως ευπρόσβλητες στην χώρα μας και το υδατικό διαμέρισμα στο οποίο ανήκουν.

Πίνακας 2-2. Ευπρόσβλητες στη νιτρορρύπανση ζώνες ανά υδατικό διαμέρισμα

α/α	Ημερομηνία	Σχετικό νομοθέτημα	Περιοχή που αφορά	Υδατικό Διαμέρισμα στο οποίο εμπίπτει η περιοχή
1	5-8-1999	ΚΥΑ 19652/1906/1999 (ΦΕΚ 1575B/05-08-1999)	Θεσσαλικό Πεδίο,	08
			Κωπαϊδικό Πεδίο	07
			Αργολικό Πεδίο	03
			Λεκάνη του Πηνειού Ηλείας	02
2	14-9-2001	20419/2522/2001 (ΦΕΚ 1212B/14-9-2001)	Λεκάνη του Στρυμόνα	11
			Κάμπος Θεσσαλονίκης Πέλλας Ημαθίας	09, 10
			Πεδιάδα Άρτας-Πρέβεζας	05
3	6-6-2008	ΚΥΑ 24838/1400/Ε103 (ΦΕΚ 1132B/6-6-2008)	<i>προσδιορίστηκαν σε επίπεδο Δημοτικών Διαμερισμάτων, τα όρια των τεσσάρων ευπρόσβλητων ζωνών που θεσμοθετήθηκαν το 2001</i>	
4	8-11-2010	ΚΥΑ 106253/08-11-10 (ΦΕΚ 1843B)	Λεκάνη απορροής του ποταμού Ασωπού Βοιωτίας	07

Προστατευόμενες φυσικές περιοχές

Ως προστατευόμενη περιοχή εννοούμε, σύμφωνα με τον ορισμό που έχει δώσει η Διεθνής Ένωση για την Προστασία της Φύσης και των Φυσικών Πόρων (IUCN): «Μια χερσαία και/ή θαλάσσια έκταση, αφιερωμένη στην προστασία και διατήρηση της βιολογικής ποικιλότητας και των φυσικών και συναφών πολιτιστικών πόρων, η οποία υπόκειται σε διαχείριση με νομικά μέσα ή άλλους αποτελεσματικούς τρόπους».

Στη χώρα μας υφίσταται πλήθος προστατευόμενων περιοχών οι οποίες τελούν υπό κάποιο καθεστώς προστασίας είτε σε εθνικό, είτε σε ευρωπαϊκό, είτε σε διεθνές επίπεδο.

- **Οι Υγρότοποι Διεθνούς Σημασίας από τη Σύμβαση Ραμσάρ**

Η Συνθήκη Ραμσάρ ή Συνθήκη για τους Υγροτόπους, που υπογράφηκε το 1971 στην πόλη Ραμσάρ του Ιράν, αποσκοπεί στην προστασία και τη συνετή διαχείριση των υγροτόπων και των φυσικών πόρων τους διεθνώς. Η Ελλάδα έχει υπογράψει τη συγκεκριμένη σύμβαση και την επικύρωσε με το Ν.Δ.191/74. Οι χώρες που υπέγραψαν τη σύμβαση συμφωνούν στα εξής:

- Οι υγροβιότοποι είναι φυσικοί πόροι με μεγάλη αξία (αναψυχική, οικονομική, επιστημονική).
- Οι υγροβιότοποι αποτελούν ενδιαιτήματα σπάνιων ειδών χλωρίδας και πανίδας και κυρίως ορνιθοπανίδας.
- Τα υδρόβια πουλιά μεταναστεύουν εποχιακά και πρέπει να προστατεύονται.
- Τα οικοσυστήματα πρέπει να προστατευτούν για την αειφόρο ανάπτυξη και διατήρηση, εφόσον ο άνθρωπος εξαρτάται από το περιβάλλον.
- Να μη γίνει μετατροπή των υγροβιοτόπων σε άλλη μορφή.
- Έχουν μεγάλη περιβαλλοντική αξία λόγω της ποικιλότητας των οικοσυστημάτων και της βιοκοινότητας τους.
- Οι υγρότοποι αποτελούν συνδυασμό φυσικών βιοτόπων. Είναι σύνθετα οικοσυστήματα και παρέχουν οφέλη ως προς την αλιεία, την κτηνοτροφία, τη δασική ξυλεία, την αναψυχή και την περιβαλλοντική εκπαίδευση.
- Ένας υγροβιότοπος χαρακτηρίζεται ως Διεθνούς Σημασίας όταν
 - α) φιλοξενεί το 1% του μεταναστευτικού πληθυσμού ενός υδρόβιου είδους σε αριθμό τουλάχιστον 100 ατόμων.
 - β) αν σταματούν εκεί τουλάχιστον 10.000 πάπιες.
 - γ) αν υπάρχουν φυτά και ζώα που βρίσκονται σε εξαφάνιση.

- **Τα Μνημεία της Παγκόσμιας Κληρονομιάς (UNESCO)**

Σύμφωνα με τη Σύμβαση για την Παγκόσμια Πολιτιστική Κληρονομιά, η οποία λειτουργεί υπό την αιγίδα της UNESCO και κυρώθηκε από τη χώρα μας το 1981, ως μνημεία παγκόσμιας φυσικής κληρονομιάς χαρακτηρίζονται: α) τα φυσικά στοιχεία που είναι εξέχουσας παγκόσμιας σημασίας από αισθητική ή επιστημονική άποψη, β) οι γεωλογικοί σχηματισμοί και οι περιοχές όπου διαβιούν απειλούμενα είδη πανίδας ή χλωρίδας παγκόσμιας σημασίας και γ) φυσικές περιοχές παγκόσμιας σημασίας από επιστημονική άποψη ή λόγω φυσικού κάλλους.

- **Τα Αποθέματα Βιόσφαιρας (UNESCO, Άνθρωπος και Βιόσφαιρα)**

Σύμφωνα με το πρόγραμμα της UNESCO «Άνθρωπος και Βιόσφαιρα» έχουν ενταχθεί στα «Αποθέματα Βιόσφαιρας» (Biosphere reserves). Υπεύθυνος φορέας για τον χαρακτηρισμό των περιοχών είναι η Γενική Γραμματεία Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (πρώην Γεωργίας). Σύμφωνα με τα ψηφιοποιημένα όρια, η συνολική έκτασή τους αντιστοιχεί στο 0,07% της συνολικής χερσαίας έκτασης της χώρας.

- **Οι Ειδικά Προστατευόμενες Περιοχές (Σύμβαση Βαρκελώνης)**

Η Σύμβαση της Βαρκελώνης με τα συνοδευτικά Πρωτόκολλα κυρώθηκε από την Ελλάδα με τον Ν. 855/78 (ΦΕΚ235/Α/1978) και τον Ν. 1634/86 (ΦΕΚ 104/Α/1986). Σύμφωνα με το πρωτόκολλο «Περί των ειδικά προστατευόμενων περιοχών της Μεσογείου» τα συμβαλλόμενα Κράτη Μέρη της Σύμβασης δεσμεύονται να λάβουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των

σημαντικών θαλάσσιων περιοχών για τη διατήρηση των φυσικών πόρων, των φυσικών τοπίων και των περιοχών της πολιτιστικής κληρονομιάς της Μεσογείου.

- **Τα Βιογενετικά Αποθέματα** (Συμβούλιο της Ευρώπης)
Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Βιογενετικών Αποθεμάτων ιδρύθηκε το 1976 από το Συμβούλιο της Ευρώπης και αποσκοπεί στη διατήρηση αντιπροσωπευτικών δειγμάτων χλωρίδας, πανίδας και φυσικών περιοχών της Ευρώπης. Υπεύθυνος φορέας για τον χαρακτηρισμό των Βιογενετικών Αποθεμάτων είναι η Γενική Γραμματεία Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (πρώην Υπ. Γεωργίας).
- **Οι Περιοχές στις οποίες έχει απονεμηθεί Ευρωδίπλωμα (Συμβούλιο της Ευρώπης)**
Το Ευρωδίπλωμα είναι ένας θεσμός του Συμβουλίου της Ευρώπης που ξεκίνησε το 1965, υιοθετήθηκε επίσημα το 1973, και οι αναθεωρημένοι κανονισμοί του υιοθετήθηκαν το 1991 και το 1998. Το Ευρωδίπλωμα απονέμεται σε περιοχές οι οποίες αναγνωρίζονται ως περιοχές φυσικής κληρονομιάς ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος και προστατεύονται κατάλληλα. Σε περίπτωση υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος είναι δυνατή η άρση του Ευρωδιπλώματος. Υπεύθυνος φορέας για την απονομή του Ευρωδιπλώματος είναι η Γενική Γραμματεία Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (πρώην Υπ. Γεωργίας).

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο το σημαντικότερο δίκτυο προστασίας είναι το Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο «ΦΥΣΗ 2000» (Natura 2000). Το εν λόγω δίκτυο περιλαμβάνει δύο ειδών προστατευόμενες περιοχές:

- **τους Τόπους Κοινοτικής Σημασίας** (Οδηγία 92/43/ΕΟΚ) ή **Ειδικές Ζώνες Διατήρησης** (N3937/2011)
Ο ορατός κίνδυνος εξαφάνισης πολλών ειδών και αλλοίωσης της σύνθεσης και υποβάθμισης πολλών οικοσυστημάτων οδήγησε στην έκδοση της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ «για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας» από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Σκοπός της Οδηγίας είναι «να συμβάλει στην προστασία της βιολογικής ποικιλομορφίας, μέσω της διατήρησης των φυσικών οικοτόπων, καθώς και της άγριας χλωρίδας και πανίδας στο ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών μελών όπου εφαρμόζεται η συνθήκη.» Οι τύποι φυσικών οικοτόπων και τα είδη φυτών και ζώων αναφέρονται στα Παραρτήματα I και II της Οδηγίας αντίστοιχα. Η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με την Κοινή Υπουργική Απόφαση 33318/3028/1998.
- **τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας** (Οδηγία 2009/147/ΕΚ με την οποία καταργήθηκε η Οδηγία 79/409/ΕΟΚ)
Είναι η πιο πολυπληθής κατηγορία και αφορά στις σημαντικές περιοχές για τα πουλιά. Τα αρτιότερα νομικά κείμενα, σε αυτή την κατεύθυνση, είναι οι διατάξεις των άρθρων 3 και 4 της οδηγίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας 79/409/ΕΟΚ "για την διατήρηση των αγρίων πτηνών".

Επισημαίνεται δε πως αναφορικά με το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο για τις προστατευόμενες περιοχές υπάρχει και το ευρωπαϊκό πρόγραμμα CORINE το οποίο συμπληρώθηκε και επικαλύφθηκε θεσμικά από την Οδηγία 92/43/ΕΕ και το δίκτυο ΦΥΣΗ 2000. Εντούτοις, για λόγους πληρότητας, στο παρόν τεύχος παρουσιάζονται και οι περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως βιότοποι Corine αν και στις περισσότερες των περιπτώσεων ταυτίζονται με τις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ).

Σε ότι αφορά στην εθνική νομοθεσία, η κήρυξη των προστατευόμενων περιοχών στις διάφορες κατηγορίες προστασίας βασίστηκε, έως το 1986, σε διατάξεις κυρίως του Δασικού Κώδικα. Οι Εθνικοί Δρυμοί, τα Αισθητικά Δάση και τα Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης προβλέπονται από τον Ν. 996/1971 που αποτελεί μέρος του Ν. 86/1969 «Περί Δασικού Κωδικός». Τα Καταφύγια Άγριας Ζωής, οι Ελεγχόμενες Κυνηγετικές Περιοχές και τα Εκτροφεία Θηραμάτων προβλέπονται από τον Ν. 177/75, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Ν. 2637/1998. Με τον Νόμο Πλαίσιο για το Περιβάλλον (Ν. 1650/86), ορίζονται πέντε κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών: περιοχή απόλυτης προστασίας της φύσης, περιοχή προστασίας της φύσης, εθνικό πάρκο, προστατευόμενος φυσικός σχηματισμός και προστατευόμενο τοπίο, περιοχή οικονομικής ανάπτυξης. Οι κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών φυσικού περιβάλλοντος, σύμφωνα με την υφιστάμενη εθνική νομοθεσία, είναι οι ακόλουθες:

- **Εθνικοί Δρυμοί (Ν. 996/71)**

Οι Εθνικοί Δρυμοί αποτελούν την κύρια κατηγορία των εθνικά προστατευόμενων περιοχών, οι οποίες έχουν ανακηρυχθεί και υφίστανται διαχείριση στα πλαίσια της Δασικής Νομοθεσίας. Περιλαμβάνουν δασικές περιοχές οι οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον από άποψη διατήρησης της αυτοφυούς χλωρίδας και της άγριας πανίδας, των γεωμορφολογικών σχηματισμών, του υπεδάφους, της ατμόσφαιρας, των νερών και γενικά του φυσικού περιβάλλοντος. Αποτελούνται, συνήθως, από μία περιοχή απόλυτης προστασίας, τον πυρήνα, και από μία προστατευτική περιφερειακή ζώνη.

- **Εθνικά Πάρκα (Ν. 1650/86)**

Πρόκειται για μια χερσαία έκταση που έχει διακηρυχθεί από τις αρχές ως δημόσια περιουσία με προοπτική τη διαφύλαξη και την ανάπτυξη της τόσο για πολιτισμικούς σκοπούς όσο και για σκοπούς αναψυχής.

- **Αισθητικά Δάση (Ν. 996/71)**

Τα Αισθητικά Δάση έχουν θεσμοθετηθεί βάσει της δασικής νομοθεσίας και περιλαμβάνουν δασικά τοπία με ιδιαίτερο αισθητικό και οικολογικό ενδιαφέρον, που έχουν σκοπό εκτός από την προστασία της φύσης να δώσουν την ευκαιρία στο κοινό να γνωρίσει και να απολαύσει το φυσικό περιβάλλον με διάφορες δραστηριότητες αναψυχής.

- **Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης (Ν. 996/71)**

Σε αυτά περιλαμβάνονται μεμονωμένα δένδρα ή συστάδες δένδρων με ιδιαίτερη βοτανική, οικολογική, αισθητική ή ιστορική και πολιτισμική αξία. Στην ίδια κατηγορία ανήκουν επίσης εκτάσεις με σπουδαίο οικολογικό, παλαιοντολογικό, γεωμορφολογικό ή άλλο ενδιαφέρον. Η θεσμοθέτησή τους υλοποιήθηκε βάσει του δασικού κώδικα.

- **Καταφύγια Άγριας Ζωής (Ν. 177/75, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Ν. 2637/98)**

Με την έκδοση του Ν. 2637/1998 τα Καταφύγια Θηραμάτων χαρακτηρίζονται πλέον ως Καταφύγια Άγριας Ζωής. Με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ιδρύονται καταφύγια άγριας ζωής σε δασικές, δασοσκεπείς, χορτολιβαδικές, ελώδεις, υγροτοπικές, αγροτικές, παρόχθιες, παραλίμνιες και παράκτιες εκτάσεις, καθώς και σε ερημονησίδες, με την προϋπόθεση ότι οι εκτάσεις αυτές, είτε είναι απαραίτητες για την διατροφή, διαχείριση, αναπαραγωγή ή διάσωση των ειδών της άγριας πανίδας ή αυτοφυούς χλωρίδας, είτε είναι απαραίτητες για την επιβίωση ενός ή περισσότερων ειδών της άγριας πανίδας ή αυτοφυούς χλωρίδας που είναι μοναδικά, σπάνια ή απειλούνται με εξαφάνιση, είτε αποτελούν αντιπροσωπευτικό δείγμα τύπου βιοτόπου.

- **Ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές** (Ν. 177/75, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Ν. 2637/98)
Πρόκειται για περιοχές όπου επιτρέπεται και ταυτόχρονα ελέγχεται η δραστηριότητα του κυνηγιού.
- **Εκτροφεία θηραμάτων** (Ν. 177/75, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Ν. 2637/98)
Πρόκειται για περιοχές οι οποίες χρησιμοποιούνται από το κράτος ως εκτροφεία θηραμάτων.
- **Περιοχές Προστασίας της Φύσης (Ν. 1650/86)**
Οι περιοχές Προστασίας της Φύσης εισήχθησαν ως κατηγορία προστατευόμενων περιοχών με τον Ν. 1650/1986 (άρθρα 18 και 19).
- **Περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης (Ν. 1650/86)**
Οι περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης εισήχθησαν ως κατηγορία προστατευόμενων περιοχών με τον Ν. 1650/86.
- **Προστατευτικά Δάση** (Ν. Δ 86/1969, όπως ισχύει)
- **Εθνικό Πάρκο**
Ο όρος εθνικό πάρκο ταυτίζεται με το όρο εθνικός δρυμός ο οποίος αρχικά επικράτησε στη χώρα μας αντί του εθνικού πάρκου, που ισχύει διεθνώς.
- **Προστατευόμενοι Φυσικοί Σχηματισμοί και Τοπία** (Ν. 1650/86)
- **Περιοχές Οικοανάπτυξης** (Ν. 1650/86)

Για την κήρυξη των περιοχών ως προστατευόμενων σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία (Ν. 1650/86), προαπαιτείται η εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (ΕΠΜ). Οι μελέτες αυτές απογράφουν τις φυσικές, κοινωνικές, οικονομικές και άλλες παραμέτρους της υπό μελέτη περιοχής και προτείνουν Σχέδια Νομοθετημάτων (ΠΔ ή ΚΥΑ) κήρυξής τους ως προστατευόμενες -με την αναγκαία ζωνοποίηση καθώς και τους γενικούς όρους και περιορισμούς όσον αφορά τις παραγωγικές και άλλες δραστηριότητες, με γνώμονα τις οικολογικές απαιτήσεις των τύπων οικοτόπων και των ειδών με σημαντική παρουσία στην περιοχή μελέτης. Τα τμήματα των προστατευόμενων περιοχών με ιδιαίτερη φυσική αξία αποτελούν συνήθως κεντρικό τμήμα μιας περιοχής, στην οποία τα αναγκαία μέτρα προστασίας κλιμακώνονται κατά ζώνες.

Μετά την έγκριση των ΕΠΜ από την πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΚΑ, αρμοδιότητα που έχει δοθεί στον Γενικό Δ/ντη Περιβάλλοντος, τα εν λόγω Σχέδια Νομοθετημάτων δημοσιοποιούνται από τις αρμόδιες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και στη συνέχεια, τα οικεία Ν.Σ. αφού συγκεντρώσουν τις απόψεις φορέων - πολιτών διαβιβάζουν τις σχετικές Αποφάσεις τους στην αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ, η οποία αφού τις λάβει υπόψη της επανασυντάσσει τα εν λόγω Σχέδια Νομοθετημάτων που προωθούνται για υπογραφές από τα συναρμόδια Υπουργεία.

Τις προστατευόμενες περιοχές μπορούν να διαχειρίζονται Φορείς Διαχείρισης ή υφιστάμενες δημόσιες υπηρεσίες, ειδικές υπηρεσίες και ΝΠΔΔ ή φορείς που ορίζονται για το σκοπό αυτό με συμβάσεις διαχείρισης (Ν 2742/99). Οι προστατευόμενες περιοχές διέπονται από κανονισμούς διοίκησης και λειτουργίας στους οποίους καθορίζονται τα αναγκαία μέτρα οργάνωσης και λειτουργίας των προστατευόμενων αντικειμένων και εξειδικεύονται οι γενικοί όροι και περιορισμοί άσκησης δραστηριοτήτων και εκτέλεσης έργων που καθορίζονται με το νομοθέτημα κήρυξης των περιοχών.

Επίσης, καταρτίζονται πενταετή σχέδια διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών. Με τα σχέδια αυτά προσδιορίζονται, στο πλαίσιο των γενικότερων όρων και προϋποθέσεων, που τίθενται στα νομοθετήματα κήρυξης, οι κατευθύνσεις και οι προτεραιότητες για την εφαρμογή των έργων, δράσεων και μέτρων που απαιτούνται για την αποτελεσματική προστασία και διαχείριση των κατά περίπτωση προστατευόμενων αντικειμένων. Τα Σχέδια Διαχείρισης συνοδεύονται από προγράμματα δράσης.

Με τον Ν. 3044/02 ιδρύθηκαν 25 Περιοχές Προστασίας με Φορέα Διαχείρισης (ΦΔ), πού προστέθηκαν στις δύο περιοχές πού είχαν ήδη κηρυχθεί ως προστατευόμενες, με βάση τους Ν. 1650/1986 και 2742/1999: το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου και το Εθνικό Πάρκο Σχοινιά-Μαραθώνα. Ο Ν. 3044/2002 περιλαμβάνει και χάρτες με τα εξωτερικά όρια κάθε μίας από τις 25 ΠΠ.

Με Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις (ΚΥΑ) συγκροτήθηκαν τα Διοικητικά Συμβούλια των αντίστοιχων ΦΔ τα οποία στελεχώθηκαν στη συνέχεια με Υπουργικές Αποφάσεις.

Προκειμένου να συμπληρωθεί το νομικό καθεστώς των περιοχών προστασίας, απαιτούνται επίσης για κάθε μία περιοχή:

- Τέσσερις Κανονισμοί Λειτουργίας των ΦΔ (ειδικότερα: Λειτουργίας του ΔΣ, Λειτουργίας των Υπηρεσιών και Προσωπικού, Εκτέλεσης Έργων, και Οικονομικής Διαχείρισης), και
- ένας Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της περιοχής προστασίας.

Επιπρόσθετα στην κήρυξη των περιοχών ως προστατευόμενων σε εθνικό επίπεδο, προωθείται η διαχείρισή τους και μέσω των Ειδικών Χωροταξικών Σχεδίων, των Δασικών Διαχειριστικών Σχεδίων και των σχετικών αγροπεριβαλλοντικών μέτρων. Την εφαρμογή των ανωτέρω σχεδίων παρακολουθούν ειδικές υπηρεσίες όπως για παράδειγμα οι Διευθύνσεις Δασών και τα Δασαρχεία.

Σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, στις περιοχές του Δικτύου Natura 2000 η περιβαλλοντική αδειοδότηση πραγματοποιείται σε διοικητικό επίπεδο κατά ένα βαθμό υψηλότερο σε σχέση με το επίπεδο περιβαλλοντικής αδειοδότησης των αντίστοιχων έργων εκτός των περιοχών του Δικτύου, ώστε να διασφαλίζεται σε μεγαλύτερο βαθμό η αντικειμενικότητα, η μέριμνα για το φυσικό περιβάλλον και η εξέταση των συνδυαζόμενων επιπτώσεων (Ν. 3010/02, ΚΥΑ 11014/703/Φ104/03).

Τέλος, επισημαίνεται πως όσον αφορά στην προστασία της βιοποικιλότητας ισχύουν τα καθοριζόμενα στο Νόμο 3937/2011 (περί διατήρησης της βιοποικιλότητας). Ο εν λόγω νόμος συνοψίζει όλους τους φυσικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες που συνιστούν την ενδημική αλλά και μη βιοποικιλότητα, τους τόπους / περιοχές και τα χαρακτηριστικά αυτών που προστατεύονται από νόμους του κράτους, τα σημαντικά είδη χλωρίδας και πανίδας, τη θέσπιση Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών κ.α.

Συγκεκριμένα, οι ειδικότεροι στόχοι του νόμου είναι οι ακόλουθοι:

- Αποτελεσματική εφαρμογή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του διεθνούς δικαίου για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

- Ενσωμάτωση στόχων διατήρησης της βιοποικιλότητας σε όλα τα επίπεδα σχεδιασμού και στις τομεακές και αναπτυξιακές πολιτικές της χώρας.
- Απόκτηση επαρκούς γνώσης για την κατάσταση των ειδών και οικοσυστημάτων, ως κύριο εργαλείο για την αποτελεσματική διατήρηση και διαχείριση της βιοποικιλότητας.
- Αποτελεσματική διατήρηση και διαχείριση των σημαντικών περιοχών για τη βιοποικιλότητα, μέσα από τη βέλτιστη οργάνωση και λειτουργία του εθνικού συστήματος προστατευόμενων περιοχών.
- Επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης της βιοποικιλότητας, στην οποία περιλαμβάνονται οι οικότοποι και τα είδη χλωρίδας και πανίδας και άλλων ομάδων οργανισμών, ιδίως εκείνα που χαρακτηρίζονται ως σημαντικά, σπάνια ή απειλούμενα.
- Αποτελεσματικοί μηχανισμοί επιτήρησης, ώστε να διασφαλίζεται η εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

3 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

3.1 Γενικά

Για την υλοποίηση του μητρώου προστατευόμενων περιοχών σύμφωνα με την ΟΠΥ, χρησιμοποιήθηκε το αρχικό μητρώο, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί και έχει υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στο πλαίσιο της εφαρμογής των Άρθρων 5 & 6 και των Παραρτημάτων II – IV της Οδηγίας (ύδατα αναψυχής, ευαίσθητες και ευπρόσβλητες περιοχές, τόποι του Προγράμματος NATURA 2000), και συμπληρώθηκε με δεδομένα τα οποία παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 3-1. Πηγές δεδομένων ανά είδος προστατευόμενης περιοχής

Είδος Προστατευόμενης περιοχής	Πηγή	Τύπος δεδομένων
Υδατικά συστήματα υδροληψίας	Συλλογή δεδομένων αναδόχου Σχήματος, επεξεργασία μελετών και στοιχείων Δ/νσεων Υδάτων	Περιγραφικά και Χαρτογραφικά
Υδρόβια είδη οικονομικής σημασίας	Συλλογή δεδομένων αναδόχου σχήματος	Περιγραφικά και Χαρτογραφικά
Ύδατα αναψυχής	ΕΓΥ	Περιγραφικά και Χαρτογραφικά
Ευαίσθητες περιοχές	ΕΓΥ	Περιγραφικά
Ευπρόσβλητες περιοχές	ΕΓΥ	Περιγραφικά
Προστατευόμενες φυσικές περιοχές	www.filotis.gr	Περιγραφικά
Προστατευόμενες φυσικές περιοχές	www.ypeka.gr	Περιγραφικά
Προστατευόμενες φυσικές περιοχές	http://geodata.gov.gr	Χαρτογραφικά
Προστατευόμενες φυσικές περιοχές	Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες	Περιγραφικά
Προστατευόμενες φυσικές περιοχές	Φορείς Διαχείρισης Προστατευόμενων περιοχών	Περιγραφικά

Στα υποκεφάλαια που ακολουθούν περιγράφεται αναλυτικά ο τρόπος αναγνώρισης και οριοθέτησης των περιοχών εκείνων οι οποίες τηρούν τα κριτήρια ένταξης στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών σύμφωνα με την ΟΠΥ.

3.2 Υδατικά συστήματα υδροληψίας

Τα Υδατικά Συστήματα υδροληψίας που εντάσσονται στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών προσδιορίστηκαν με βάση στοιχεία υφιστάμενων μελετών, στοιχεία από τις Δ/νσεις Υδάτων των Περιφερειών Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Ιονίων νήσων και ερωτηματολόγια που εστάλησαν από το ανάδοχο σχήμα σε όλους τους παρόχους Υπηρεσιών ύδατος στα τρία ΥΔ της μελέτης.

Ειδικότερα για τα ΥΥΣ σύμφωνα με τις οδηγίες 2000/60/ΕΚ και 2006/118/ΕΚ «τα μέτρα για την πρόληψη ή τον περιορισμό της εισαγωγής ρύπων στα συστήματα υπογείων υδάτων που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται στο μέλλον να χρησιμοποιηθούν για την άντληση πόσιμου ύδατος για την ανθρώπινη κατανάλωση θα πρέπει να περιλαμβάνουν μέτρα, τα οποία απαιτούνται προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι, υπό το εφαρμοζόμενο καθεστώς επεξεργασίας του ύδατος και

σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία το ύδωρ που προκύπτει πληροί τις απαιτήσεις ποιότητας της οδηγίας 98/83/ΕΚ».

Σήμερα βρίσκονται σε ισχύ η Οδηγία πλαίσιο 2000/60/ΕΚ για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων και η Οδηγία 2006/118/ΕΚ σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση. Η δεύτερη αφορά αποκλειστικά τα υπόγεια ύδατα και συμπληρώνει την πρώτη στο ζήτημα προσδιορισμού της ποιοτικής κατάστασης των υπόγειων υδατινών συστημάτων. Η Οδηγία 2006/118 καθορίζει ένα ελάχιστο κατάλογο των ρύπων και των δεικτών για τα οποία τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάζουν το ενδεχόμενο ορισμού ανώτερων αποδεκτών τιμών σύμφωνα με το άρθρο 3. Το ΦΕΚ με αριθμό φύλλου 2075 που εκδόθηκε το 2009, καθορίζει τα μέτρα για την προστασία των υπόγειων νερών από τη ρύπανση και την υποβάθμιση σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2006/118/ΕΚ.

Κατά την οριοθέτηση των υπογείων υδατικών συστημάτων πέραν των γεωλογικών – υδρογεωλογικών κριτηρίων ελήφθησαν υπόψη στοιχεία έκτασης, σπουδαιότητας του υδροφορέα, χρήσεων, τρωτότητας, αντλήσεων, πιέσεων κλπ.

Στο τελικό καθορισμό των υπογείων υδατικών συστημάτων έγιναν ομαδοποιήσεις, με βάση τις κατευθύνσεις της οδηγίας 2000/60 και των καθοδηγητικών κειμένων της, μικρότερων με ίδια χαρακτηριστικά υδρογεωλογικών λεκανών (π.χ. λεπιώσεις ζώνης Πίνδου), ακόμα και διαφορετικοί τύποι υδροφορέων (καρστικός, κοκκώδης, ρωγματώδης) και εντάχθηκαν στο ίδιο σύστημα.

Με βάση την ανάλυση των δεδομένων που έχουμε επεξεργασθεί σχεδόν το σύνολο των υδατικών συστημάτων που έχουν οριοθετηθεί, καλύπτει ανάγκες ύδρευσης.

Πολλά από τα υπόγεια υδατικά συστήματα αποτελούνται από επιμέρους υδρογεωλογικές λεκάνες σε ανεξαρτησία ή αλληλοσύνδεση με τις διπλανές τους. Στις επιμέρους αυτές υδρογεωλογικές ενότητες, εντός του ίδιου ενιαίου συστήματος, έχουν κατασκευασθεί γεωτρήσεις άντλησης νερού ύδρευσης ή/και υδρομάστευσης πηγών.

Η ανάγκη προστασίας των υδροληψιών αυτών στα συστήματα αυτά μπορεί να επιτευχθεί με την οριοθέτηση ζωνών προστασίας αυτών, που σίγουρα δεν μπορούν να επεκταθούν στο σύνολο της έκτασης του συστήματος.

Υπάρχουν επίσης και υπόγεια υδατικά συστήματα που δεν περιλαμβάνουν επιμέρους υδρογεωλογικές λεκάνες και διαφοροποιήσεις και η συνολική τους έκταση παρουσιάζεται αφενός ενιαία και συνήθως, εκφορτίζεται σε διακριτές πηγές στην περίμετρο αυτών. Στα συστήματα αυτά το σύνολο της έκτασης χρήζει προστασίας.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα υπόγεια υδατικά συστήματα που εντάσσονται στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών.

Στα υπόλοιπα υπόγεια υδατικά συστήματα είναι απαραίτητη η θέσπιση ζωνών προστασίας ανάντη των υδροληψιών ύδρευσης. Η ζώνη προστασίας αποτελεί τμήμα του υπόγειου υδατικού σώματος όπου εστιάζεται η παρακολούθηση της ποιότητας του υπόγειου νερού με σκοπό την προστασία της

δημόσιας υγείας. Σύμφωνα με τις εκάστοτε υδρογεωλογικές συνθήκες διαμορφώνονται τα όρια των ζωνών και τα μέτρα προστασίας αυτών.

3.3 ΥΣ με Υδρόβια είδη οικονομικής σημασίας

Περιλαμβάνονται οι περιοχές που έχουν αναγνωρισθεί σαν ΥΣ και στις οποίες αναπτύσσονται υδατοκαλλιεργητικές δραστηριότητες. Υπόψη ελήφθησαν επίσης και οι οδηγίες 2006/113/ΕΚ, 2006/44/ΕΚ. Οι εν λόγω περιοχές εντοπίστηκαν με συλλογή στοιχείων από τις κατά τόπους Δ/νσεις Αλιείας, τη Δ/νση Υδατοκαλλιεργειών του Υπουργείου Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και τα στοιχεία του Παραρτήματος του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιεργείες.

3.4 Ύδατα αναψυχής

Όπως έχει ήδη αναφερθεί ως ύδατα αναψυχής νοούνται οι περιοχές εκείνες οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης, διαθέτουν δηλαδή σημείο μέτρησης ποιότητας υδάτων.

Λόγω μη ολοκλήρωσης (ως τη στιγμή συγγραφής του παρόντος) του καθορισμού των ταυτοτήτων των υδάτων κολύμβησης, στα πλαίσια υλοποίησης του μητρώου προστατευόμενων περιοχών, χρησιμοποιήθηκαν μόνο τα σημεία που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης.

Τα σημεία ελέγχου ποιότητας των υδάτων κολύμβησης προέρχονται από την ΕΓΥ και αφορούν στο πρόγραμμα παρακολούθησης του 2010. Τα εν λόγω δεδομένα αφορούν σε βασική περιγραφή του σημείου αλλά και σε χαρτογραφική απεικόνισή τους.

Στο Μητρώο εντάχθηκαν και περιοχές / Υδατικά Συστήματα, όπου αναπτύσσονται δραστηριότητες αναψυχής (rafting, πεζοπορία σε ποτάμι, διάσχιση φαραγγίων κα) και οι οποίες συγκεντρώνουν σημαντικό αριθμό επισκεπτών και διαθέτουν σταθερές υποδομές, απαραίτητες για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων αυτών. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι εν λόγω περιοχές/ Υδατικά Συστήματα εντάχθηκαν στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών, ως υπό πρόταση περιοχές αναψυχής εσωτερικών υδάτων, ακόμη και αν δεν έχουν χαρακτηρισθεί σαν ύδατα αναψυχής μέσω αδειοδότησης σύμφωνα με την ΚΥΑ 43504/5-12-2005.

3.5 Ευαίσθητες περιοχές

Στα τρία ΥΔ της περιοχής μελέτης δεν υπάρχουν περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ευαίσθητες στην παρουσία θρεπτικών ουσιών σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο.

3.6 Ευπρόσβλητες Περιοχές

Η οριοθέτηση των ευπρόσβλητων περιοχών στο Αργολικό πεδίο (ΥΔ 03) και στη λεκάνη του Πηνειού (ΥΔ 02), έγινε με υλοποίηση του περιγράμματος των ορίων των Δημοτικών Διαμερισμάτων της ΚΥΑ 24838/1400/Ε103 (ΦΕΚ 1132Β/6-6-2008) που ορίζει τη γεωγραφική θέση των ευπρόσβλητων ζωνών.

3.7 Προστατευόμενες φυσικές περιοχές

Η επιλογή και ο προσδιορισμός των προστατευόμενων φυσικών περιοχών προσαρμόζεται στις εθνικές συνθήκες κάθε κράτους-μέλους. Λόγω της ποικιλομορφίας των συνθηκών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν τις οδηγίες των Καθοδηγητικών Κειμένων με ευέλικτο τρόπο αφού τα χαρακτηριστικά καθώς επίσης και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει κάθε ΛΑΠ ποικίλουν από περιοχή σε περιοχή.

Ως εκ τούτου στο μητρώο επιλέχθηκε να ενταχθούν φυσικές περιοχές οι οποίες τελούν υπό καθεστώς προστασίας (σε ευρωπαϊκό ή/ και εθνικό επίπεδο) και οι οποίες σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την ύπαρξη ύδατος καθώς επίσης και σημαντικοί – ως προς την βιολογική τους ποικιλότητα- υγρότοποι. Για την επιλογή αυτών ελήφθησαν υπόψη τα κείμενα *Προστατευόμενες περιοχές σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο για τα Νερά (Protected Areas Under the Water Framework Directive)* και *Συσχέτιση μεταξύ της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά (2000/60/ΕΚ) και των Οδηγιών για τη Φύση (Οδηγία περί της διατηρήσεως των άγριων πτηνών 79/409/ΕΟΚ και την Οδηγία των Οικοτόπων 92/43/ΕΟΚ)(Links between the Water Framework Directive (WFD200/60/EC) and Nature Directives (Birds Directive 79/409/EEC and Habitats Directive 92/43/EEC))*.

Συγκεκριμένα, οι περιοχές που εντάχθηκαν αφορούν σε περιοχές:

- του δικτύου ΦΥΣΗ 2000
- που περιλαμβάνονται στον κατάλογο Υγροτόπων Διεθνούς Σημασίας της Σύμβασης RAMSAR
- που αποτελούν θεσμοθετημένα εθνικά πάρκα
- που έχουν χαρακτηριστεί ως Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους
- που ανήκουν στο ευρωπαϊκό δίκτυο βιοτόπων Corine δεδομένου ότι περιλαμβάνουν σημαντικούς - για την πανίδα και χλωρίδα της περιοχής - υγρότοπους.

Όπως προαναφέρθηκε, στο μητρώο περιλαμβάνονται προστατευόμενες φυσικές περιοχές οι οποίες σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την ύπαρξη ύδατος. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οικολογικά κριτήρια που αφορούν στην ταυτοποίηση των ειδών και των ενδιαιτημάτων που απαντώνται συνήθως σε περιοχές του δικτύου ΦΥΣΗ 2000 και εξαρτώνται από την κατάσταση των υδάτων.

Πίνακας 3-2. Οικολογικά κριτήρια ταυτοποίησης των ειδών και των ενδιαιτημάτων που εξαρτώνται από την κατάσταση των υδάτων

Είδη του δικτύου ΦΥΣΗ 2000	Ενδιαιτήματα του δικτύου ΦΥΣΗ 2000
1. Υδροβία είδη που ζουν σε επιφανειακά ύδατα της Οδηγίας 2000/60, όπως το ρινοδέλφιο (<i>Tursiops truncatus</i>) σε παράκτια ύδατα και το μαργαριτοφόρο στρείδι των γλυκών νερών (<i>Margaritifera margaritifera</i>) σε εσωτερικά ύδατα.	1. Ενδιαιτήματα που είναι υδάτινα ή βρίσκονται ολοκληρωτικά εντός επιφανειακών υδάτων της Οδηγίας 2000/60.
2. Είδη που περνούν τουλάχιστον ένα στάδιο του κύκλου ζωής τους σε υδάτινο περιβάλλον (π.χ. αναπαραγωγή, εκκόλαψη, γενετική ωρίμανση, διατροφή, κατοικία), όπως πολλά πτηνά και ασπόνδυλα είδη του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43.	2. Ενδιαιτήματα που εξαρτώνται από τη συχνή κατάκλιση ή βρίσκονται σε επαφή με τα επίπεδα των υπόγειων νερών.

Είδη του δικτύου ΦΥΣΗ 2000	Ενδιαιτήματα του δικτύου ΦΥΣΗ 2000
3. Είδη που βασίζονται σε μη-υδρόβια αλλά εξαρτώμενα από το νερό ενδιαιτήματα των σημείων 2(β) και 2(γ).	3. Μη-υδρόβια ενδιαιτήματα που εξαρτώνται από την επίδραση επιφανειακών υδάτων, π.χ. του ψεκασμού και της υγρασίας περιλαμβανομένων.

Για τις περιοχές οι οποίες προαναφέρθηκαν και τηρούν τα κριτήρια ένταξης στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών, συλλέχθηκαν πληροφορίες οι οποίες παρατίθενται σε επόμενο κεφάλαιο. Επιπλέον, αξιοποιήθηκαν τα γεωγραφικά δεδομένα που ήταν διαθέσιμα και συντάχθηκαν οι χάρτες του Παραρτήματος Ι.

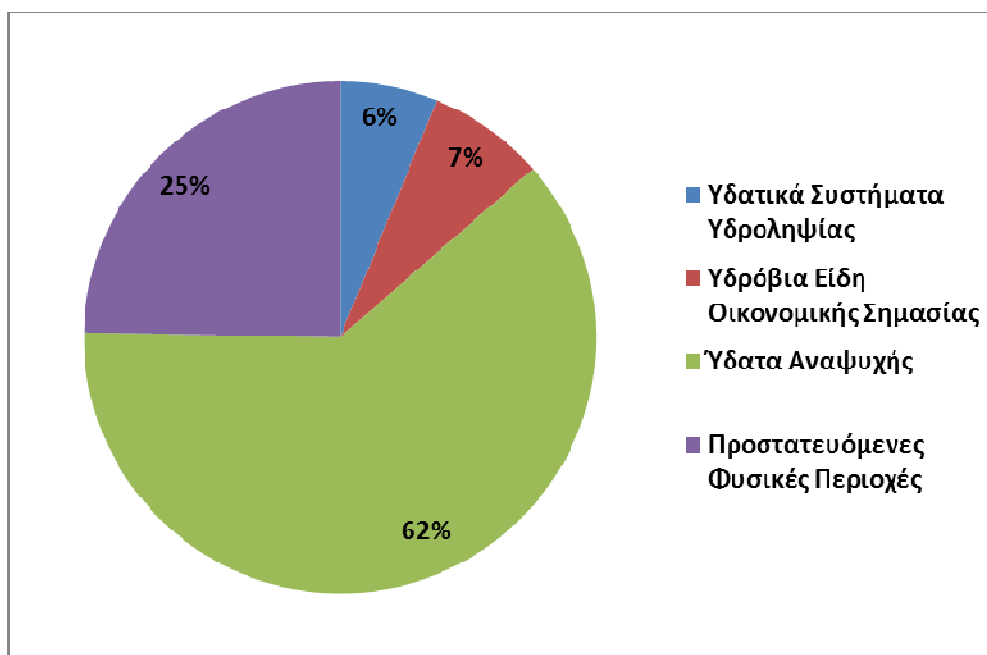
4 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΥΔ 01

Συνοπτική παρουσίαση

Στο παρόν κεφάλαιο δίνεται μια συνοπτική περιγραφή του μητρώου προστατευόμενων περιοχών του Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου. Συγκεκριμένα, στον πίνακα και το διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζεται το πλήθος των ΠΠ ανά τύπο.

Πίνακας 4-1. Πλήθος περιοχών ανά είδος προστατευόμενης περιοχής και λεκάνης απορροής ΥΔ 01

Είδος Προστατευόμενης περιοχής	ΛΑΠ 29	ΛΑΠ 32	ΣΥΝΟΛΟ
Υδατικά Συστήματα Υδροληψίας	2	3	5
Υδρόβια Είδη Οικονομικής Σημασίας	1	5	6
Υδατα Αναψυχής	7	43	50
Ευαίσθητες περιοχές	-	-	-
Ευπρόσβλητες περιοχές	-	-	-
Προστατευόμενες Φυσικές Περιοχές	9	11	20
Σύνολο	19	62	81

Σχήμα 4-1. Συνοπτική παρουσίαση των προστατευόμενων περιοχών του υδατικού διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου (ΥΔ 01)

Στον αναλυτικότερο πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται το σύνολο των περιοχών του μητρώου συμπεριλαμβανομένων βασικών πληροφοριών που αφορούν στη λεκάνη απορροής την οποία ανήκει η ΠΠ, το είδος της και το σχετικό θεσμικό πλαίσιο της περιοχής αλλά και η σχέση του με τα υδατικά συστήματα της λεκάνης.

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Πίνακας 4-2. Προστατευόμενες περιοχές υδατικού διαμερίσματος Δυτικής Πελοποννήσου (ΥΔ 01)

α/α	ΛΑΠ	Τύπος Προστατευόμενης περιοχής	Σχετικό νομοθ. Καθεστώς	Υποτύπος προστ. περιοχής	Συστήματα εντός της προστατευόμενης περιοχής/ συστήματα με τα οποία σχετίζεται	Περιγραφή συστημάτων	Όνομα Περιοχής Προστασίας	Κωδικός Περιοχής Προστασίας
1	29	Υδρόβια Είδη Οικονομικής Σημασίας	ΠΔ 51/2007	Ιχθυοκαλλιέργεια	GR0129R000208433N	Αροάνιος Π.	Αροάνιος Π.	GR0129R000208433NFI
2	29	Υδατικά Συστήματα Υδροληψίας	ΠΔ 51/2007	Ποτάμιο ΥΣ υδροληψίας	GR0129R000206011N	Ερύμανθος Π.	Ερύμανθος Π.	GR0129R000206011NA7
3	29	Υδατικά Συστήματα Υδροληψίας	ΠΔ 51/2007	Υπόγειο ΥΣ υδροληψίας	GR0100050	Σύστημα Μεθυδρίου – Πιάνας	Σύστημα Μεθυδρίου – Πιάνας	GR0100050A7
4	29	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0129C0002N	Κυπαρισσιακός κόλπος	Επιτάλιο	GRBW019141035
5	29	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0129C0002N	Κυπαρισσιακός κόλπος	Καϊάφας – Ζαχάρω	GRBW019138014
6	29	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0129C0002N	Κυπαρισσιακός κόλπος	Κατάκολο – Καβούρι	GRBW019141037
7	29	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0129C0001N	Ακρωτήρι Κατάκολο	Άγιος Ανδρέας	GRBW019141036
8	29	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0129C0002N	Κυπαρισσιακός κόλπος	Κάτω Σάμικο	GRBW019136007
9	29	Ύδατα Αναψυχής	-	Περιοχή αναψυχής εσωτερικών υδάτων	GR0129R000206011N	Ερύμανθος Π.	Ερύμανθος Π	GR0129R000206011NBA
10	29	Ύδατα Αναψυχής	-	Περιοχή αναψυχής εσωτερικών υδάτων	GR0129R000214041N	Λούσιος Π.	Λούσιος Π.	GR0129R000214041NBA
11	29	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	ΠΔ 51/2007	Βιότοπος CORINE	GR0129R000214042N, GR0129R000214041N	Φαράγγι Λούσιου	Φαράγγι Λούσιου	A00060081
12	29	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	ΠΔ 51/2007	Βιότοπος CORINE	GR0129R000208025N	Λάδων Π.	Λάδων Π.	A00020022

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

α/α	ΛΑΠ	Τύπος Προστατευόμενης περιοχής	Σχετικό νομοθ. Καθεστώς	Υποτύπος προστ. περιοχής	Συστήματα εντός της προστατευόμενης περιοχής/ συστήματα με τα οποία σχετίζεται	Περιγραφή συστημάτων	Όνομα Περιοχής Προστασίας	Κωδικός Περιοχής Προστασίας
13	29	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	ΠΔ 51/2007	Βιότοπος CORINE	GR0129R000208433N	Αροάνιος Π.	Σπήλαιο Καστριών και πηγές Αροαρίου	A00030036
14	29	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	Habitats Directive (92/43/EEC)	Προστασία οικοτόπων	GR0129T0002N	Λιμνοθάλασσα Καϊάφα	Θίνες & Παραλιακό Δάσος Ζαχάρως, Λίμνη Καϊάφα, Στροφυλιά, Κακόβατος	GR2330005
15	29	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	Habitats Directive (92/43/EEC)	Προστασία οικοτόπων	GR0132R001100016N, GR0132R001500020N	Καλό Νερό Ρ., Νέδα Π.	Θίνες Κυπαρισσίας (Νεοχώρι – Κυπαρισσία)	GR2550005
16	29	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	Birds Directive (2000/147/ΕΟΚ τροποποίηση της 79/409/EEC)	Προστασία πτηνών	GR0227R001300011N GR0227R001300012N GR0227R001700017N	Βουραϊκός Π. Κράθις Π.	Όρος Χελμός (Αροάνια) – Φαράγγι Βουραϊκού και περιοχή Καλαβρύτων (ΖΕΠ)	GR2320013
17	29	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	N.1650/896 – ΚΥΑ 40390 ΦΕΚ 446/02-10-2009	Εθνικό Πάρκο	GR0129R000208032N GR0129R000208034N GR0129R000208035N GR0129R000208433N	Αροάνιος Π. Ξερόρεμα Ρ. Ξερόρεμα Ρ. Αροάνιος Π.	Εθνικό Πάρκο Χελμού Βουραϊκού	GR0129NA01

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

α/α	ΛΑΠ	Τύπος Προστατευόμενης περιοχής	Σχετικό νομοθ. Καθεστώς	Υποτύπος προστ. περιοχής	Συστήματα εντός της προστατευόμενης περιοχής/ συστήματα με τα οποία σχετίζεται	Περιγραφή συστημάτων	Όνομα Περιοχής Προστασίας	Κωδικός Περιοχής Προστασίας
18	29	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	Habitats Directive (92/43/EEC)	Προστασία οικοτόπων	GR0227R001700017N	Κράθις Π.	Όρος Χελμός & Ύδατα Στυγός	GR2320002
19	29	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	Habitats Directive (92/43/EEC)	Προστασία οικοτόπων	GR0129C0002N, GR0129C0001N GR0129T0001N	Κυπαρισσιακός Κόλπος, Ακρ. Κατάκολο Εκβολή Αλφειού Π.	Θαλάσσια Περιοχή Κόλπου Κυπαρισσίας, Ακρ. Κατάκολο Κυπαρισσία	GR2330008
20	32	Υδρόβια Είδη Οικονομικής Σημασίας	ΠΔ 51/2007	Ιχθυοκαλλιέργεια	GR0132R000700007N	Γιαννούζαγας Ρ.	Γιαννουζάγας Ρ.	GR0132R000700007NFI
21	32	Υδρόβια Είδη Οικονομικής Σημασίας	ΠΔ 51/2007	Ιχθυοκαλλιέργεια	GR0132R000900012N	Φιλιατρινό Ρ.	Φιλιατρινό Ρ.	GR0132R000900012NFI
22	32	Υδρόβια Είδη Οικονομικής Σημασίας	ΠΔ 51/2007	Ιχθυοκαλλιέργεια	GR0132R000202027H	Αγίου Φλώρου Ρ.	Αγίου Φλώρου Ρ	GR0132R000202027HFI
23	32	Υδρόβια Είδη Οικονομικής Σημασίας	ΠΔ 51/2007	Ιχθυοκαλλιέργεια	GR0132C0006N	Όρμος Μεθώνης	Όρμος Μεθώνης	GR0132C0006NFI
24	32	Υδρόβια Είδη Οικονομικής Σημασίας	ΠΔ 51/2007	Ιχθυοκαλλιέργεια	GR0132T0003N	Λιμνοθάλασσα Γιάλοβας	Λιμνοθάλασσα Γιάλοβας	GR0132T0003NFI
25	32	Υδατικά Συστήματα Υδροληψίας	ΠΔ 51/2007	Υπόγειο ΥΣ υδροληψίας	GR0100080	Σύστημα Αγ.Φλώρου-Πηδήματος	Σύστημα Αγ.Φλώρου-Πηδήματος	GR0100080A7
26	32	Υδατικά Συστήματα Υδροληψίας	ΠΔ 51/2007	Υπόγειο ΥΣ υδροληψίας	GR0100150	Σύστημα Γαργαλιάνων	Σύστημα Γαργαλιάνων	GR0100150A7
27	32	Υδατικά Συστήματα Υδροληψίας	ΠΔ 51/2007	Υπόγειο ΥΣ υδροληψίας	GR0100160	Σύστημα Χώρας	Σύστημα Χώρας	GR0100160A7

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

α/α	ΛΑΠ	Τύπος Προστατευόμενης περιοχής	Σχετικό νομοθ. Καθεστώς	Υποτύπος προστ. περιοχής	Συστήματα εντός της προστατευόμενης περιοχής/ συστήματα με τα οποία σχετίζεται	Περιγραφή συστημάτων	Όνομα Περιοχής Προστασίας	Κωδικός Περιοχής Προστασίας
28	32	Ύδατα Αναψυχής	-	Περιοχή αναψυχής εσωτερικών υδάτων	GR0132R001500022N	Νέδα Π.	-	GR0132R001500022NBA
29	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0009N	Ταίναρο – Μεσσηνιακός	Λιμένι	GRBW019248006
30	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0009N	Ταίναρο – Μεσσηνιακός	Γερολιμένας	GRBW019248002
31	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0009N	Ταίναρο – Μεσσηνιακός	Αλμυρό	GRBW019248001
32	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0009N	Ταίναρο – Μεσσηνιακός	Έξω Κάποι	GRBW019248003
33	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0009N	Ταίναρο - Μεσσηνιακός	Καραβοστάσι – Νέο Οίτυλο	GRBW019248004
34	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0009N	Ταίναρο – Μεσσηνιακός	Πύργος Διρού	GRBW019248005
35	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας	Ανατολική Καλαμάτα – Βέργα	GRBW019254016
36	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας	Ανάληψη – Αεροπορία	GRBW019254017
37	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας	Δυτική Καλαμάτα	GRBW019254015
38	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας	Αγριλιά	GRBW019254019
39	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας	Μικρή Μαντινεία	GRBW019254018
40	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας	Ακρογιάλι	GRBW019253008

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

α/α	ΛΑΠ	Τύπος Προστατευόμενης περιοχής	Σχετικό νομοθ. Καθεστώς	Υποτύπος προστ. περιοχής	Συστήματα εντός της προστατευόμενης περιοχής/ συστήματα με τα οποία σχετίζεται	Περιγραφή συστημάτων	Όνομα Περιοχής Προστασίας	Κωδικός Περιοχής Προστασίας
41	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας	Σάντοβα	GRBW019253009
42	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας	Άγιος Ανδρέας	GRBW019255023
43	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0129C0002N	Κυπαρισσιακός κόλπος	Καρτελά	GRBW019258039
44	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0008N	Ακρωτήριο Ακρίτας	Ελεήστρα	GRBW019257029
45	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας	Κορώνη	GRBW019257025
46	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας	Λαχάνου – Αγία Τριάδα	GRBW019257031
47	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0129C0002N	Κυπαρισσιακός κόλπος	Ποράκια – Χάνι	GRBW019258042
48	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0003N	Μεσσηνιακές Ελληνικές ακτές στο Ιόνιο	Άη Λαγούδης	GRBW019258046
49	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0009N	Ταίναρο – Μεσσηνιακός	Καλαμίτσι	GRBW019253013
50	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0009N	Ταίναρο – Μεσσηνιακός	Καρδαμύλη – Ρίτσα	GRBW019253010
51	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0009N	Ταίναρο – Μεσσηνιακός	Καλογριά	GRBW019253011
52	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0003N	Μεσσηνιακές Ελληνικές ακτές στο Ιόνιο	Γιανίτσεινα	GRBW019258038

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

α/α	ΛΑΠ	Τύπος Προστατευόμενης περιοχής	Σχετικό νομοθ. Καθεστώς	Υποτύπος προστ. περιοχής	Συστήματα εντός της προστατευόμενης περιοχής/ συστήματα με τα οποία σχετίζεται	Περιγραφή συστημάτων	Όνομα Περιοχής Προστασίας	Κωδικός Περιοχής Προστασίας
53	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0003N	Μεσσηνιακές Ελληνικές ακτές στο Ιόνιο	Αγρίλης	GRBW019258047
54	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0005N	Δυτική Ακτή Μεθώνης	Μεθώνη 2	GRBW019257026
55	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0006N	Όρμος Μεθώνης	Φοινικούντα	GRBW019257033
56	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0006N	Όρμος Μεθώνης	Μακρύναμμος Ανεμόμυλος	GRBW019257034
57	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας	Άγιος Κωνσταντίνος – Μπούκα	GRBW019255022
58	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας	Βελίκα Ανατολικά	GRBW019255020
59	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας	Πεταλίδι	GRBW019255021
60	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας	Βελίκα Δυτικά	GRBW019255024
61	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0003N	Μεσσηνιακές Ελληνικές ακτές στο Ιόνιο	Στόμιο	GRBW019258044
62	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0003N	Μεσσηνιακές Ελληνικές ακτές στο Ιόνιο	Λιμενάρι	GRBW019258040
63	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0003N	Μεσσηνιακές Ελληνικές ακτές στο Ιόνιο	Αγία Κυριακή	GRBW019258048

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

α/α	ΛΑΠ	Τύπος Προστατευόμενης περιοχής	Σχετικό νομοθ. Καθεστώς	Υποτύπος προστ. περιοχής	Συστήματα εντός της προστατευόμενης περιοχής/ συστήματα με τα οποία σχετίζεται	Περιγραφή συστημάτων	Όνομα Περιοχής Προστασίας	Κωδικός Περιοχής Προστασίας
64	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0003N	Μεσσηνιακές Ελληνικές ακτές στο Ιόνιο	Λαγκουβάρδος	GRBW019258045
65	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0004N	Όρμος Ναυαρίνου (Πύλου)	Γάλοβα – Χρυσή Άμμος	GRBW019257032
66	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0004N	Όρμος Ναυαρίνου (Πύλου)	Πύλος	GRBW019257030
67	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0129C0002N	Κυπαρισσιακός κόλπος	Ελαία	GRBW019258041
68	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0129C0002N	Κυπαρισσιακός κόλπος	Καλό Νερό	GRBW019258043
69	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0005N	Στενό Μεθώνης	Μεθώνη 1	GRBW019257028
70	32	Ύδατα Αναψυχής	ΠΔ 51/2007	Ύδατα Κολύμβησης	GR0132C0009N	Ταίναρο – Μεσσηνιακός	Στούπα	GRBW019253012
71	32	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	ΠΔ 51/2007	Βιότοπος CORINE	GR0132R000201023H, GR0132R000201024H, GR0132R000201025N, GR0132R000202026H, GR0132R000202027H, GR0132R000203028N, GR0132R000203029N, GR0132R000204030H, GR0132R000205035N, GR0132T0002N	Πάμισος Π., Αγίου Φλώρου Ρ., Μαυροζούμενα Μεγάλο Ποτάμι Ρ., Χουχλοτός Ρ.	Πάμισος Π.	A00020019

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

α/α	ΛΑΠ	Τύπος Προστατευόμενης περιοχής	Σχετικό νομοθ. Καθεστώς	Υποτύπος προστ. περιοχής	Συστήματα εντός της προστατευόμενης περιοχής/ συστήματα με τα οποία σχετίζεται	Περιγραφή συστημάτων	Όνομα Περιοχής Προστασίας	Κωδικός Περιοχής Προστασίας
72	32	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	ΠΔ 51/2007	Βιότοπος CORINE	GR0132C0009N	Ταίναρο – Μεσσηνιακός	Σπηλιά Γλυφάδα και Αλεπότρυπα Πύργου Δυρού	A00030041
73	32	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	ΠΔ 51/2007	Βιότοπος CORINE	-	-	Φαράγγι Κοσκάρακας και Βιρού	A00060084
74	32	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	N.1469/1950// N. 2831/2000	Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλους	GR0132R002100049N, GR0132R002100050N, GR0132R002100051N, GR0132T0003N	Φαράγγι Κοσκάρακας ΜΥΛΟΙΡ., Λιμνοθάλασσα Γιάλοβας	Φαράγγι Κοσκάρακας	AT1011018
75	32	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	Habitats Directive (92/43/EEC)	Προστασία οικοτόπων	GR0132C0003N, GR0132T0001N	Μεσσηνιακές Ελληνικές Ακτές στο Ιόνιο, Εκβολή Νέδας Π.	Θαλάσσια περιοχή Κυπαρισσίας, Ακρωτήριο Κατάκολο – Κυπαρισσία (ΕΖΔ)	GR2330008
76	32	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	Habitats Directive (92/43/EEC)	Προστασία οικοτόπων	GR0132R001700046N	Νέδων Π.	Φαράγγι Νέδωνα (ΠΕΤΑΛΟΝ – ΧΑΝΙ)	GR2550001
77	32	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	Habitats Directive (92/43/EEC)	Προστασία οικοτόπων	GR0132R000500004N, GR0132C006N, GR0132C007N	Μιναγιώτικο Ρ.	Νήσοι Σαπιέντζα & Σχίζα, Ακρωτήριο Ακρίτας	GR2550003

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

α/α	ΛΑΠ	Τύπος Προστατευόμενης περιοχής	Σχετικό νομοθ. Καθεστώς	Υποτύπος προστ. περιοχής	Συστήματα εντός της προστατευόμενης περιοχής/ συστήματα με τα οποία σχετίζεται	Περιγραφή συστημάτων	Όνομα Περιοχής Προστασίας	Κωδικός Περιοχής Προστασίας
78	32	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	Habitats Directive (92/43/EEC)	Προστασία οικοτόπων	GR0132R000700006N, GR0132R000901008N, GR0132C0004N	Όρμος Ναυαρίνου ΓιαννουζάγαςΡ., Σέλας Ρ.	Λιμνοθάλασσα Πύλου (Διβάρι) και Νήσος Σφακτηρία, Άγιος Δημήτριος	GR2550004
79	32	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	Habitats Directive (92/43/EEC)	Προστασία οικοτόπων	GR0132R001100016N, GR0132R001500020N	Καλό Νερό Ρ., Νέδα Π..	Θίνες Κυπαρισσίας (Νεοχώρι – Κυπαρισσία)	GR2550005
80	32	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	Habitats Directive (92/43/EEC)	Προστασία οικοτόπων	GR0132C0005N, GR0132C0010N	Στενό Μεθώνης, Δυτική Ακτή Μεθώνης	Θαλάσσια Περιοχή Στενού Μεθώνης	GR2550007
81	32	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	Birds Directive (2000/147/ΕΟΚ τροποποίηση της 79/409/ΕΕC)	Προστασία πτηνών	GR0132T0003N	Λιμνοθάλασσα Γάλοβας	Λιμνοθάλασσα Γάλοβας & Νήσος Σφακτηρία	GR2550008

Συμπεράσματα και αξιολόγηση Μητρώου Προστατευόμενων Περιοχών ΥΔ Δυτικής Πελοποννήσου

Το Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών του ΥΔ Δυτικής Πελοποννήσου περιλαμβάνει το σύνολο των περιοχών σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και του ΠΔ 51/2007. Καταγράφει και εντοπίζει με βάση το **υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο** τις περιοχές που τελούν σήμερα υπό καθεστώς προστασίας, ενώ προτείνει και περιοχές που θα πρέπει να τελέσουν υπό καθεστώς προστασίας ως Περιοχές Αναψυχής Εσωτερικών Υδάτων. Πιο συγκεκριμένα, ζητήματα που σχετίζονται με το Μητρώο και απασχόλησαν κατά την κατάρτιση των Προγραμμάτων Μέτρων στις λεκάνες απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος (ή κατά περίπτωση στην αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης) είναι τα εξής :

- Ο καθορισμός ζωνών προστασίας έργων υδροληψίας για άντληση πόσιμου ύδατος.
- Η λεπτομερής οριοθέτηση ζωνών προστασίας σημείων υδροληψίας υπόγειου νερού (πηγές, γεωτρήσεις) για απολήψεις νερού ύδρευσης >1.000.000m³ ετησίως.
- Ο προσδιορισμός ζωνών προστασίας για τα επιφανειακά ΥΣ υδροληψίας
- Ο καθορισμός περιοχών που θα προταθούν να χαρακτηρισθούν σαν ευπρόσβλητες ζώνες σε νιτρορρύπανση λαμβάνοντας υπόψη την επισκόπηση των ανθρωπογενών πιέσεων και των επιπτώσεων τους στα ΥΣ και την Προειδοποιητική Επιστολή – Παράβαση αριθ. 2011/2155 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 27-10-2011
- Η ενσωμάτωση στο Μητρώο των αποτελεσμάτων της μελέτης ταυτοτήτων των υδάτων κολύμβησης
- Προτάσεις θεσμοθέτησης ευαίσθητων αποδεκτών σύμφωνα με την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ «για την επεξεργασία και διάθεση αστικών λυμάτων», όπως αυτή τροποποιήθηκε με την Οδηγία 98/15/ΕΕ και την Κ.Υ.Α. 5673/400/1997 (Φ.Ε.Κ. 192Β/14-3-1997)
- Ο καθορισμός ΥΣ σαν ύδατα αναψυχής λαμβάνοντας υπόψη υφιστάμενες δραστηριότητες σε αυτά
- Ο ακριβής προσδιορισμός ζωνών προστασίας παράκτιων ΥΣ στα οποία αναπτύσσονται υδατοκαλλιεργητικές δραστηριότητες λαμβάνοντας υπόψη τις αδειοδοτήσεις των Π.Ο.Α.Υ. κατά την εφαρμογή του Προγράμματος Δράσης του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες

5 ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΑΛΦΕΙΟΥ (GR29)

5.1 Γενικά

Στην λεκάνη απορροής ποταμού Αλφειού (GR29) υφίστανται είκοσι (20) περιοχές και οι οποίες ανά κατηγορία παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 5-1. Πλήθος περιοχών ανά είδος προστατευόμενης περιοχής

Είδος Προστατευόμενης περιοχής	Πλήθος Προστατευόμενων Περιοχών
Υδατικά συστήματα υδροληψίας	2
Υδρόβια είδη οικονομικής σημασίας	1
Ύδατα αναψυχής	7
Ευαίσθητες περιοχές	-
Ευπρόσβλητες περιοχές	-
Προστατευόμενες φυσικές περιοχές	9
ΣΥΝΟΛΟ	19

Στο σχήμα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι προστατευόμενες περιοχές οι οποίες έχουν ενταχθεί στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών της λεκάνης απορροής του ποταμού Αλφειού.

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Σχήμα 5-1. Προστατευόμενες περιοχές λεκάνης ποταμού Αλφειού (GR29)

Στη συνέχεια παρουσιάζονται αναλυτικά και ανά τύπο οι προστατευόμενες περιοχές της λεκάνης απορροής οι οποίες τηρούν τα κριτήρια ένταξης στο μητρώο σύμφωνα με την ΟΠΥ και το ΠΔ 51/2007.

5.2 Υδατικά συστήματα υδροληψίας

Στην εν λόγω κατηγορία ανήκουν όλα τα επιφανειακά και υπόγεια συστήματα τα οποία τηρούν τους όρους ένταξης στο μητρώο όπως αναφέρθηκαν προηγουμένα.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα συστήματα που εντάσσονται στο μητρώο, οι απολήψεις οι οποίες γίνονται από αυτά και οι χρήστες των συγκεκριμένων πόρων.

Πίνακας 5-2. Υδατικά Συστήματα υδροληψίας

α/α	Κωδικός συστήματος	Όνομα	Τύπος συστήματος	Απολήψιμη ποσότητα για ύδρευση (εκ.μ ³ /έτος)	Χρήστες
1	GR0129R000206011N	Ερύμανθος Π.	Ποτάμιο	12, 4	ΔΕΥΑ Πύργου ΔΕΥΑ Αρχ.Ολυμπίας
2	GR0100050	Σύστημα Μεθυδρίου - Πιάνας	Υπόγειο	4,3	Δ.Ε. Φαλανθου, Βυτίνας, Ύδρευση δήμων λεκάνης οροπεδίου – Τρίπολης Λεβιδίου, Κορυθίου, Μαντινείας, Τεγέας, Τριπόλεως

Τα υπό προστασία ΥΣ υδροληψίας δεν είναι σε κίνδυνο να μην επιτύχουν τους περιβαλλοντικούς στόχους μέχρι το 2015.

5.3 Υδρόβια είδη οικονομικής σημασίας

Στην περιοχή της λεκάνης απορροής Αλφειού υπάρχει μία μονάδα ιχθυοκαλλιέργειας η οποία χωροθετείται σε τμήμα του ποταμού Αροάνιου.

Πίνακας 5-3. Υδατικά Συστήματα στα οποία συναντώνται υδρόβια είδη οικονομικής σημασίας.

α/α	Κωδικός ΥΣ	Όνομα	Τύπος ΥΣ	Παρατηρήσεις για καθεστώς Προστασίας
1	GR0129R000208433N	Αροάνιος Π.	Ποτάμιο	Ιχθυοκαλλιέργεια

Τα υπό προστασία ΥΣ υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας δεν είναι σε κίνδυνο να μην επιτύχουν τους περιβαλλοντικούς στόχους μέχρι το 2015.

5.4 Ύδατα αναψυχής

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα σημεία τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης, όπως επίσης και το παράκτιο (ή μεταβατικό) σύστημα στο οποίο ανήκουν

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Πίνακας 5-4. Ύδατα κολύμβησης και σχετικά παράκτια ΥΣ

α/α	Κωδικός Ταυτότητας Ακτής	Όνομασία ακτής	Έκταση Πολυγώνου (m ²)	Συντεταγμένες Κέντρου Πολυγώνου ΕΓΣΑ 87 (m)		Αριθμός σημείων δειγματοληψίας	Κωδικό σημείων δειγματοληψίας	Κωδικός παράκτιου/ μεταβατικού συστήματος	Όνομασία ΥΣ
				X	Y				
1	GRBW019141035	Επιτάλιο	1706871, 77	278565	4162887	1	GR2330090114090101	GR0129C0002N	Κυπαρισσιακός Κόλπος
2	GRBW019138014	Καϊάφας – Ζαχάρω	4851531, 93	290827	4147528	6	GR2330110114110101, GR2330110114110201. GR2330110114110301, GR2330110114110302, GR2330110114110303, GR2330110714110401	GR0129C0002N	Κυπαρισσιακός Κόλπος
3	GRBW019141037	Κατάκολο Καβούρι	2564410, 85	269227	4169498	6	GR2330010814010301, GR2330010814010302, GR2330011014010401, GR2330011014010402, GR2330011014010403, GR2330010114010601	GR0129C0002N	Κυπαρισσιακός Κόλπος
4	GRBW019141036	Άγιος Ανδρέας	2700, 81	262564	4171710	1	GR2330011014010501	GR0129C0001N	Κυπαρισσιακός Κόλπος
5	GRBW019136007	Κάτω Σάμικο	2199902, 44	284232	4157854	1	GR2330180814190301	GR0129C0002N	Κυπαρισσιακός Κόλπος

Επιπλέον και όσον αφορά στα μη θεσμοθετημένα ύδατα αναψυχής επισημαίνεται πως η λεκάνη απορροής του Αλφειού ενδείκνυται για εναλλακτικές μορφές τουρισμού και ιδιαιτέρως για καταβάσεις ράφτινγκ και καγιάκ. Οι επισκέπτες ξεκινούν από τον ποταμό Λούσιο στη θέση του γεφυριού του Ατσίχολου και αφού έχουν διανύσει περίπου 7 χιλιόμετρα καταλήγουν στο γεφύρι του Κούκου στον Αλφειό. Εναλλακτικά, μία πιο μεγάλη διαδρομή καταλήγει κάτω από το χωρίο Μάτση της Ηλείας (διαδρομή 14 km.). Αξίζει να σημειωθεί, ότι πρόκειται για μία από τις πληρέστερες διαδρομές ράφτινγκ στην Ελλάδα, όπου ο συνδυασμός φυσικής ομορφιάς και εντυπωσιακών περασμάτων είναι μοναδικός. Το τοπίο εναλλάσσεται από καταπράσινο σε βραχώδες, ενώ το πολύ στενό φαράγγι είναι ιδιαιτέρως επιβλητικό. Παρόμοιες δραστηριότητες αναπτύσσονται και στον ποταμό Ερύμανθο. Ως εκ τούτου, εντάσσονται στο μητρώο ως Περιοχές Αναψυχής Εσωτερικών Υδάτων τα ακόλουθα Υδατικά Συστήματα (Πίνακας 5-5).

Πίνακας 5-5. Προστατευόμενες Περιοχές Αναψυχής Εσωτερικών Υδάτων

α/α	Ονομασία ΥΣ	Κωδικός ΥΣ	Είδος ΥΣ	Σχόλια
1	ΕΡΥΜΑΝΘΟΣ Π.	GR0129R000206011NBA	R	Στην περιοχή πραγματοποιούνται δραστηριότητες αναψυχής, οι οποίες συγκεντρώνουν σημαντικό αριθμό επισκεπτών. Σημαντικότερη δραστηριότητα αποτελεί η μικτή πεζοπορία με περπάτημα και κολύμβηση (river trekking) στο φαράγγι μεταξύ του χωριού Πλατανιά και Φιγαλείας καθώς και η κολύμβηση στην μικρή λίμνη που σχηματίζουν τα νερά του καταρράκτη πριν την είσοδο της σπηλιάς του Στομίου κοντά στον οικισμό Πλατανία. Ως εκ τούτου, προτείνεται η ένταξη του ΥΣ στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών, ως περιοχή αναψυχής εσωτερικών υδάτων.
2	ΛΟΥΣΙΟΣ Π.	GR0129R000214041NBA	R	Στην περιοχή πραγματοποιούνται δραστηριότητες αναψυχής, οι οποίες συγκεντρώνουν σημαντικό αριθμό επισκεπτών διαθέτουν σταθερές υποδομές, απαραίτητες για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων αυτών. Σημαντικότερη δραστηριότητα αποτελεί το ράφτινγκ. Προτείνεται η ένταξη του ΥΣ στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών, ως περιοχή αναψυχής εσωτερικών υδάτων.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα υπό προστασία ΥΣ υδάτων αναψυχής, τα οποία είναι σε κίνδυνο ή είναι άγνωστο αν κινδυνεύουν να μην επιτύχουν τους περιβαλλοντικούς στόχους μέχρι το 2015.

Πίνακας 5-6. Κατάσταση υδατικών συστημάτων υδάτων αναψυχής

α/α	Κωδικός ΥΣ	Τύπος ΥΣ	Σε κίνδυνο
1	GR0129C0001N	Παράκτιο	Άγνωστο
2	GR0129C0002N	Παράκτιο	Άγνωστο

5.5 Ευαίσθητες περιοχές

Στη ΛΑΠ Αλφειού δεν υπάρχουν ευαίσθητες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

5.6 Ευπρόσβλητες Περιοχές

Στη ΛΑΠ Αλφειού δεν υπάρχουν ευπρόσβλητες περιοχές σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Στο σύστημα Αλφειού (GR0100010) παρατηρείται, με βάση τα υφιστάμενα δεδομένα χημικών αναλύσεων, υπέρβαση της τιμής κατωφλίου των 50mg/l ή και του 75% της τιμής αυτής για τα νιτρικά (NO₃). Οι τοπικές αυτές υπερβάσεις δεν είναι εκτεταμένες και συνδέονται με πιέσεις κυρίως καλλιεργειών.

5.7 Προστατευόμενες φυσικές περιοχές

Στην λεκάνη απορροής ποταμού Αλφειού (GR29) υπάρχουν συνολικά εννιά (9) προστατευόμενες φυσικές περιοχές. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται ανά κατηγορία οι προστατευόμενες περιοχές της ΛΑΠ Αλφειού.

Πίνακας 5-7. Προστατευόμενες φυσικές περιοχές ΛΑΠ Αλφειού

Κατηγορία Προστατευόμενης Φυσικής Περιοχής	Πλήθος περιοχών εντός ΛΑΠ
Εθνικό Πάρκο	1
Ειδικές Ζώνες Διατήρησης	4
Ζώνη Ειδικής Προστασίας	1
Βιότοπος Corine	3
ΣΥΝΟΛΟ	9

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η συσχέτιση των προστατευόμενων φυσικών περιοχών με τα υδατικά συστήματα της ΛΑΠ Αλφειού.

Πίνακας 5-8. Συσχέτιση προστατευόμενων φυσικών περιοχών με ΥΣ

α/α	Κωδικός ΥΣ	Όνομα ΥΣ	Είδος ΥΣ	Προστατευόμενες φυσικές περιοχές	Είδος Προστασίας
1	GR0129C0002N	ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ	Παράκτιο	GR2330008	SAC
2	GR0129R000208025N	ΛΑΔΩΝ Π.	Ποτάμιο	A00020022	CORINE
3	GR0129R000208433N	ΑΡΟΑΝΙΟΣ Π.	Ποτάμιο	A00030036, GR0129NA01	CORINE
4	GR0129R000214041N	ΛΟΥΣΙΟΣ Π.	Ποτάμιο	A00060081	CORINE
5	GR0129R000214042N	ΛΟΥΣΙΟΣ Π.	Ποτάμιο	A00060081	CORINE
6	GR0129T0002N	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΪΆΦΑ	Μεταβατικό	GR2330005	SAC
7	GR0129R000208032N	ΑΡΟΑΝΙΟΣ Π.	Ποτάμιο	GR0129NA01	-
8	GR0129R000208034N	ΞΕΡΟΠΕΜΑ Ρ.	Ποτάμιο	GR0129NA01	-
9	GR0129R000208035N	ΞΕΡΟΠΕΜΑ Ρ.	Ποτάμιο	GR0129NA01	-

Από τα παραπάνω ΥΣ μόνο για το σύστημα του Κυπαρισσιακού Κόλπου GR0129C0002N είναι άγνωστο το αν κινδυνεύει να μην επιτύχει τους περιβαλλοντικούς στόχους μέχρι το 2015.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται οι φυσικές περιοχές, οι οποίες τελούν υπό καθεστώς προστασίας και οι οποίες σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την ύπαρξη ύδατος ή/και με την ποιότητά του.

Πίνακας 5-9. Φυσικές προστατευόμενες περιοχές που σχετίζονται με την ύπαρξη ύδατος

α/α	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	Κωδικός Περιοχής Προστασίας	Είδος Προστασίας	Έκταση (εκτάρια)	Περίμετρος (km)	Συντεταγμένες κέντρου πολυγώνου ΕΓΣΑ 87 (km)	
						Χ	Υ
1	Εθνικό Πάρκο Χελμού Βουραϊκού	GR0129NA01	-	54500,00	117,000	339	4209
2	Όρος Χελμός και Ύδατα Στυγός (ΕΖΔ)	GR2320002	SAC	17493,027	50,379	344	4203
3	Όρος Χελμός (Αροάνια) – Φαράγγι Βουραϊκού και Περιοχή Καλαβρύτων (ΖΕΠ)	GR2320013	SPA	32169,191	142,873	342	4206
4	Θίνες και Παραλιακό Δάσος Ζαχάρως, Λίμνη Καϊάφα, Στροφυλιά, Κακόβατος (ΕΖΔ)	GR2330005	SAC	3274,176	39,282	288	4154
5	Θαλάσσια Περιοχή Κόλπου Κυπαρισσίας, Ακρ.Κατάκολο Κυπαρισσία (ΕΖΔ)	GR2330008	SAC	11042,192	131,393	279	4157
6	Θίνες Κυπαρισσίας (Νεοχώρι-Κυπαρισσία)(ΕΖΔ)	GR2550005	SAC	1342,864	46,238	295	4136
7	Φαράγγι Λούσιου	A00060081	CORINE	2537,450	32,400	327	4158
8	Ποταμός Λάδων	A00020022	CORINE	369,470	17,300	313	4177
9	Σπήλαιο Καστριών και πηγές Αροανίου	A00030036	CORINE	790,930	14,000	338	4199

Στη συνέχεια δίνεται αναλυτική περιγραφή των εν λόγω περιοχών.

GR0129NA01- Εθνικό Πάρκο Χελμού– Βουραϊκού

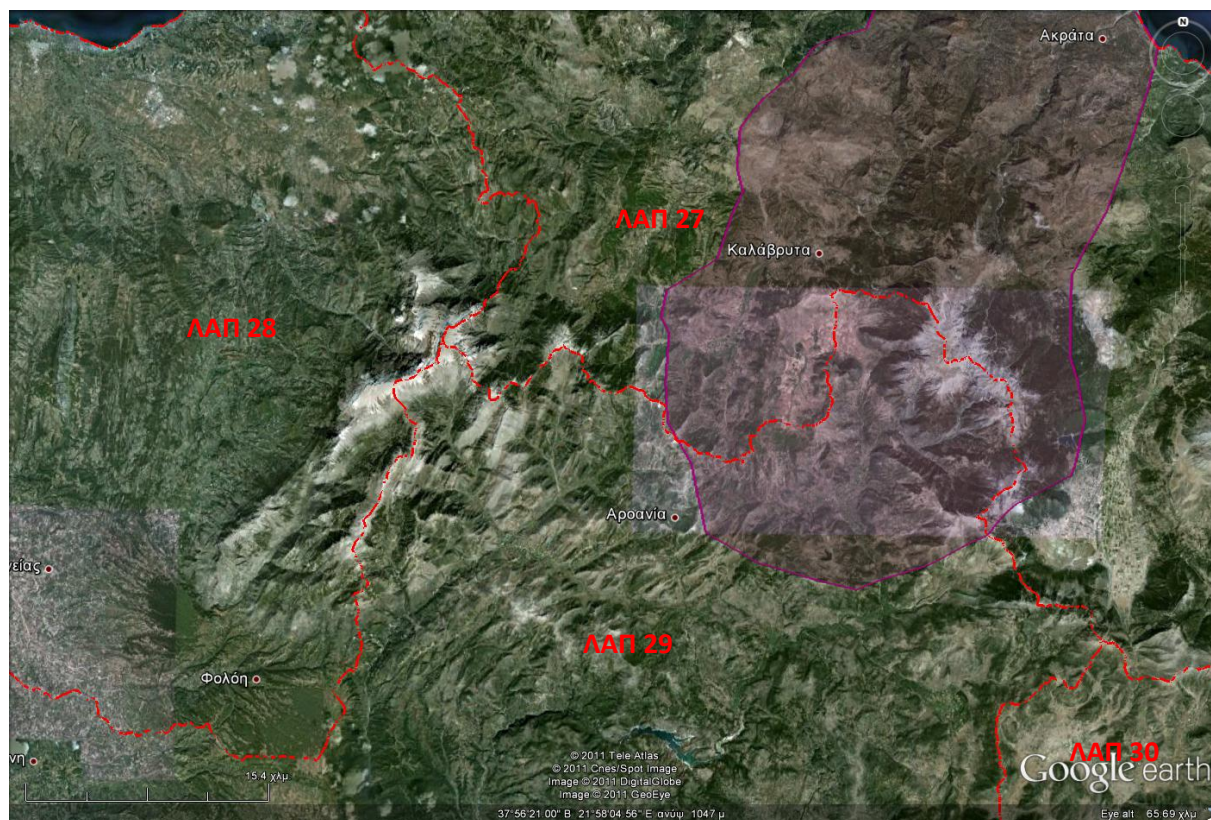
Περιγραφή: Το Εθνικό Πάρκο Χελμού – Βουραϊκού, συνολικής έκτασης περίπου 545.000 στρ. στη Β. Πελοπόννησο, εκτείνεται στους νομούς Αχαΐας και Κορινθίας και οριοθετείται από τους υδροκρίτες των ποταμών Βουραϊκού, Κράθι, Αροαρίου και την παράλια ζώνη του Διακοφτού.

Στην περιοχή σημαντική είναι η παρουσία φυτών και ζώων, τα οποία χαρακτηρίζονται ως σπάνια ή μοναδικά σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα είδη αυτά αποτελούν μέρος της παγκόσμιας βιολογικής κληρονομιάς και ως εκ τούτου έχουμε την ηθική υποχρέωση να τα διαφυλάττουμε. Για την καλύτερη προστασία και διαχείριση του φυσικού πλούτου, έχουν χαρακτηριστεί τέσσερις περιοχές προτεραιότητας, οι οποίες έχουν ενταχθεί στο ευρωπαϊκό δίκτυο παρακολούθησης – NATURA 2000 – και είναι οι εξής:

- το Όρος Χελμός και τα Ύδατα Στυγός (GR2320002) – εντός ΥΔ 01, 02
- το Φαράγγι του Βουραϊκού (GR2320003) – εντός ΥΔ 02,
- το Αισθητικό Δάσος των Καλαβρύτων (GR2320004) – εντός ΥΔ 02 και
- το Σπήλαιο των Καστριών (GR2320009) – εντός ΥΔ 01, 02

Στις περιοχές αυτές, εφαρμόζεται πρόγραμμα προστασίας και διαχείρισης από τον Φ.Δ. Χελμού – Βουραϊκού που εδρεύει στα Καλάβρυτα, το οποίο αποσκοπεί στη διατήρηση και στην αποκατάσταση των φυσικών οικοτόπων και των άγριων ειδών χλωρίδας και πανίδας, καθώς και στη διατήρηση των ιδιαίτερων κοινωνικών και πολιτιστικών στοιχείων της τοπικής κοινωνίας.

Στο σχήμα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα όρια του Φορά Διαχείρισης Χελμού – Βουραϊκού καθώς επίσης και τα όρια των Υδατικών Διαμερισμάτων.

Σχήμα 5-2. Όρια Φορά Διαχείρισης Χελμού – Βουραϊκού

Το «Εθνικό Πάρκο Χελμού- Βουραϊκού» καλύπτει έκταση περίπου 544.000 στρεμμάτων και χωρίζεται σε τρεις βασικές ζώνες προστασίας:

- Ζώνη Α: Περιοχές προστασίας της φύσης που περιλαμβάνει:
 - Κορυφές του όρους Χελμός (Α1)
 - Δάσος Ανεξαρτησίας Καλαβρύτων (Α2)
 - Φαράγγι Βουραϊκού ποταμού (Α3)
- Ζώνη Β: Περιοχές ειδικών ρυθμίσεων που περιλαμβάνει:
 - Σπήλαιο Καστριών (Β1)
 - Πηγές Αροανίου (Β2)
 - Λίμνη Τσιβλού (Β3)
 - Πηγές Λάδωνα (Β4)
- Ζώνη Γ: Περιοχή Περιβαλλοντικού Ελέγχου που περιλαμβάνει την υπόλοιπη περιοχή που καταλαμβάνει το Εθνικό Πάρκο Χελμού – Βουραϊκού, εκτός από τις Ζώνες Α1, Α2 και Α3, (Περιοχές Προστασίας της Φύσης) καθώς και τις Ζώνες Β1, Β2, Β3 και Β4, (Περιοχές Ειδικών Ρυθμίσεων) όπως αυτές περιγράφονται παραπάνω.

Τύποι Οικοτόπων: Η ευρύτερη περιοχή του Εθνικού Πάρκου, περιλαμβάνει 12 τύπους οικοτόπων, και καλύπτει τις περιοχές Όρος Χελμός και Ύδατα Στυγός, Φαράγγι Βουραϊκού και Αισθητικό Δάσος Καλαβρύτων, παρουσιάζοντας ιδιαίτερη βιοποικιλότητα.

Θηλαστικά: *Lutra lutra* (βίδρα) (Παράρτημα II και IV της Οδηγίας 92/43/ΕΕC)

Άλλα είδη: *Vulpes vulpes* (αλεπού), *Mustela nivalis* (νυφίτσα), *Martes foina* (κουνάβι)

Σπουδαιότητα/Αξίες: Η συγκέντρωση υψηλού αριθμού ελληνικών και τοπικών ενδημικών taxa πολλά από τα οποία ανήκουν σε μία από τις κατηγορίες επικινδυνότητας της IUCN, συμβάλλει στην ανάδειξη της οικολογικής αξίας της περιοχής.

Τρωτότητα: Άναρχη δόμηση, υπερβόσκηση, λαθροθηρία, παράνομη υλοτομία, παράνομη συλλογή σπάνιων ειδών της χλωρίδας και πανίδας (πεταλούδες) κλπ.

GR2320002 – Όρος Χελμός και Ύδατα Στυγός

Περιγραφή: Το όρος Χελμός βρίσκεται στη Βόρεια Πελοπόννησο και χαρακτηρίζεται από ποικιλία γεωλογικών υποστρωμάτων και εδαφικών τύπων (ασβεστόλιθοι της γεωτεκτονικής ζώνης Ολωνού-Πίνδου, φλύσχεις, κροκαλοπαγή πετρώματα). Τα κύρια χαρακτηριστικά του φυσικού τοπίου περιλαμβάνουν καλά δασωμένες πλαγιές του Μέσο- και Υπέρ-Μεσογειακού ορόφου βλάστησης με δάση κεφαλληνιακής ελάτης (*Abies cephalonica*) και μαύρης πεύκης (*Pinus nigra ssp. pallasiana*), απόκρημνους ασβεστολιθικούς βράχους, τη λίμνη Μαυρολίμνη (2.050 m) παγετωνικής προέλευσης (μοναδική αλπική λίμνη της Πελοποννήσου) και την εντυπωσιακή χαράδρα της Στύγας (Ύδατα Στυγός). Η χαράδρα πλαισιώνεται από τις πιο σημαντικές ορθοπλαγιές του όρους και σχετίζεται με μια μικρή, υγρή σπηλιά και έναν καταρράκτη στη βάση της. Η διάβρωση του ασβεστολιθικού υποστρώματος έχει συμβάλει καθοριστικά στη διαμόρφωση ενός έντονου ανάγλυφου με απόκρημνους ασβεστολιθικούς βράχους και σάρες. Τα κλειστά, πυκνής κάλυψης λιβάδια με *Trifolium parnassi* και *Alopecurus gerardii* του Ορεινού- και Όρο-Μεσογειακού ορόφου βλάστησης ανήκουν φυτοκοινωνιολογικά στη συνένωση *Trifolion parnassi* και συμμετέχουν στη διαμόρφωση ενός σύνθετου μωσαϊκού βλάστησης. Δάση ιδιαίτερα καλής δομής βρίσκονται στις ανατολικές πλαγιές του Χελμού και χαρακτηρίζονται από μεγαλύτερης ποικιλότητας χλωρίδα, συγκριτικά με τις βόρειες πλαγιές του όρους.

Τύποι Οικοτόπων:

Τύπος Οικοτόπου	Κωδ 92/43
Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους	4090
* (Υπο) μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά μαυρόπευκα	9530
Δάση πλατάνου της Ανατολής (<i>Platanion orientalis</i>)	92CO
Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση	8210
Σπήλαια των οποίων δεν γίνεται τουριστική εκμετάλλευση	8310
Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή	3290
Δάση με <i>Castanea sativa</i>	9260
Λιθώνες της Ανατολικής Μεσογείου	8140
* Χλωώδεις διαπλάσεις με <i>Nardus</i> , ποικίλλων ειδών, σε πυριτιούχα υποστρώματα των ορεινών ζωνών (και των υποορεινών ζωνών της ηπειρωτικής Ευρώπης)	6230

*Οικότοποι που προστατεύονται από την Ευρωπαϊκή και Ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ και το Παράρτημα I ως οικότοποι προτεραιότητας

Θηλαστικά: *Rhinolophus blasii*, *Rhinolophus Pmehelyi*, *Lutra lutra*. Παρακάτω παρουσιάζεται το καθεστώς προστασίας για καθένα από αυτά.

αα	Επιστημονικό όνομα	Ελληνικό όνομα	92/43	Bern	IUCN	K.B.	67/81
1	<i>Rhinolophus blasii</i>	Ρινόλοφος του Blasius	II-IV	II	LR-E	NT	+
2	<i>Rhinolophus mehelyi</i>	Ρινόλοφος του Mehely	II-IV	II	VU-E	VU	+
3	<i>Lutra lutra</i>	Βίδρα	II-IV	II	NT	EN	+

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΙΝΑΚΑ

Οδηγία 92/43/EE: (II) Είδος που επιβάλλει τον καθορισμό ζωνών διατήρησης, (IV) Είδος που απαιτεί αυστηρή προστασία, (V) Είδος που η εκμετάλλευσή του μπορεί να ρυθμίζεται με διαχειριστικά μέτρα.

Σύμβαση Βέρνης: (II) Αυστηρά προστατευόμενο είδος, (III) Προστατευόμενο είδος.

IUCN (2009): (EX) Εκλιπόντα – Extinct, (EW) Εκλιπόντα στο φυσικό τους περιβάλλον – Extinct in the Wild, (RE) Τοπικά εκλιπόντα – Regionally Extinct, (CR) Κρισίμως κινδυνεύοντα – Critically Endangered, (EN) Κινδυνεύοντα - Endangered, (VU) Τρωτά - Vulnerable, (NT) Σχεδόν απειλούμενα – Near Threatened, (LR/nt) Χαμηλού κινδύνου και σχεδόν απειλούμενα, (LR/lc) Χαμηλού κινδύνου και μειωμένου ενδιαφέροντος, (LC) Μειωμένου ενδιαφέροντος – Least Concern, (DD) Ανεπαρκώς γνωστά – Data Deficient (Hilton-Taylor 2000, IUCN 2001, www.iucnredlist.org version 2009.1).

Κόκκινο Βιβλίο: (EX) Εκλιπόντα – Extinct, (EW) Εκλιπόντα στο φυσικό τους περιβάλλον – Extinct in the Wild, (RE) Τοπικά εκλιπόντα – Regionally Extinct, (CR) Κρισίμως κινδυνεύοντα – Critically Endangered, (EN) Κινδυνεύοντα - Endangered, (VU) Τρωτά - Vulnerable, (NT) Σχεδόν απειλούμενα – Near Threatened, (LC) Μειωμένου ενδιαφέροντος – Least Concern, (DD) Ανεπαρκώς γνωστά – Data Deficient, (NE) Μη αξιολογηθέντα – Not Evaluated (Λεγάκης & Μαραγκού 2009).

Π.Δ. 67/81 (+) Προστατευόμενο είδος.

Ασπόνδυλα: *Cerambyx cerdo* (Κεράμβυξ ο κέρδος) (Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/EEC)

Φυτά: *Globularia stygia* (Γκλομπουλάρια της Στύγας) (Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/EEC)

Σπουδαιότητα/Αξίες: Η συγκέντρωση υψηλού αριθμού ελληνικών και τοπικών ενδημικών taxa (127 και 14 taxa αντίστοιχα), πολλά από τα οποία ανήκουν σε μία από τις κατηγορίες επικινδυνότητας της IUCN, συμβάλλει στην ανάδειξη της οικολογικής αξίας του συγκεκριμένου ορεινού τοπίου, το οποίο επίσης χαρακτηρίζεται από γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά ιδιαίτερης σημασίας και οικολογικού ενδιαφέροντος.

Τρωτότητα: Η υπερβόσκηση, η επέκταση του οδικού δικτύου και το παράνομο κυνήγι είναι οι κύριες ανθρώπινες δραστηριότητες που αποτελούν απειλές για την οικολογία της περιοχής του Χελμού, καθώς και εν γένει του ορεινού τοπίου του Χελμού. Η λειτουργία του χιονοδρομικού κέντρου επίσης φαίνεται να επηρεάζει τα ορεινά οικοσυστήματα του Χελμού (φυτά, ζώα και εδάφη).

Ύδατα Στυγός

GR2320013 – Όρος Χελμός (Αροάνια) – Φαράγγι Βουραϊκού και περιοχή Καλαβρύτων

Περιγραφή: Το όρος Χελμός βρίσκεται στη Βόρεια Πελοπόννησο και χαρακτηρίζεται από ποικιλία γεωλογικών υποστρωμάτων και εδαφικών τύπων (κροκαλοπαγή, ασβεστόλιθους κα). Τα κύρια στοιχεία του τοπίου περιλαμβάνουν καλά δασωμένες πλαγιές με είδη *Abies cephalonica* και υποείδη *Pinus nigra*, απόκρημνα ασβεστολιθικά βράχια, τη λίμνη Μαυρολίμνη (2050 μ.) προέλευσης παγετώνα (η μόνη «αλπική» λίμνη της Πελοποννήσου) και την εντυπωσιακή κοιλάδα Στυξ που συνδέεται με μια μικρή, υγρή σπηλιά με έναν καταρράκτη στη βάση της.

Το φαράγγι του Βουραϊκού βρίσκεται στο βόρειο τμήμα της Πελοποννήσου, τοποθετείται μεταξύ του όρους Αροάνια (Χελμός) και το ανατολικό τμήμα του όρους Παναχαϊκό. Το ποτάμι του Βουραϊκού, έχει διαμορφώσει το βαθύ φαράγγι στο οποίο ρέει και πηγάζει από τα βουνά των Καλαβρύτων. Το φαράγγι ξεκινά περίπου 3 km. νότια του χωριού Κάτω Ζαχλωρού και συνεχίζει παράλληλα με το ποτάμι που εισχωρεί στη θάλασσα κοντά στην παραλιακή πόλη Διακοφτό. Πολλά είναι τα ρεύματα που εισέρχονται στον ποταμό, το κυριότερο εκ των οποίων το ρεύμα Αβριγκιόλακα, που ρέει από το χωριό Μαμούσια. Το φαράγγι σε άλλα σημεία του είναι πολύ στενό ενώ σε άλλα έχει μεγαλύτερο πλάτος.

Τύποι Οικοτόπων:

Τύπος Οικοτόπου	Κωδ 92/43
Ενδημικά ορεινά μεσογειακά χέρσα εδάφη με ακανθώδεις θάμνους	4090
* (Υπο)μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά μαυρόπευκα	9530
Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου	9540
Φρύγανα με <i>Sarcopoterium spinosum</i>	5420
Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis (Platanion orientalis)</i>	92C0
Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση	8210
Δάση με <i>Castanea sativa</i>	9260
Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από Paspalo-Agrostidion	3290

* Οικότοποι που προστατεύονται από την Ευρωπαϊκή και Ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ και το Παράρτημα Ι ως οικότοποι προτεραιότητας

Ορνιθοπανίδα: (Παράρτημα Ι της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ):

Ixobrychus minutes, Nycticorax nycticorax, Ciconia nigra, Pernis apivorus, Milvus migrans, Gyps fulvus, Circaetus gallicus, Circus aeruginosus, Circus cyaneus, Circus pygargus, Buteo rufinus, Aquila pomarina, Aquila chrysaetos, Hieraaetus pennatus, Hieraaetus fasciatus, Falco naumanni, Falco vespertinus, Falco columbarius, Falco eleonora, Falco biarmicus, Falco peregrines, Alectoris graeca graeca, Bubo bubo, Caprimulgus europaeus, Dendrocopos medius, Dendrocopos leucotos, Calandrella brachydactyla, Lullula arborea, Anthus campestris, Lanius collurio, Lanius minor, Emberiza hortulana,

Θηλαστικά: *Rhinolophus blasii, Rhinolophus mehelyi, Lutra lutra.* Παρακάτω παρουσιάζεται το καθεστώς προστασίας για καθένα από αυτά.

αα	Επιστημονικό όνομα	Ελληνικό όνομα	92/43	Bern	IUCN	K.B.	67/81
1	<i>Rhinolophus blasii</i>	Ρινόλοφος του Blasius	II-IV	II	LR-E	NT	+
2	<i>Rhinolophus mehelyi</i>	Ρινόλοφος του Mehely	II-IV	II	VU-E	VU	+
3	<i>Lutra lutra</i>	Βίδρα	II-IV	II	NT	EN	+

Αμφίβια – Ερπετά: *Testudo hermanni, Testudo marginata, Elaphe situla, Elaphe quatuorlineata.* Παρακάτω παρουσιάζεται το καθεστώς προστασίας για καθένα από αυτά.

α/α	Επιστημονικό όνομα	Ελληνικό όνομα	92/43	Bern	IUCN	K.B.	67/81
1	<i>Testudo hermanni</i>	Μεσογειακή Χελώνα	II-IV	II	LR-	VU	+
2	<i>Testudo marginata</i>	Κρασπεδωτή Χελώνα	II-IV	II	-	LC	+
3	<i>Elaphe situla</i>	Σπιτόφιδο	II-IV	II	DD-	-	+
4	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	Λαφίτης	II-IV	II	-	LC	+

Άλλα σημαντικά είδη: *Cricetulus migratorius* (Νανοκρικετός), *Dryomys nitedula* (Δενδρομυζός), *Meles meles* (Ασβός), *Martes foina* (Κουνάβι), *Mustela nivalis galinthias* (Νυφίτσα), *Lepus europaeus* (Λαγός), *Felis silvestris* (Αγριόγατα), *Rana dalmatina* (Ευκίνητος βάτραχος), *Salamandra salamandra* (Σαλαμάνδρα), *Rana graeca* (Ελληνικός Βάτραχος), *Coluber gemonensis* (Δενδρογαλιά), *Lacerta graeca* (Γραικόσαυρα), *Malpolon monspessulanus insignitus* (Σαπίτης), *Podarcis peloponnesiaca lais*

(Γουστέρα της Βόρειας Πελοποννήσου), *Podarcis muralis* (Τοιχόσαυρα), *Telescopus fallax* (Αγιόφιδο), *Ablepharus kitaibelii* (Αβλέφαρος), *Lacerta trilineata* (Τρανόσαυρα), *Coronella austriaca* (Ασινόφιδο), *Typhlops vermicularis* (Σκουληκόφιδο), *Vipera ammodytes* (Οχιά).

Σπουδαιότητα/Αξίες: Η περιοχή χαρακτηρίζεται από πλούσια орνιθοπανίδα. Αν και κάποια είδη έχουν εξαφανιστεί (πχ. *Gyps fulvus*) πολλά είναι τα είδη πτηνών κυρίως αρπακτικών που χρησιμοποιούν την περιοχή. Τα πτηνά που απαντώνται συχνότερα στην περιοχή και συγκαταλέγονται στο Παράρτημα Ι της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ αναφέρονται παραπάνω. Να σημειωθεί ότι η περιοχή φιλοξενεί σημαντικό αριθμό ατόμων του είδους *Alectoris graeca* (πετροπέρδικα), ο πληθυσμός του οποίου είναι ακόμα υγιής ενώ φαίνεται να έχει επικοινωνία με άλλους πληθυσμούς στην ευρύτερη περιοχή.

Τρωτότητα: Οι σημαντικότερες ανθρωπογενείς πιέσεις που δέχεται η περιοχή είναι η υπερβόσκηση, η επέκταση του οδικού δικτύου, η ρύπανση και το παράνομο κυνήγι. Η λειτουργία του χιονοδρομικού κέντρου επηρεάζει τα ορεινά οικοσυστήματα του Χελμού (φυτά, ζώα και το έδαφος), ενώ ρήψη οικιακών και βιομηχανικών αποβλήτων στο ποτάμι του Βουραϊκού και οι πυρκαγιές αποτελούν σημαντικό πρόβλημα για το ποτάμι.

GR2330005 – Θίνες και Παραλιακό Δάσος Ζαχάρως, Λίμνη Καϊάφα, Στροφυλιά, Κακόβατος

Περιγραφή: Η περιοχή είναι μία παράκτια ζώνη που εκτείνεται από το άλλοτε πευκοδάσος της Στροφυλιάς (που καταστράφηκε στις πυρκαγιές της Πελοποννήσου το 2007), τη λίμνη Καϊάφα (που συνδέεται με τη θάλασσα μέσω ενός καναλιού), τις θίνες που εκτείνονται μεταξύ της αποξηραμένης λίμνης Αγουλινίτσας και του χωριού Κακόβατος, τον λόφο Ελληνικό (ή Σταυρός), τον αρχαιολογικό χώρο της περιοχής του Καϊάφα, τα σπήλαια των Ανυγρίδων Νυμφών και τις ιαματικές πηγές του Καϊάφα.

Πριν τη καταστροφική πυρκαγιά του 2007 οι θίνες στην παραλία του Καϊάφα σχημάτιζαν δύο παράλληλες ζώνες, όπου στη πρώτη υπήρχαν φυτοκοινωνίες του είδους *Agropyretum mediterraneum*, ενώ στη δεύτερη φύονταν σταθερές θίνες με κυρίαρχα είδη την *Euphorbia terracina* και τη *Silene nicaensis*. Στην παραλία αναπτύσσονταν θίνες με κυρίαρχη τη φυτοκοινωνία *Ammophila arenariae* ενώ πίσω από αυτές αναπτύσσονται άλλες σταθερές θίνες. Το δάσος της Στροφυλιάς αποτελούντο από *Pinus halepensis* και *Pinus pinea* (μοναδικό σε μορφή και μέγεθος), ενώ σημαντικό τμήμα της περιοχής καλύπτονταν από συστάδες *Platanus orientalis* και *Ceratonia siliqua*, καθώς και θάμνους.

Η πυρκαγιά του 2007 κατέστρεψε περίπου 7.577 στρέμματα της προστατευόμενης περιοχής δηλαδή το 22, 5% του συνόλου της (WWF, 2007).

Τύποι Οικοτόπων: Οι αναγνωρισμένοι οικοτόποι πριν τη πυρκαγιά του 2007 και την ολοκληρωτική σε κάποιες περιπτώσεις καταστροφή τους παρουσιάζονται παρακάτω.

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Τύπος Οικοτόπου	Κωδ 92/43
* Θίνες με δάση από <i>Pinus pinea</i> και/ή <i>Pinus pinaster</i>	2270
Κινούμενες θίνες της ακτογραμμής με <i>Ammophila arenaria</i> («λευκές θίνες»)	2120
Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου	9540
Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες	2110
Δενδρώδη <i>matorals</i> με <i>Juniperus</i> spp.	5210
Μεσογειακά αλίπεδα (<i>Juncetalia maritimi</i>)	1410
Θίνες με <i>Euphorbia terracina</i>	2220
Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση	8210
Αλκαλικοί χαμηλοί τυρφώνες	7230
Ασβεστούχοι βάλτοι με <i>Cladium mariscus</i> και είδη της <i>Caricion davallianae</i>	*7210
Νότια παρόχθια δάση-στοές και λόχμες (<i>Nerio-Tamaricetea</i> και <i>Securinegion tinctoriae</i>)	92D0

* Οικότοποι που προστατεύονται από την Ευρωπαϊκή και Ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ και το Παράρτημα Ι ως οικότοπος προτεραιότητας

Η παρουσία των παρακάτω ειδών χλωρίδας και πανίδας είχε καταγραφεί πριν τη πυρκαγιά του 2007. Σήμερα δεν είναι βέβαιη η παρουσία τους στην περιοχή.

Αμφίβια – Ερπετά: *Testudo hermanni*, *Mauremys caspica*, *Caretta caretta*. Παρακάτω παρουσιάζεται το καθεστώς προστασίας για καθένα από αυτά.

ΑΑ	Επιστημονικό όνομα	Ελληνικό όνομα	92/43	Bern	IUCN	K.B.	67/81
1	<i>Mauremys caspica</i>	Γραμμωτόλαμη νεροχελώνα	II-IV	II	-	-	+
2	<i>Testudo hermanni</i>	Μεσογειακή Χελώνα	II-IV	II	LR-	VU	+
3	<i>Caretta caretta</i>	Χελώνα Καρέττα	*II-IV	II	EN-E	EN	+

Φυτά: *Carex acuta* (Παράρτημα II της Οδηγίας 92/43/ΕΕΚ)

Άλλα σημαντικά είδη: *Crocidura suaveolens* (κηπομυγαλίδα), *Sorex minutes* (νανομυγαλίδα), *Natrix natrix* (νερόφιδο).

Σπουδαιότητα/Αξίες: Η σύνθεση τριών διαφορετικών οικοσυστημάτων - σπάνιες παράκτιες αμμοθίνες, πευκοδάσος χαλέπιας πεύκης και κουκουναριάς και η βλάστηση της λίμνης-καθιστούσαν την περιοχή - πριν τη πυρκαγιά του 2007 - ως ένα πολύ σημαντικό οικοσύστημα. Η αξία της περιοχής ενισχύονταν από την παρουσία ενός είδους προτεραιότητας - σύμφωνα με τον κατάλογο του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ- καθώς και την καλή κατάσταση των αμμόλοφων στην παραλία μεταξύ του Καιάφα και Ζαχάρως. Η πυρκαγιά του 2007 κατέστρεψε την περιοχή που περιβάλλει τη λίμνη, το πευκοδάσος κάτω από αυτήν καθώς και τις πρώτες αμμοθίνες στην παραλία (WWF, 2007).

Τρωτότητα: Πριν τη πυρκαγιά του 2007 τα κύρια προβλήματα που αντιμετώπιζε η περιοχή ήταν η αυθαίρετη δόμηση κατοικιών και η εγκατάσταση κάμπινγκ στις αμμώδεις παραλίες της περιοχής καθώς και στο δάσος της Στροφυλιάς, η υπερβόσκηση, η τουριστική ανάπτυξη και η κατασκευή τεχνικών έργων είναι οι κύριες ανθρωπογενείς δραστηριότητες που έχουν οδηγήσει στην υποβάθμιση της περιοχής. Η υποβάθμιση της περιοχής αποτελούσε σημαντική απειλή τόσο για τη Χελώνα Καρέττα (*Caretta caretta*) αφού οι αμμώδεις ακτές αποτελούν την περιοχή ωοτοκίας της όσο

και για τα μεταναστευτικά και άλλα πτηνά της περιοχής. Μετά το 2007 οι βασικοί κίνδυνοι που αντιμετωπίζει η περιοχή είναι η ρύπανση (λειτουργία παράνομων χωματερών, ρήψη ανεπεξέργαστων λυμάτων) και η υποβάθμιση του τοπίου (ανεξέλεγκτη βόσκηση στις καμένες εκτάσεις, παράνομο κυνήγι)

GR2330008 – Θαλάσσια Περιοχή Κόλπου Κυπαρισσίας, Ακρ. Κατάκολο – Κυπαρισσία

Περιγραφή: Αυτή η θαλάσσια περιοχή εκτείνεται από το ακρωτήριο Κατάκολο προς Κυπαρισσία, πόλη στη δυτική Πελοπόννησο. Το φυσικό περιβάλλον της περιοχής χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη αμμωδών παραλιών, αμμοθινικών σχηματισμών και παράκτιων δασών με μεγάλη οικολογική σημασία και αξία, τόσο σε τοπικό – περιφερειακό επίπεδο, λόγω της συνέχειας και της έκτασης που καλύπτουν στη Δυτική Ελλάδα, όσο και σε εθνικό επίπεδο, όπου οι αμμοθινικοί σχηματισμοί διαρκώς μειώνονται σε αριθμό και έκταση. Το υπόστρωμα είναι αμμώδες και ο θαλάσσιος πυθμένας καλύπτεται από λεπτόκοκκη άμμο με διάσπαρτους διαβρωμένα ασβεστολιθικά πετρώματα. Ο κόλπος δεν είναι βαθύς ενώ τα μαπαλώματα της *Cymodocea nodosa* στα ρηχά ακολουθείται από τα λιβάδια Ποσειδωνίας. Τα τελευταία είναι πολύ καλά αναπτυγμένο με υψηλή πυκνότητα πληθυσμού και ισχυρά φυτά. Στα ασβεστολιθικά πετρώματα αναπτύσσονται μερικά είδη μακροφύτων.

Τύποι Οικοτόπων:

Τύπος Οικοτόπου	Κωδ 92/43
Αμμοσύρτες που καλύπτονται διαρκώς από θαλασσινό νερό μικρού βάθους	1110
* Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia (Posidonium oceanicae)</i>	1120
Υφαλοι	1170

* Οικότοποι που προστατεύονται από την Ευρωπαϊκή και Ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ και το Παράρτημα Ι ως οικότοπος προτεραιότητας

Αμφίβια – Ερπετά: *Caretta caretta* (Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας 92/43/ΕΕC)

α/α	Επιστημονικό όνομα	Ελληνικό όνομα	92/43	Bern	IUCN	K.B.	67/81
1	<i>Caretta caretta</i>	Χελώνα Καρέττα	*II-IV	II	EN-E	EN	+

Άλλα σημαντικά είδη στην περιοχή είναι το ψάρι *Syngnathus abaster* (σακοράφα) και το φυτό *Posidonia oceanica* (ποσειδωνία).

Σπουδαιότητα/Αξίες: Η περιοχή χαρακτηρίζεται από την παρουσία 3 τύπων οικοτόπων του Παρατήματος Ι της Οδηγίας 92/43/ΕΕ, από τους οποίους ένας (1) είναι προτεραιότητας, ενώ διατηρεί ένα σημαντικό αριθμό σπάνιων, προστατευόμενων, απειλούμενων ή/και ενδημικών ειδών ερπετών, πουλιών και ασπόνδυλων. Τα λιβάδια της *Posidonia oceanica* που απαντούν στην περιοχή είναι πιθανότατα τα καλύτερα αναπτυγμένα στην Πελοπόννησο. Σχηματίζουν ένα αδιαίρετο τμήμα του θαλάσσιου οικοσυστήματος και αποτελούν πρόσφορο έδαφος για τροφή, κατοικία και ωοτοκία των ψαριών. Η *Posidonia oceanica* είναι πολύ καλός βιολογικός δείκτης της οικολογικής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Αυτό όμως που καθιστά την περιοχή ιδιαίτερα σημαντική, είναι η παρουσία της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta*, ενός είδους προτεραιότητας του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΕ, που ωτοκεί στην παράκτια αμμώδη παραλία. Οι παραλίες του Κυπαρισσιακού κόλπου χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερα υψηλή αναπαραγωγική δραστηριότητα και αξιολογούνται ως οι δεύτερες σημαντικότερες παραλίες αναπαραγωγής της χελώνας Καρέττα στη Μεσόγειο. Μετά από επισταμένη έρευνα του ΑΡΧΕΛΩΝ – Σύλλογος για την Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας, ο Κυπαρισσιακός κόλπος αξιολογήθηκε ως η δεύτερη σε σημασία περιοχή ωτοκίας της Καρέττα στην Μεσόγειο με σημαντικότερες τις παραλίες μεταξύ των εκβολών της Νέδας και του Αρκαδικού.

Τρωτότητα: Οι παράνομες δραστηριότητες (αυθαίρετη δόμηση, εκχερσώσεις, αμμοληψίες, κ.λπ.), η οικιστική ανάπτυξη και η επέκταση των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι οι κύριες ανθρώπινες δραστηριότητες που ασκούν πιέσεις στο φυσικό περιβάλλον. Η ρύπανση από την τουριστική ανάπτυξη φαίνεται να μην είναι σημαντική αφού στην περιοχή δεν υπάρχουν μεγάλες τουριστικές μονάδες.

GR2550005 – Θίνες Κυπαρισσίας (Νεοχώρι - Κυπαρισσία)

Περιγραφή: Η περιοχή αποτελεί τμήμα της παράκτιας ζώνης της Δυτικής Πελοποννήσου, όπου επικρατούν ευνοϊκές οικολογικές συνθήκες για την ανάπτυξη αμμοθινικών σχηματισμών. Οι ακτές της Δυτικής Πελοποννήσου είναι εκτεθειμένες στην ανοιχτή θάλασσα και συνεπώς στους επικρατούντες ΝΔ ανέμους που συμβάλλουν καθοριστικά στη δημιουργία και ανάπτυξη των αμμοθινών. Ως αποτέλεσμα της φυσικής αποσάθρωσης των βράχων σχεδόν όλα τα εδάφη της περιοχής ανήκουν στην κλάση των αμμωδών εδαφών. Αποτελούνται από μικρά γωνιώδη τμήματα προερχόμενα από τα βράχια που αργότερα μεταφέρονται από τον άνεμο ή το νερό. Το τοπίο της παράκτιας περιοχής συντίθεται από: αμμόφιλη, αμμονιτρόφιλη βλάστηση χαμηλών και υψηλών σταθεροποιημένων ή κινούμενων αμμοθινών, φρύγανα και μακκί, παραλιακά δάση χαλεπίου Πεύκης σε αμμώδη υποστρώματα, καλλιεργούμενη γη, χωριά κ.λπ. Το ύψος των αμμοθινών κυμαίνεται από 1 έως 8-10 m πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας και ανάλογα με το ύψος τους και την παρουσία χούμου και φυτικών υπολειμμάτων απαντούν διάφορες φυτοκοινωνίες. Ένα περισσότερο ή λιγότερο σαφές ζωνώδες πρότυπο κατανομής της βλάστησης παρατηρείται κατά τη μετάβαση από τη θάλασσα προς τις εσωτερικές θέσεις, π.χ. μια ζώνη γυμνή από βλάστηση ακολουθείται από χαμηλές αμμοθίνες, στη συνέχεια από υψηλές αμμοθίνες με αμμόφιλη βλάστηση, καθώς και από αμμοθίνες με δάση χαλεπίου πεύκης.

Τύποι Οικοτόπων:

Τύπος Οικοτόπου	Κωδ 92/43
Κινούμενες θίνες της ακτογραμμής με <i>Ammophila arenaria</i> («λευκές θίνες»)	2120
Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου	9540
Δάση με <i>Olea</i> και <i>Ceratonia</i>	9320
* Θίνες των παραλίων με <i>Juniperus spp.</i>	2250
Θίνες με <i>Euphorbia terracina</i>	2220
Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο με ενδημικά <i>Limonium spp</i>	1240
Μονοετής βλάστηση μεταξύ των ορίων πλημμυρίδας και άμπωτης	1210

Αμφίβια – Ερπετά: *Testudo hermanni*, *Testudo marginata*, *Caretta caretta*, *Elaphe situla* Παρακάτω παρουσιάζεται το καθεστώς προστασίας για καθένα από αυτά.

α/α	Επιστημονικό όνομα	Ελληνικό όνομα	92/43	Bern	IUCN	K.B.	67/81
1	<i>Testudo hermanni</i>	Μεσογειακή Χελώνα	II-IV	II	LR-	VU	+
2	<i>Testudo marginata</i>	Κρασπεδωτή Χελώνα	II-IV	II	-	LC	+
3	<i>Caretta caretta</i>	Χελώνα Καρέττα	*II-IV	II	EN-E	EN	+
4	<i>Elaphe situla</i>	Σπιτόφιδο	II-IV	II	DD-	-	+

Άλλα σημαντικά είδη στην περιοχή είναι *Rana dalmatina* (Ευκίνητος βάτραχος), *Rana graeca* (Ελληνικός Βάτραχος), *Lacerta graeca* (Ελληνική σαύρα), *Malpolon monspessulanus* (Σαπίτης), *Natrix tessellata* (Ψηφιδόφιδο), *Ophiomorus punctatissimus* (Οφιόμορος), *Podarcis peloponnesiaca* (Πελοποννησιακή γουστέρα), *Vipera ammodytes* (Οχιά) και το φυτό *Panocratium maritimum* (Κρίνος της άμμου).

Σπουδαιότητα/Αξίες: Η κύρια οικολογική αξία της περιοχής έγκειται στην παρουσία σπάνιων – για την περιοχή ή με περιορισμένη γεωγραφική κατανομή στην Ελλάδα – βιοτόπων (π.χ. αμμοθινοί σχηματισμοί των υψηλών σταθεροποιημένων αμμοθινών με βλάστηση *Ammophiletum arundinaceae*). Πρόκειται για σχηματισμούς που σε άλλα μέρη της χώρας έχουν μειωθεί σε αριθμό και έκταση ενώ σε μερικές περιπτώσεις έχουν καταστραφεί ολοκληρωτικά. Επίσης, η παρουσία παραθαλάσσιων δασών χαλεπίου Πεύκης, καλής δομής, σε απόσταση όχι μεγαλύτερη των 100-200 m από τη θάλασσα, προσδίδει υψηλή αισθητική και οικολογική αξία στην περιοχή. Το μωσαϊκό της βλάστησης παρουσιάζει υψηλό βαθμό μοναδικότητας και είναι αντιπροσωπευτικό των πιο καλά. Τέλος, αυτό όμως που καθιστά την περιοχή ιδιαίτερα σημαντική, είναι η παρουσία της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta*, ενός είδους προτεραιότητας του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΕ. Οι παραλίες του Κυπαρισσιακού κόλπου χαρακτηρίζονται από την ιδιαίτερα υψηλή αναπαραγωγική δραστηριότητα του είδους και αξιολογούνται ως οι δεύτερες σημαντικότερες παραλίες αναπαραγωγής της χελώνας Καρέττα στη Μεσόγειο.

Τρωτότητα: Οι παράνομες δραστηριότητες (αυθαίρετη δόμηση, εκχερσώσεις, αμμοληψίες, κ.λπ.) και η επέκταση των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι οι κύριες ανθρώπινες δραστηριότητες που ασκούν πιέσεις στο φυσικό περιβάλλον και τη πανίδα της περιοχής, ειδικά στο φώλιασμα της *Caretta caretta*. Η τοποθεσία του Αγιαννάκη – όπου η βλάστηση των αμμόλοφων σταδιακά καταστρέφεται αποτελεί παράδειγμα των παραπάνω.

A00060081 – Φαράγγι Λούσιου

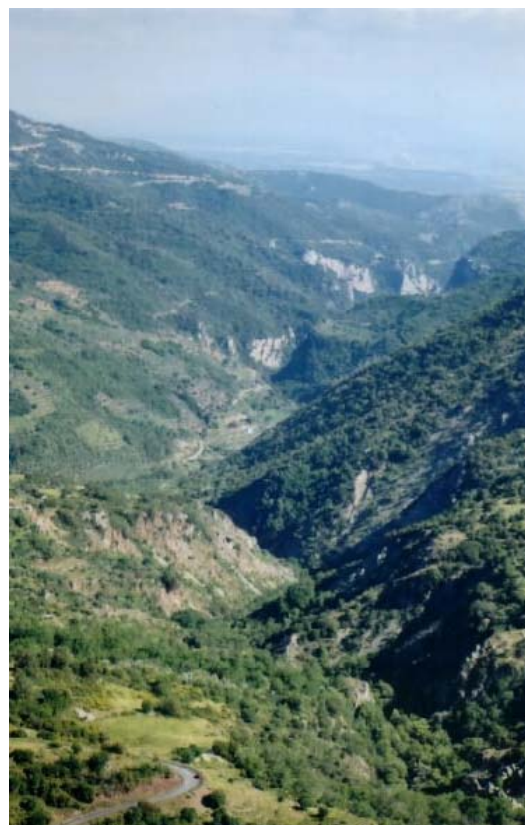
Περιγραφή: Μικρό φαράγγι μόνιμη ροή νερού και πλαγιές με πλούσια βλάστηση. Υπάρχουν κοντινά χωριά και καλλιεργήσιμη γη, νερόμυλοι, τρία μοναστήρια (δύο από αυτά λειτουργούν ακόμα) και μια αρχαιολογική τοποθεσία.

Θηλαστικά: *Lutra lutra* (Βίδα), *Rhinolophus hipposideros* (Μικρορινόλοφος)

Αμφίβια – Ερπετά: *Cyrtodactylus kotschy bileki* (Κυρτοδάκτυλος του Μπίλεκ), *Cyrtodactylus kotschy saronicus x schultzewesturnii* (Κυρτοδάκτυλος υβρίδιο), *Cyrtodactylus kotschy schultzewestrumi* (Κυρτοδάκτυλος του Σουλτσεβέστρουμ), *Cyrtodactylus kotschy tinensis* (Κυρτοδάκτυλος της Τήνου), *Lacerta graeca* (Γραικόσαυρα), *Podarcis peloropnesiaca lais* (Γουστέρα της Βόρειας Πελοποννήσου), *Podarcis peloropnesiaca peloropnesiaca* (Γουστέρα της Πελοποννήσου), *Podarcis peloropnesiaca thais* (Γουστέρα της Αργολίδας), *Testudo hermanni hermanni* (Ουχοχελώνα), *Testudo marginata* (Κρασπεδωτή χελώνα)

Σπουδαιότητα/Αξίες: Καλή τοποθεσία για ερπετά, αμφίβια και μικρότερα πουλιά. Ένα παράδειγμα συμβίωσης ανθρώπου και φύσης.

Τρωτότητα: Ρύπανση από αστικά και βιομηχανικά υγρά απόβλητα, επέκταση του οδικού δικτύου, φωτιές, παράνομο κυνήγι - ψάρεμα, κατασκευή ιχθυοτροφείων. Ευαίσθητη περιοχή σε πυρκαγιές, στην αυξανόμενη ρύπανση των νερών και κυρίως στην κατασκευή δρόμου διαμέσου του φαραγγιού.

Φαράγγι Λούσιου

A00020022 – Ποταμός Λάδων

Περιγραφή: Ποτάμιο σύστημα, παραπόταμος του ποταμού Αλφειού.

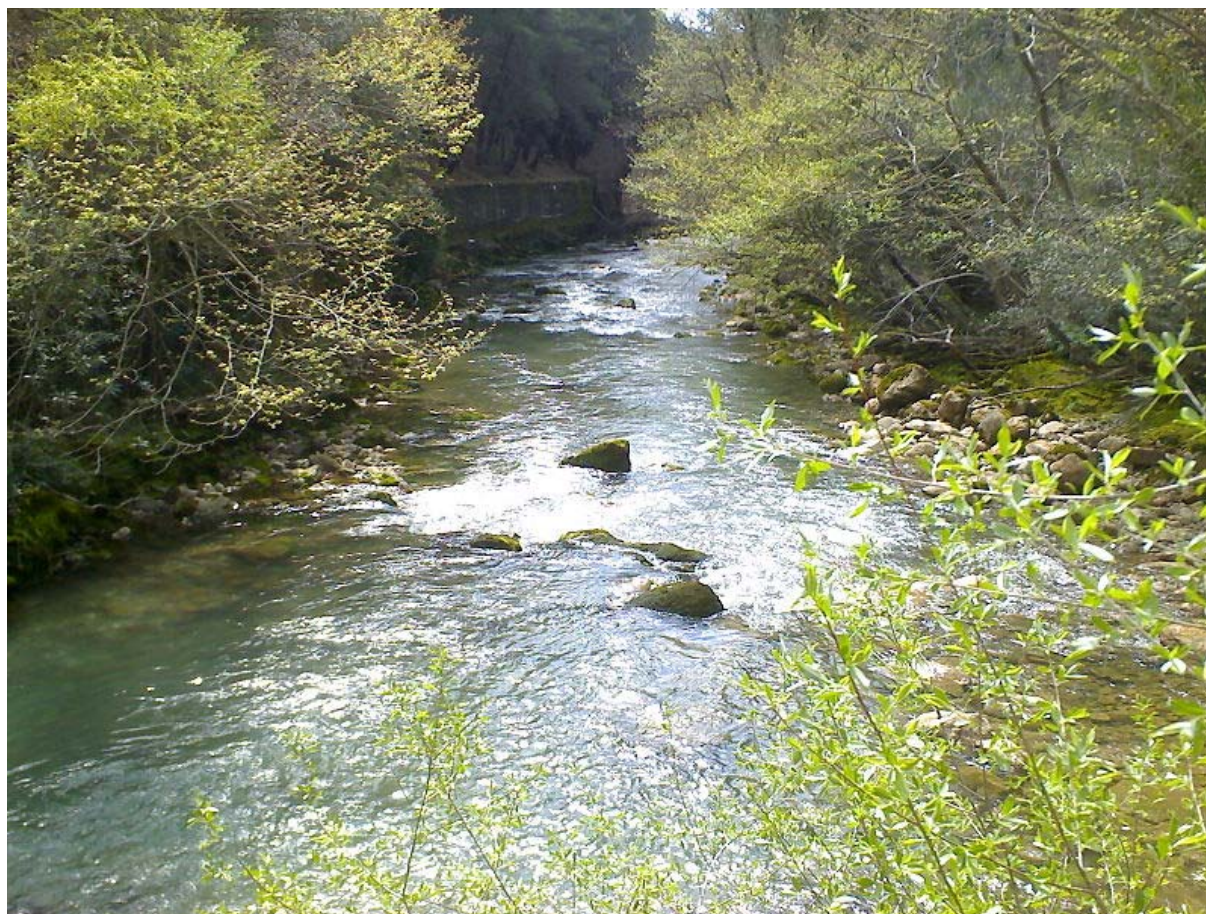
Θηλαστικά: *Lutra lutra* (Βίδρα).

Ορνιθοπανίδα: *Buteo buteo buteo* (Γερακίνα), *Emberiza cirlus* (Σιρλοσίχλονο), *Garrulus glandarius graecus* (Κίσσα ελληνική), *Hirundo daurica rufula* (Δεντροχελίδονο), *Hirundo rustica rustica* (Χελιδόνη), *Lanius senator senator* (Κοκκινοκέφαλος), *Streptopelia turtur* (Τριγώνι), *Sylvia communis communis* (Θαμνοτσιροβάκος).

Ψάρια: *Barbus peloronnensis peloronnensis* (Αμμοσούρτης), *Leuciscus cephalus peloronnensis* (Τυλινάρι), *Phoxinellus pleurobipunctatus* (Λιάρα), *Salaria fluviatilis* (Ποταμοσαλιάρια), *Salmo trutta* (Πέστροφα), *Valencia letourneuxi* (Ζουρνάς).

Σπουδαιότητα/Αξίες: Παρουσία των θηλαστικών *Lutra lutra* (Βίδρες).

Τρωτότητα: Παράνομο ψάρεμα (με χρήση χλωρίνης), υγρά απόβλητα από αγροχημικές, αστικές και βιομηχανικές (υδατοκαλλιέργειες) πηγές, επιδημίες από τις υδατοκαλλιέργειες.

Ποταμός Λάδωνας

A00030036 – Σπήλαιο Καστριών και πηγές Αροαρίου

Περιγραφή: Ένα σπήλαιο και πηγές που τροφοδοτούν τουλάχιστον 15 λίμνες μέσα στο σπήλαιο.

Ορνιθοπανίδα: *Alectoris graeca* (Πετροπέρδικα), *Anthus campestris campestris* (Χαμοκελάδα), *Bubo bubo bubo* (Μπούφος), *Carduelis cannabina cannabina* (Φανέτο), *Carduelis chloris chloris* (Φλώρος), *Coturnix coturnix* (Ορτύκι), *Cuculus canorus* (Κούκος), *Emberiza cirrus* (Σιρλοσίχλονο), *Emberiza melanocephala* (Αμπελουργός), *Falco tinnunculus* (Βραχοκιρκίνεζο), *Fringilla coelebs coelebs* (Σπίνος), *Garrulus glandarius atricapillus* (Κίσσα μαυροκέφαλη), *Hirundo daurica rufula* (Δεντροχελίδονο), *Lanius collurio collurio* (Αητόμαχος), *Lanius senator senator* (Κοκκινοκέφαλος), *Lullula arborea arborea* (Δεντροσταρήθρα), *Miliaria calandra* (Τσιφτάς), *Monticola solitarius* (Γαλαζοκότσουφας), *Motacilla cinerea* (Σταχτοσουσουράδα), *Oriolus oriolus oriolus* (Συκοφάγος), *Parus major major* (Καλόγερος), *Serinus serinus* (Σκαρθάκι), *Sylvia cantillans albistriata* (Κοκκινοτσιροβάκος), *Sylvia communis communis* (Θαμνοτσιροβάκος), *Sylvia hortensis crassirostris* (Δεντροτσιροβάκος), *Turdus merula merula* (Κότσουφας), *Urupa erops erops* (Τσαλαπετεινός).

Σπουδαιότητα/Αξίες: Ασυνήθιστα γεωλογικά χαρακτηριστικά.

Τρωτότητα: Επέκταση και εντατικοποίηση της τουριστικής εκμετάλλευσης στο σπήλαιο.

6 ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΛΕΚΑΝΗΣ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΠΑΜΙΣΟΥ – ΝΕΔΟΝΤΟΣ – ΝΕΔΑΣ (GR32)

6.1 Γενικά

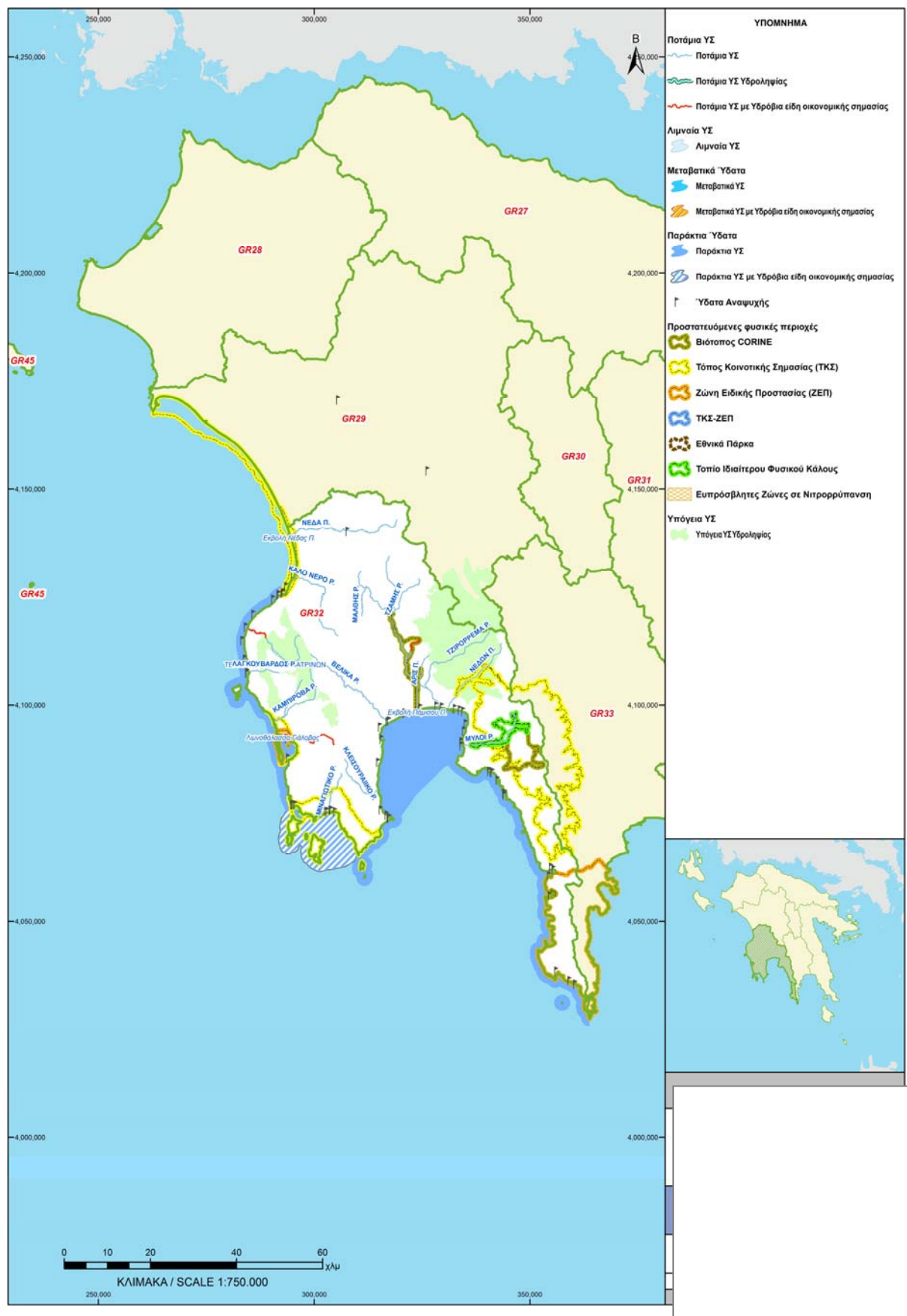
Στην λεκάνη απορροής ποταμών Παμίσου – Νέδοντος – Νέδας (GR32) υφίστανται 97 περιοχές και οι οποίες ανά κατηγορία παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

Πίνακας 6-1. Πλήθος περιοχών ανά είδος προστατευόμενης περιοχής

Είδος Προστατευόμενης περιοχής	Πλήθος Προστατευόμενων Περιοχών
Υδατικά συστήματα υδροληψίας	3
Υδρόβια είδη οικονομικής σημασίας	5
Ύδατα αναψυχής	43
Ευαίσθητες περιοχές	-
Ευπρόσβλητες περιοχές	-
Προστατευόμενες φυσικές περιοχές	11
ΣΥΝΟΛΟ	62

Στο σχήμα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι προστατευόμενες περιοχές οι οποίες έχουν ενταχθεί στο μητρώο προστατευόμενων περιοχών της λεκάνης απορροής ποταμών Παμίσου – Νέδοντος – Νέδας.

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Σχήμα 6-1. Προστατευόμενες περιοχές συστημάτων υδροληψίας λεκάνης απορροής ποταμών Παμίσου – Νέδοντος - Νέδας (GR32)

Στη συνέχεια παρουσιάζονται αναλυτικά και ανά τύπο οι προστατευόμενες περιοχές της λεκάνης απορροής οι οποίες τηρούν τα κριτήρια ένταξης στο μητρώο σύμφωνα με την ΟΠΥ και το ΠΔ 51/2007.

6.2 Υδατικά συστήματα υδροληψίας

Στην εν λόγω κατηγορία ανήκουν όλα τα επιφανειακά και υπόγεια συστήματα τα οποία τηρούν τους όρους ένταξης στο μητρώο όπως αναφέρθηκαν προηγουμένα.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα συστήματα που εντάσσονται στο μητρώο, οι απολήψεις οι οποίες γίνονται από αυτά και οι χρήστες των συγκεκριμένων πόρων.

Πίνακας 6-2. Υδατικά Συστήματα υδροληψίας

α/α	Κωδικός συστήματος	Όνομα	Τύπος συστήματος	Απολήψιμη ποσότητα για ύδρευση (εκ.μ ³ /έτος)	Χρήστες
1	GR0100080	Σύστημα Αγ.Φλώρου-Πηδήματος	Υπόγειο	10, 5	Δ.Ε. Φαλαισίας, Καλαμάτας, Αβίας, Ανδανίας, Ανδρούσας, Άριος, Αρφαρών, Θουρίας, Ιθώμης, Μελιγαλά, Μεσσήνης, Οιχαλίας
2	GR0100150	Σύστημα Γαργαλιάνων	Υπόγειο	1, 2	Δ.Ε.Γαργαλιάνων, Φιλιατρών
3	GR0100160	Σύστημα Χώρας	Υπόγειο	0, 5	Δ.Ε.Νέστορος, Κυπαρισσίας, Φιλιατρών

Τα υπό προστασία ΥΣ υδροληψίας δεν είναι σε κίνδυνο να μην επιτύχουν τους περιβαλλοντικούς στόχους μέχρι το 2015.

6.3 Υδρόβια είδη οικονομικής σημασίας

Στην περιοχή της λεκάνης απορροής Πάμισου – Νέδοντος – Νέδα καταγράφονται τρεις μονάδες υδατοκαλλιέργειας σε ποτάμια ΥΣ (ρ. Φιλιατρινό, ρ. Αγ. Φλώρου και ρ. Γιαννούζαγας), δύο μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας στο παράκτιο υδατικό σύστημα του Όρμου Μεθώνης και μία μονάδα στο μεταβατικό υδατικό σύστημα της Λιμνοθάλασσας Γιάλοβας.

Πίνακας 6-3. Υδατικά Συστήματα στα οποία συναντώνται υδρόβια είδη οικονομικής σημασίας.

α/α	Κωδικός ΥΣ	Όνομα	Τύπος ΥΣ	Παρατηρήσεις για καθεστώς Προστασίας
1	GR0132R000700007N	ΓΙΑΝΝΟΥΖΑΓΑΣ Ρ.	Ποτάμιο	Ιχθυοκαλλιέργεια
2	GR0132R000900012N	ΦΙΛΙΑΤΡΙΝΟ Ρ.	Ποτάμιο	Ιχθυοκαλλιέργεια
3	GR0132R000202027H	ΑΓΙΟΥ ΦΛΩΡΟΥ Ρ.	Ποτάμιο	Ιχθυοκαλλιέργεια
4	GR0132C0006N	ΌΡΜΟΣ ΜΕΘΩΝΗΣ	Παράκτιο	Ιχθυοκαλλιέργεια
5	GR0132T0003N	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΓΙΑΛΟΒΑΣ	Μεταβατικό	Ιχθυοκαλλιέργεια

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα υπό προστασία ΥΣ υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας, τα οποία είναι σε κίνδυνο ή είναι άγνωστο αν κινδυνεύουν να μην επιτύχουν τους περιβαλλοντικούς στόχους μέχρι το 2015.

Πίνακας 6-4. Κατάσταση υδατικών συστημάτων υδρόβιων ειδών οικονομικής σημασίας

α/α	Κωδικός ΥΣ	Τύπος ΥΣ	Σε κίνδυνο
1	GR0132R000700007N	Ποτάμιο	Ναι
2	GR0132R000900012N	Ποτάμιο	Άγνωστο
3	GR0132R000202027H	Ποτάμιο	Ναι
3	GR0132T0003N	Μεταβατικό	Ναι

6.4 Ύδατα αναψυχής

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι ακτές, οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης, όπως επίσης και το παράκτιο (ή μεταβατικό) σύστημα στο οποίο ανήκουν.

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Πίνακας 6-5. Ύδατα κολύμβησης

α/α	Κωδικός Ταυτότητας Ακτής	Όνομασία ακτής	Έκταση Πολυγώνου (m ²)	Συντεταγμένες Κέντρου Πολυγώνου ΕΓΣΑ 87 (m)		Αριθμός Σημείων Δειγματοληψίας	Κωδικοί σημείων δειγματοληψίας	Κωδικός παράκτιου/ μεταβατικού συστήματος	Όνομασία ΥΣ
				Χ	Υ				
1	GRBW019248006	Λιμένι	14472, 86	354874	4060362	1	GR2540160116160501	GR0132C0009N	Ταίναρο Μεσσηνιακός
2	GRBW019248002	Γερολιμένας	19869, 13	356511	4038250	1	GR2540160216160101	GR0132C0009N	Ταίναρο Μεσσηνιακός
3	GRBW019248001	Αλμυρό	14233, 65	359548	4036074	1	GR2540160416160301	GR0132C0009N	Ταίναρο Μεσσηνιακός
4	GRBW019248003	Έξω Κάποι	17387, 44	360904	4035246	1	GR2540160716160201	GR0132C0009N	Ταίναρο Μεσσηνιακός
5	GRBW019248004	Καραβοστάσι – Νέο Οίτυλο	98342, 59	355680	4061939	2	GR2540161516160401, GR2540161516160601	GR0132C0009N	Ταίναρο Μεσσηνιακός
6	GRBW019248005	Πύργος Δυρού	22331, 14	355131	4055798	1	GR2540161716160701	GR0132C0009N	Ταίναρο Μεσσηνιακός
7	GRBW019254016	Ανατολική Καλαμάτα Βέργα	339316, 79	334216	4098508	3	GR2550010117010201, GR2550010117010501, GR2550010117010601	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας
8	GRBW019254017	Ανάληψη – Αεροπορία	1238680, 66	326472	4099172	2	GR2550010117010301, GR2550010117010402	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας
9	GRBW019254015	Δυτική Καλαμάτα	28684, 82	329917	4099256	1	GR2550010117010401	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας
10	GRBW019254019	Αγριλιά	118944, 28	335598	4095842	1	GR2550010617010101	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας
11	GRBW019254018	Μικρή Μαντινεία	144353, 34	335091	4094017	1	GR2550011117010701	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας
12	GRBW019253008	Ακρογιάλι	10351, 15	334538	4091302	1	GR2550020217020101	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας
13	GRBW019253009	Σάντοβα	101050, 16	334565	4090426	1	GR2550020417020201	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

α/α	Κωδικός Ταυτότητας Ακτής	Όνομασία ακτής	Έκταση Πολυγώνου (m ²)	Συντεταγμένες Κέντρου Πολυγώνου ΕΓΣΑ 87 (m)		Αριθμός Σημείων Δειγματοληψίας	Κωδικοί σημείων δειγματοληψίας	Κωδικός παράκτιου/ μεταβατικού συστήματος	Όνομασία ΥΣ
				Χ	Υ				
14	GRBW019255023	Άγιος Ανδρέας	69106, 89	314763	4081237	1	GR2550040117040101	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας
15	GRBW019258039	Καρτελά	179045, 74	293852	4126941	1	GR2550180117180301	GR0129C0002N	Κυπαρισσιακός κόλπος
16	GRBW019257029	Ελεήστρα	926623, 09	316841	4072868	3	GR2550170117170101, GR2550170117170102, GR2550170117170201	GR0132C0008N	Ακρωτήριο Ακρίτας
17	GRBW019257025	Κορώνη	10263, 11	317227	4074254	1	GR2550170117170301	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας
18	GRBW019257031	Λαχάνου – Αγία Τριάδα	57539, 82	315915	4075576	1	GR2550170917170401	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας
19	GRBW019258042	Ποράκια – Χάνι	129020, 79	293216	4125799	2	GR2550180117180402, GR2550180117180102	GR0129C0002N	Κυπαρισσιακός κόλπος
20	GRBW019258046	Άη Λαγούδης	359871, 25	291999	4125392	1	GR2550180117180101	GR0132C0003N	Μεσσηνιακές Ελληνικές ακτές στο Ιόνιο
21	GRBW019253013	Καλαμίτσι	18555, 28	342954	4082402	1	GR2550190117190101	GR0132C0009N	Τάιναρο Μεσσηνιακός
22	GRBW019253010	Καρδαμύλη – Ρίτσα	319047, 17	341582	4084203	3	GR2550190117190301, GR2550190117190401, GR2550190117190501	GR0132C0009N	Τάιναρο Μεσσηνιακός
23	GRBW019253011	Καλογριά	319047, 17	341582	4084203	3	GR2550191017190201, GR2550191017190601, GR2550191017190701	GR0132C0009N	Τάιναρο Μεσσηνιακός
24	GRBW019258038	Γιανίτσεια	521262, 20	290515	4123917	1	GR2550180117180201	GR0132C0003N	Μεσσηνιακές Ελληνικές ακτές στο Ιόνιο
25	GRBW019258047	Αγρίλης	43980, 66	286218	4120775	1	GR2550280117280201	GR0132C0003N	Μεσσηνιακές Ελληνικές ακτές στο Ιόνιο

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

α/α	Κωδικός Ταυτότητας Ακτής	Όνομασία ακτής	Έκταση Πολυγώνου (m ²)	Συντεταγμένες Κέντρου Πολυγώνου ΕΓΣΑ 87 (m)		Αριθμός Σημείων Δειγματοληψίας	Κωδικοί σημείων δειγματοληψίας	Κωδικός παράκτιου/ μεταβατικού συστήματος	Όνομασία ΥΣ
				Χ	Υ				
26	GRBW019257026	Μεθώνη 2	45863, 19	295302	4076624	1	GR2550200117200503	GR0132C0005N	Δυτική Ακτή Μεθώνης
27	GRBW019257033	Φοινικούντα	59911, 16	304373	4075388	1	GR2550200617200101	GR0132C0006N	Όρμος Μεθώνης
28	GRBW019257034	Μακρύναμμος Ανεμόμυλος	378427, 60	302796	4074962	1	GR2550200617200401	GR0132C0006N	Όρμος Μεθώνης
29	GRBW019255022	Άγιος Κωνσταντίνος Μπούκα	579993, 33	321939	4098024	2	GR2550220117220101, GR2550220117220102	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας
30	GRBW019255020	Βελίκα Ανατολικά	369726, 80	318905	4096718	2	GR2550220417220201, GR2550220417220202	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας
31	GRBW019255021	Πεταλίδι	29577, 53	315339	4092270	1	GR2550260117260101	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας
32	GRBW019255024	Βελίκα Δυτικά	235424, 00	346538	4095337	1	GR2550260117260102	GR0132C0008N	Κόλπος Καλαμάτας
33	GRBW019258044	Στόμιο	25804, 89	284578	4117781	1	GR2550280117280401	GR0132C0003N	Μεσσηνιακές Ελληνικές ακτές στο Ιόνιο
34	GRBW019258040	Λιμενάρι	32816, 06	283685	4114730	1	GR2550280117280301	GR0132C0003N	Μεσσηνιακές Ελληνικές ακτές στο Ιόνιο
35	GRBW019258048	Αγία Κυριακή	131966, 06	284277	4110655	1	GR2550280117280101	GR0132C0003N	Μεσσηνιακές Ελληνικές ακτές στο Ιόνιο
36	GRBW019258045	Λαγκούβαρδος	160195, 3070.	284847	4107387	2	GR2550120117120101, GR2550120117120201	GR0132C0003N	Μεσσηνιακές Ελληνικές ακτές στο Ιόνιο
37	GRBW019257032	Γιάλοβα – Χρυσή Άμμος	202999, 87	295560	4091093	1	GR2550270117270101	GR0132C0004N	Όρμος Ναυαρίνου (Πύλου)

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

α/α	Κωδικός Ταυτότητας Ακτής	Όνομασία ακτής	Έκταση Πολυγώνου (m ²)	Συντεταγμένες Κέντρου Πολυγώνου ΕΓΣΑ 87 (m)		Αριθμός Σημείων Δειγματοληψίας	Κωδικοί σημείων δειγματοληψίας	Κωδικός παράκτιου/ μεταβατικού συστήματος	Όνομασία ΥΣ
				Χ	Υ				
38	GRBW019257030	Πύλος	17240, 09	294379	4087562	1	GR2550270117270201	GR0132C0004N	Όρμος Ναυαρίνου (Πύλου)
39	GRBW019258041	Ελαία	458539, 26	294885	4137841	1	GR2550100517100101	GR0129C0002N	Κυπαρισσιακός κόλπος
40	GRBW019258043	Καλό Νερό	286973, 50	295459	4130238	1	GR2550100717100201	GR0129C0002N	Κυπαρισσιακός κόλπος
41	GRBW019257028	Μεθώνη 1	120899, 81	295921	4076685	2	GR2550200117200501, GR2550200117200502	GR0132C0005N	Στενό Μεθώνης
42	GRBW019253012	Στούπα	55151, 1060.	344557	4078843	0	-	GR0132C0009N	Ταίναρο Μεσσηνιακός

Επιπλέον και όσον αφορά στα μη θεσμοθετημένα ύδατα αναψυχής επισημαίνεται πως η λεκάνη απορροής Πάμισου – Νέδοντος – Νέδας, αποτελεί πεδίο ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού, οι οποίες αφορούν κυρίως σε πεζοπορικές διαδρομές στα μαγευτικά, φυσικά τοπία της περιοχής. Ιδιαίτερα γνωστή είναι η διάσχιση του φαραγγιού της Νέδας, όπως είναι διεθνώς γνωστή αυτή η δραστηριότητα στη φύση), η οποία λαμβάνει χώρα μόνο το καλοκαίρι, όταν λιγοστεύουν τα νερά. Η διαδρομή μπορεί να αρχίσει από τις πηγές της Νέδας, δίπλα στο χωριό Πέτρα, ή από το γεφύρι δίπλα στο χωριό Κούβελα. Περιλαμβάνει τη διάσχιση της σκοτεινής σήραγγας στο Στόμιο, ενώ περνώντας από ένα ωραίο πέτρινο γεφύρι φτάνει μέχρι τη Μεσσηνία. Επίσης, αρκετά διάσημος προορισμός για τους λάτρεις της φύσης είναι το σημείο όπου η Νέδα σχηματίζει καταρράκτες και το νερό εγκλωβίζεται σε βάθρες, κοντά στο χωριό Πλατανιά. Ως εκ τούτου, εντάσσεται στο μητρώο ως Περιοχή Αναψυχής Εσωτερικών Υδάτων το ακόλουθο Υδατικό Σύστημα.

Πίνακας 6-6. Προστατευόμενες Περιοχές Αναψυχής Εσωτερικών Υδάτων

α/α	ΥΣ	Κωδικός ΥΣ	Είδος ΥΣ	Σχόλια
1	ΝΕΔΑ Π.	GR0132R001500022NBA	R	Στην περιοχή πραγματοποιούνται δραστηριότητες αναψυχής, οι οποίες συγκεντρώνουν σημαντικό αριθμό επισκεπτών. Σημαντικότερη δραστηριότητα αποτελεί η μικτή πεζοπορία με περπάτημα και κολύμβηση (river trekking) στο φαράγγι μεταξύ του χωριού Πλατανιά και Φιγαλείας καθώς και η κολύμβηση στην μικρή λίμνη που σχηματίζουν τα νερά του καταρράκτη πριν την είσοδο της σπηλιάς του Στομίου κοντά στον οικισμό Πλατανιά. Ως εκ τούτου, προτείνεται η ένταξη του ΥΣ στο Μητρώο Προστατευόμενων Περιοχών, ως περιοχή αναψυχής εσωτερικών υδάτων.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα υπό προστασία ΥΣ υδάτων αναψυχής, τα οποία είναι σε κίνδυνο ή είναι άγνωστο αν κινδυνεύουν να μην επιτύχουν τους περιβαλλοντικούς στόχους μέχρι το 2015.

Πίνακας 6-7. Κατάσταση υδατικών συστημάτων υδάτων αναψυχής

α/α	Λεκάνη Απορροής	Κωδικός ΥΣ	Τύπος ΥΣ	Σε κίνδυνο
1	GR32	GR0132C0008N	Παράκτιο	Ναι
2	GR32	GR0132C0003N	Παράκτιο	Άγνωστο
3	GR32	GR0132C0004N	Παράκτιο	Άγνωστο
4	GR32	GR0132C0005N	Παράκτιο	Άγνωστο
5	GR29	GR0129C0002N	Παράκτιο	Άγνωστο

6.5 Ευαίσθητες περιοχές

Στη ΛΑΠ Παμίσου – Νέδοντος – Νέδας δεν υπάρχουν ευαίσθητες σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

6.6 Ευπρόσβλητες Περιοχές

Στη ΛΑΠ Παμίσου – Νέδοντος – Νέδας δεν υπάρχουν ευπρόσβλητες περιοχές για νιτρορρύπανση σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Η περιοχή μεταξύ Κυπαρισσίας, Φιλιατρών και Παμίσου εμφανίζεται προβληματική. Στην περιοχή υπάρχουν εντατικές καλλιέργειες, και η επιβάρυνση των υδροφορέων οφείλεται στις γεωργικές δραστηριότητες. Με βάση τα υφιστάμενα δεδομένα χημικών αναλύσεων, παρατηρείται υπέρβαση της τιμής κατωφλίου των 50mg/l ή και του 75% της τιμής αυτής για τα νιτρικά (NO₃). Οι τοπικές αυτές υπερβάσεις συνδέονται με πιέσεις κυρίως καλλιεργειών.

6.7 Προστατευόμενες φυσικές περιοχές

Στην λεκάνη απορροής ποταμού Παμίσου – Νέδοντος – Νέδας (GR32) υπάρχουν συνολικά έντεκα (11) προστατευόμενες φυσικές περιοχές. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται ανά κατηγορία οι προστατευόμενες περιοχές της ΛΑΠ Παμίσου – Νέδοντος – Νέδας.

Πίνακας 6-8. Προστατευόμενες φυσικές περιοχές ΛΑΠ Παμίσου – Νέδοντος – Νέδας

Κατηγορία Προστατευόμενης Φυσικής Περιοχής	Πλήθος περιοχών εντός ΛΑΠ
Ειδικές Ζώνες Διατήρησης	6
Ζώνες Ειδικής Προστασίας	1
Βιότοπος Corine	3
Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλους	1
ΣΥΝΟΛΟ	11

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η συσχέτιση των προστατευόμενων φυσικών περιοχών με τα υδατικά συστήματα της ΛΑΠ Παμίσου – Νέδοντος – Νέδας.

Πίνακας 6-9. Συσχέτιση φυσικών προστατευόμενων περιοχών με ΥΣ

α/α	Κωδικός	Όνομα	Είδος ΥΣ	Προστατευόμενες φυσικές περιοχές	Είδος Προστασίας
1	GR0132C0003N	ΜΕΣΣΗΝΙΑΚΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΚΤΕΣ ΣΤΟ ΙΟΝΙΟ	Παράκτιο	GR2330008, GR2550004, GR2550007	SAC
2	GR0132C0004N	ΌΡΜΟΣ ΝΑΥΑΡΙΝΟΥ (ΠΥΛΟΥ)	Παράκτιο	GR2550004	SAC
3	GR0132C0005N	ΣΤΕΝΟ ΜΕΘΩΝΗΣ	Παράκτιο	GR2550007	SAC
4	GR0132C0006N	ΌΡΜΟΣ ΜΕΘΩΝΗΣ	Παράκτιο	GR2550003	SAC
5	GR0132C0007N	ΑΚΡΩΤΗΡΙΟ ΑΚΡΙΤΑΣ	Παράκτιο	GR2550003	SAC
6	GR0132C0010N	ΔΥΤΙΚΗ ΑΚΤΗ ΜΕΘΩΝΗΣ	Παράκτιο	GR2550007	SAC
7	GR0132R000201023H	ΠΑΜΙΣΟΣ Π.	Ποτάμιο	A00020019	CORINE
8	GR0132R000201024H	ΠΑΜΙΣΟΣ Π.	Ποτάμιο	A00020019	CORINE
9	GR0132R000201025N	ΠΑΜΙΣΟΣ Π.	Ποτάμιο	A00020019	CORINE
10	GR0132R000202026H	ΑΓΙΟΥ ΦΛΩΡΟΥ Ρ.	Ποτάμιο	A00020019	CORINE
11	GR0132R000202027H	ΑΓΙΟΥ ΦΛΩΡΟΥ Ρ.	Ποτάμιο	A00020019	CORINE
12	GR0132R000203028N	ΜΑΥΡΟΖΟΥΜΕΝΑ Ρ.	Ποτάμιο	A00020019	CORINE
13	GR0132R000203029N	ΜΑΥΡΟΖΟΥΜΕΝΑ Ρ.	Ποτάμιο	A00020019	CORINE

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

α/α	Κωδικός	Όνομα	Είδος ΥΣ	Προστατευόμενες φυσικές περιοχές	Είδος Προστασίας
14	GR0132R000204030H	ΜΕΓΑΛΟ ΠΟΤΑΜΙ Ρ.	Ποτάμιο	A00020019	CORINE
15	GR0132R000205035N	ΧΟΥΧΛΟΤΟΣ Ρ.	Ποτάμιο	A00020019	CORINE
16	GR0132R000500004N	ΜΙΝΑΓΙΩΤΙΚΟ Ρ.	Ποτάμιο	GR2550003	SAC
17	GR0132R000700006N	ΓΙΑΝΝΟΥΖΑΓΑΣ Ρ.	Ποτάμιο	GR2550004	SAC
18	GR0132R000901008N	ΣΕΛΑΣ Ρ.	Ποτάμιο	GR2550004	SAC
19	GR0132R001100016N	ΚΑΛΟ ΝΕΡΟ Ρ.	Ποτάμιο	GR2550005	SAC
20	GR0132R001500020N	ΝΕΔΑ Π.	Ποτάμιο	GR2550005	SAC
21	GR0132R001700046N	ΝΕΔΩΝ Π.	Ποτάμιο	GR2550001	SAC
22	GR0132R002100049N	ΜΥΛΟΙ Ρ.	Ποτάμιο	ΑΤ1011018	ΤΙΦΚ
23	GR0132R002100050N	ΜΥΛΟΙ Ρ.	Ποτάμιο	ΑΤ1011018,	ΤΙΦΚ
24	GR0132R002100051N	ΜΥΛΟΙ Ρ.	Ποτάμιο	ΑΤ1011018,	ΤΙΦΚ
25	GR0132T0001N	ΕΚΒΟΛΗ ΝΕΔΑΣ Π.	Μεταβατικό	GR2330008	SAC
26	GR0132T0002N	ΕΚΒΟΛΗ ΠΑΜΙΣΟΥ Π.	Μεταβατικό	A00020019	CORINE
27	GR0132T0003N	ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ ΓΙΑΛΟΒΑΣ	Μεταβατικό	GR2550004, GR2550008, ΑΤ1011018	SAC, SPA

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται οι φυσικές περιοχές, οι οποίες τελούν υπό καθεστώς προστασίας και οι οποίες σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την ύπαρξη ύδατος ή/και με την ποιότητά του.

Πίνακας 6-10. Συσχέτιση προστατευόμενων φυσικών περιοχών με ΥΣ

α/α	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	Κωδικός Περιοχής Προστασίας	Είδος Προστασίας	Έκταση (εκτάρια)	Περίμετρος (Κm)	Συντεταγμένες Κέντρου Πολυγώνου ΕΓΣΑ 87 (km)	
						Χ	Υ
1	Θαλάσσια Περιοχή Κυπαρισσίας, Ακρωτήριο Κατάκολο – Κυπαρισσία (ΕΖΔ)	GR2330008	SAC	11042, 192	131, 393	279	4157
2	Φαράγγι Νέδωνα (Πέταλον –Χάνι) (ΕΖΔ)	GR2550001	SAC	1241, 855	25, 160	337	4106
3	Νήσοι Σαπιέντζα και Σχίζα, Ακρωτήριο Ακρίτας (ΕΖΔ)	GR2550003	SAC	11292, 054	122, 102	305	4073
4	Λιμνοθάλασσα Πύλου (Διβάρι) και Νήσος Σφακτηρία, Άγιος Δημήτριος (ΕΖΔ)	GR2550004	SAC	3551, 971	36, 237	293	4092
5	Θαλάσσια Περιοχή Στενού Μεθώνης (ΕΖΔ)	GR2550007	SAC	972, 236	23, 748	296	4075
6	Λιμνοθάλασσα Γιαλόβας και Νήσος Σφακτηρία (ΖΕΠ)	GR2550008	SPA	1010, 229	26, 165	293	4092
7	Θίνες Κυπαρισσίας (Νεοχώρι –Κυπαρισσία) (ΕΖΔ)	GR2550005	SAC	1342, 864	46, 237	295	4136
8	Ποταμός Πάμισος	A00020019	CORINE	1796, 58	65, 300	322	4111

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

α/α	Προστατευόμενη Φυσική Περιοχή	Κωδικός Περιοχής Προστασίας	Είδος Προστασίας	Έκταση (εκτάρια)	Περίμετρος (Κm)	Συντεταγμένες Κέντρου Πολυγώνου ΕΓΣΑ 87 (km)	
						X	Y
9	Φαράγγι Κοσκάρακας και Βιρού	A00060084	CORINE	6336, 89	58, 500	348	4090
10	Σπηλιά Γλυφάδα και Αλεπότρυπα Πύργου Δυρού	A00030041	CORINE	89, 31	6, 300	355	4057
11	Φαράγγι Κοσκάρακας	AT1011018	ΤΙΦΚ	2201, 03	55, 100	344	4094

Στη συνέχεια δίνεται αναλυτική περιγραφή των εν λόγω περιοχών.

GR2330008 – Θαλάσσια περιοχή Κυπαρισσίας, Ακρωτήριο Κατάκολο – Κυπαρισσία

Περιγραφή: Η θαλάσσια αυτή περιοχή εκτείνεται από το ακρωτήριο Κατάκολο ως την πόλη της Κυπαρισσίας στο δυτικό τμήμα της Πελοποννήσου. Το υπόστρωμα είναι αμμώδες και το θαλάσσιο στρώμα καλύπτεται από λεπτόκοκκη άμμο με διάσπαρτους ασβεστολιθικούς βράχους. Κατά μήκος των ακτογραμμών υπάρχουν μεγάλες παραλίες με λεπτόκοκκη άμμο που χαρακτηρίζονται από εκτεταμένα αμμοθινικά συστήματα. Ο κόλπος είναι γενικά ρηχός. Στα ρηχά μέρη παρατηρούνται τμήματα με *Cymodocea nodosa*, που ακολουθούνται από λιβάδια της *Posidonia oceanica*, με πολύ καλή ανάπτυξη, πυκνούς πληθυσμούς και εύρωστα άτομα.

Τύποι Οικοτόπων:

Τύπος Οικοτόπου	Κωδ 92/43
Αμμοσύρτες που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους	1110
* Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia (Posidonion oceanicae)</i>	1120
Ύφαλοι	1170

* Οικότοποι που προστατεύονται από την Ευρωπαϊκή και Ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ και το Παράρτημα Ι ως οικότοποι προτεραιότητας

Αμφίβια – ερπετά: *Caretta caretta*. Παρακάτω παρουσιάζεται το καθεστώς προστασίας για το είδος αυτό.

α/α	Επιστημονικό όνομα	Ελληνικό όνομα	92/43	Bern	IUCN	K.B.	67/81
1	<i>Caretta caretta</i>	Χελώνα Καρέττα	*II-IV	II	EN-E	EN	+

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΙΝΑΚΑ

Οδηγία 92/43/ΕΕ: (II) Είδος που επιβάλλει τον καθορισμό ζωνών διατήρησης, (IV) Είδος που απαιτεί αυστηρή προστασία, (V) Είδος που η εκμετάλλευσή του μπορεί να ρυθμίζεται με διαχειριστικά μέτρα.

Σύμβαση Βέρνης: (II) Αυστηρά προστατευόμενο είδος, (III) Προστατευόμενο είδος.

IUCN (2009): (EX) Εκλιπόντα – Extinct, (EW) Εκλιπόντα στο φυσικό τους περιβάλλον – Extinct in the Wild, (RE) Τοπικά εκλιπόντα – Regionally Extinct, (CR) Κρίσιμως κινδυνεύοντα – Critically Endangered, (EN) Κινδυνεύοντα - Endangered, (VU) Τρωτά - Vulnerable, (NT) Σχεδόν απειλούμενα – Near Threatened, (LR/nt) Χαμηλού κινδύνου και σχεδόν απειλούμενα,

(LR/lc) Χαμηλού κινδύνου και μειωμένου ενδιαφέροντος, (LC) Μειωμένου ενδιαφέροντος – Least Concern, (DD) Ανεπαρκώς γνωστά – Data Deficient (Hilton-Taylor 2000, IUCN 2001, www.iucnredlist.org version 2009.1).

Κόκκινο Βιβλίο: (EX) Εκλιπόντα – Extinct, (EW) Εκλιπόντα στο φυσικό τους περιβάλλον – Extinct in the Wild, (RE) Τοπικά εκλιπόντα – Regionally Extinct, (CR) Κρισίμως κινδυνεύοντα – Critically Endangered, (EN) Κινδυνεύοντα - Endangered, (VU) Τρωτά - Vulnerable, (NT) Σχεδόν απειλούμενα – Near Threatened, (LC) Μειωμένου ενδιαφέροντος – Least Concern, (DD) Ανεπαρκώς γνωστά – Data Deficient, (NE) Μη αξιολογηθέντα – Not Evaluated (Λεγάκις & Μαραγκού 2009).

Π.Δ. 67/81 (+) Προστατευόμενο είδος.

Άλλα είδη: *Posidonia oceanica* (Ποσειδωνία), *Syngnathus abaster* (Σακοράφα)

Σπουδαιότητα/Αξίες: Τα λιβάδια της *Posidonia oceanica* που υπάρχουν στην περιοχή είναι πιθανότατα τα καλύτερα αναπτυγμένα στην Πελοπόννησο. Σχηματίζουν ένα αδιαίρετο τμήμα του θαλάσσιου οικοσυστήματος και αποτελούν πρόσφορο έδαφος για τροφή, κατοικία και ωτοκία των ψαριών. Η *Posidonia oceanica* είναι πολύ καλός βιολογικός δείκτης της οικολογικής κατάστασης του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Μελέτες έχουν δείξει ότι οι παρακείμενες αμμώδεις παραλίες του κόλπου είναι πολύ σημαντικές για την ωτοκία της *Caretta caretta*.

Τρωτότητα: Αν και η περιοχή δέχεται σημαντικό αριθμό επισκεπτών ετησίως, δεν υπάρχουν στην περιοχή σημαντικές τουριστικές μονάδες που να ρυπαίνουν με απόβλητα την περιοχή.

GR2550001 – Φαράγγι Νέδωνα (Πέταλον - Χάνι)

Περιγραφή: Η εκβολή του ποταμού Νέδωνα βρίσκεται δυτικά του λιμανιού της Καλαμάτας και η λεκάνη απορροής του στη δυτική πλευρά του βόρειου τμήματος του Ταΰγετου. Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό αυτής της περιοχής είναι η βαθιά στενή χαράδρα, μήκους εννιά χιλιομέτρων που βρίσκεται μεταξύ της περιοχής Χάνι Λαγού και του στρατιωτικού πεδίου βολής, ακριβώς βόρεια της Καλαμάτας. Το αντιπροσωπευτικό τοπίο αυτής της περιοχής διαμορφώθηκε από ασβεστόλιθους με βαθιές διαβρώσεις, που φαίνονται κατά μήκος της χαράδρας, καθώς επίσης και των παραποτάμων. Οι κυριότεροι παραπόταμοι είναι: το Καρβελιώτικο Ρέμα, της Γριάς το Ρέμα, το Δαφνόμερα και το Σκούρα Ρέμα. Οι μαύροι ασβεστόλιθοι ανήκουν στη γεωτεκτονική ζώνη Τριπόλεως και είναι έντονα καρστικοποιημένοι. Το υπόβαθρο των ασβεστόλιθων είναι φυλλιτικά-χαλαζιτικά πετρώματα (μεταμορφωμένες ενότητες της ζώνης Τριπόλεως). Η σχετική τους αδιαπερατότητα εξασφαλίζει υψηλό ποσοστό επιφανειακής απορροής του νερού της βροχής που κινείται προς τη χαράδρα του Νέδωνα. Λόγω της καρστικοποίησης, μεγάλο ποσοστό επιφανειακού νερού της κοίτης του Νέδωνα διηθείται μέσω των ασβεστόλιθων συμβάλλοντας έτσι στον εμπλουτισμό των υπόγειων υδάτων και διατηρώντας σχετικά χαμηλή απορροή προς την εκβολή του ποταμού. Η γεωμορφολογική εξέλιξη της χαράδρας του Νέδωνα οφείλεται σε εκτεταμένη διάβρωση με αποτέλεσμα να παρατηρούνται πτώσεις βράχων και κατολισθήσεις στα πρανή. Αυτό οδήγησε σε περιοδικές εμφράξεις της κοίτης του ποταμού και τον σχηματισμό μικρών λιμνών, πίσω από τα φράγματα των υλικών κατολίθησης. Αυτές οι επιμήκεις λίμνες δεν ήταν μόνιμες. Κατά κανόνα καταστρέφονταν μετά από μια πλημμύρα αφήνοντας στην περιοχή ιλυώδη ιζήματα, που αποτελούσαν ένα μαλακό υπόβαθρο για την ανάπτυξη φυτών. Επίσης σε πολλά σημεία κατά μήκος της χαράδρας παρατηρούνται καρστικά έγκοιλα και σπηλιές. Αυτά καταδεικνύουν και θέσεις παλαιοπηγών, που λειτουργούσαν πριν από

την εκβάθυνση της χαράδρας στο σημερινό της επίπεδο. Όλες αυτές οι κοιλότητες είναι σημαντικοί βιότοποι για πολλά άγρια ζώα (νυχτερίδες, αλεπούδες, λαγοί, πουλιά, κ.λπ.), ως προς τη θέση, την πρόσβαση σε νερό, και το βαθμό ασφάλειας που προσφέρουν. Η μακκία βλάστηση ανήκει στη ζώνη Oleo-Ceratonion και έχει μεγάλη ανάπτυξη, είναι καλής ποιότητας και με ιδιαίτερη βιοποικιλότητα.

Τύποι Οικοτόπων:

Τύπος Οικοτόπου	Κωδ 92/43
Δάση με <i>Quercus ilex</i> και <i>Quercus rotundifolia</i>	9340
Φρύγανα με <i>Sarcopoterium spinosum</i>	5420
Δάση με <i>Olea</i> και <i>Ceratonia</i>	9320
Δάση <i>Platanus orientalis</i> και <i>Liquidambar orientalis</i> (<i>Platanion orientalis</i>)	92C0
Εκβολές ποταμών	1130

* Οικότοποι που προστατεύονται από την Ευρωπαϊκή και Ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ και το Παράρτημα Ι ως οικότοποι προτεραιότητας

Θηλαστικά: *Rhinolophus blasii*. Παρακάτω παρουσιάζεται το καθεστώς προστασίας για το είδος αυτό.

α/α	Επιστημονικό όνομα	Ελληνικό όνομα	92/43	Bern	IUCN	K.B.	67/81
1	<i>Rhinolophus blasii</i>	Ρινόλοφος του Blasius	II-IV	II	LR-E	NT	+

Αμφίβια – ερπετά: *Testudo hermanni*, *Testudo marginata*, *Elaphe quatuorlineata*. Παρακάτω παρουσιάζεται το καθεστώς προστασίας για κάθε ένα από αυτά.

α/α	Επιστημονικό όνομα	Ελληνικό όνομα	92/43	Bern	IUCN	K.B.	67/81
1	<i>Testudo hermanni</i>	Μεσογειακή Χελώνα	II-IV	II	LR-	VU	+
2	<i>Testudo marginata</i>	Κρασπεδωτή Χελώνα	II-IV	II	-	LC	+
3	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	Λαφίτης	II-IV	II	-	LC	+

Άλλα είδη: *Martes foina* (Κουνάβι), *Mustela nivalis* (Νυφίτσα), *Bufo bufo* (Χωματόφρυνος), *Bufo viridis* (Πρασινόφρυνος), *Hyla arborea* (Δενδροβάτραχος), *Rana graeca* (Ελληνικός Βάτραχος), *Ablepharus kitaibelii* (Αβλέφαρος), *Coluber gemonensis* (Δενδρογαλιά), *Elaphe longissima* (Λαφίτης του Ασκληπιού), *Lacerta graeca* (Ελληνική σαύρα), *Lacerta trilineata* (Τρανόσαυρα), *Malpolon monspessulanus* (Σαπίτης), *Natrix natrix* (Νερόφιδο), *Ophiomorus punctatissimus* (Οφιόμορος), *Ophisaurus arodis* (Τυφλίτης), *Podarcis peloponnesiaca* (Πελοποννησιακή γουστέρα), *Telescopus fallax* (Γατόφιδο), *Typhlops vermicularis* (Σκουληκόφιδο), *Vipera ammodytes* (Οχιά).

Σπουδαιότητα/Αξίες: Η σπουδαιότητα της περιοχής οφείλεται σε πολλούς παράγοντες όπως στο πολύ εντυπωσιακό τοπίο, στην πολύ καλή ποιότητα της μακκίας βλάστησης που αποτελείται από πουρνάρι (*Quercus coccifera*), αριά (*Q. ilex*), σχίνο (*Pistacia lentiscus*), αγριελιά (*Olea europaea*), χαρουπιά (*Ceratonia siliqua*), κουμαριά (*Arbutus unedo*, *Arbutusadrachne*), φιλύκι (*Phillyrea latifolia*), σφενδάμι (*Acer creticum*), δάφνη (*Laurus nobilis*) κ.α. Στην περιοχή αναπτύσσεται παρόχθια αμιγής παρόχθια βλάστηση (*Platanus orientalis*, *Salix sp.* κ.λπ.), υπάρχει συνεχής επιφανειακή ροή ύδατος για αρκετούς μήνες, ιδιαίτερα στο ΒΑ τμήμα της χαράδρας και τέλος στην περιοχή υπάρχουν σπάνια και φυτογεωγραφικά ενδιαφέροντα φυτά.

Τρωτότητα: Η περιοχή απειλείται από ενδεχομένη εκδήλωση πυρκαγιάς, ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Άλλες πιέσεις προέρχονται από τη ρύπανση των υδάτων λόγω ρήψης αποβλήτων από ελαιουργικές δραστηριότητες (κυρίως μεταξύ των μηνών Νοεμβρίου και Φεβρουαρίου) και μη επεξεργασμένων λυμάτων από τα γειτονικά στην περιοχή χωριά. Η βόσκηση αν και δεν αποτελεί προς το παρόν απειλή για τη περιοχή μπορεί να αποτελέσει πίεση στην περίπτωση που καταστραφούν από πυρκαγιά τα σημερινά βοσκοτόπια και οι βοσκοί αναγκαστούν να χρησιμοποιήσουν περιοχές κοντά στο φαράγγι. Τέλος, το λατομείο στα ΝΔ του φαραγγιού αποτελεί πρόβλημα για την περιοχή λόγω της αυξημένης σκόνη και του θορύβου.

GR2550003 – Νήσοι Σαπιέντζα και Σχίζα, Ακρωτήριο Ακρίτας

Περιγραφή: Η περιοχή περιλαμβάνει το ακρωτήριο Ακρίτας (ΝΔ Πελοπόννησος) και τα γειτονικά νησιά Σχίζα (1.090 ha) και Σαπιέντζα (963 ha), καθώς επίσης και τα νησιά Βενετικό, Αγ. Μαριανή, Αυγό κ.λπ. Το νησί Σαπιέντζα είναι δασωμένο, ενώ οι άλλες περιοχές καλύπτονται από θαμνώδη βλάστηση.

Τύποι Οικοτόπων:

Τύπος Οικοτόπου	Κωδ 92/43
Δάση με <i>Olea</i> και <i>Ceratonia</i>	9320
Θερμομεσογειακές και προερημικές λόχμες	5330
Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες	2110
Θαλάσσια σπήλαια εξ ολοκλήρου ή κατά το ήμισυ κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας	8330
Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση	8210
* Θίνες των παραλίων με <i>Juniperus spp.</i>	2250

Θηλαστικά: *Rhinolophus ferrumequinum*, *Myotis blythii*, *Tursiops truncates*, *Monachus monachus*. Παρακάτω παρουσιάζεται το καθεστώς προστασίας για κάθε ένα από αυτά.

α/α	Επιστημονικό όνομα	Ελληνικό όνομα	92/43	Bern	IUCN	K.B.	67/81
1	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Τρανορινόλοφος	II-IV	II	LR-V	LC	+
2	<i>Myotis blythii</i>	Μικρομυωτίδα	II-IV	II	- V	LC	+
3	<i>Tursiops truncatus</i>	ΡΙνοδέλφιο	II-IV	II	-	VU	+
4	<i>Monachus monachus</i>	Μεσογειακή φώκια	*II-IV	II	CR-E	CR	+

Αμφίβια – ερπετά: *Mauremys caspica*, *Caretta caretta*. Παρακάτω παρουσιάζεται το καθεστώς προστασίας για κάθε ένα από αυτά.

α/α	Επιστημονικό όνομα	Ελληνικό όνομα	92/43	Bern	IUCN	K.B.	67/81
1	<i>Mauremys caspica</i>	Γραμμωτόλαιμη νεροχελώνα	II-IV	II	-	-	+
2	<i>Caretta caretta</i>	Χελώνα Καρέττα	*II-IV	II	EN-E	EN	+

Άλλα είδη: *Crocidura suaveolens* (Κηπομυγαλίδα), *Martes foina* (Κουνάβι), *Mustela nivalis* (Νυφίτσα), *Bufo bufo* (Χωματόφρυνος), *Bufo viridis* (Πρασινόφρυνος), *Hyla arborea* (Δενδροβάτραχος), *Ablepharus kitaibelii* (Αβλέφαρος), *Coluber gemonensis* (Δενδρογαλιά), *Coluber najadum* (Σαΐτα), *Hemidactylus turcicus* (Σαμιαμίδι), *Lacerta trilineata* (Τρανόσαυρα), *Malpolon monspessulanus* (Σαπίτης), *Ophisaurus apodus* (Τυφλίτης), *Podarcis peloponnesiaca* (Πελοποννησιακή γουστέρα), *Telescopus fallax* (Γατόφιδος), *Typhlops vermicularis* (Σκουληκόφιδος), *Vipera ammodytes* (Οχιά).

Σπουδαιότητα/Αξίες: Η μεγάλη ζωολογική σημασία της περιοχής υποδηλώνεται από την παρουσία 23 σημαντικών ειδών σπονδυλωτών (εκτός από πουλιά). Επίσης να αναφερθεί ότι στους παραθαλάσσιους βράχους και τις βραχώδεις ακτές της περιοχής ενδημούν ορισμένα taxa *Limonium*.

Τρωτότητα: Το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής αποτελείται από καλλιεργούμενη γη. Η περιοχή δέχεται – εκτός από τις γεωργικές δραστηριότητες- και άλλες ανθρωπογενείς πιέσεις όπως το κυνήγι και η παράνομη αλιεία που αποτελούν απειλές για την πανίδα της περιοχής καθώς. Τέλος η περιοχή δέχεται πιέσεις από οικοδομικές και τουριστικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται.

GR2550004 – Λιμνοθάλασσα Πύλου (Διβάρι) και Νήσος Σφακτηρία, Άγιος Δημήτριος

Περιγραφή: Ο σχεδόν κυκλικός κόλπος του Ναυαρίνου αποτελεί σχεδόν το 48% της έκτασης της περιοχής. Το δυτικό τμήμα του κόλπου κλείνεται από την επιμήκη νήσο Σφακτηρία, που είναι παράλληλη με την απέναντι ακτή. Το νησί είναι λοφώδες, με ασβεστολιθικό υπόστρωμα και ύψος 106 m. Η βλάστηση του νησιού είναι χαρακτηριστική και αποτελείται από *Juniperus phoenicea* σε μίξη με *Euphorbia dendroides*, *Ruta chalepensis*, *Phlomis fruticosa* και άλλα είδη φρυγάνων. Η είσοδος του κόλπου είναι στο νότιο άκρο της περιοχής και κλείνεται από τη νησίδα Πύλος, απέναντι από την ομώνυμη πόλη. Στο ΒΔ τμήμα της περιοχής βρίσκεται η λιμνοθάλασσα "Διβάρι" ή Γιάλοβα της Πύλου. Η Γιάλοβα είναι ένας υφάλμυρος υγρότοπος που δέχεται την εισροή του θαλασσινού νερού και των γλυκών νερών των ποταμών Τυφλομούτη και Ξερολάγκαδο, που κατά τους καλοκαιρινούς μήνες ξεραινεται. Γύρω από τη λίμνη κυριαρχούν οι αμμώδεις και λασπώδεις παραλίες που είναι ανάμικτες με υφάλμυρα έλη και δάση με είδη αρμυρικών (*Tamarix sp.*) Στο βόρειο άκρο της λιμνοθάλασσας υπάρχουν βράχοι ή βραχώδεις ακτές που δίνουν την εντύπωση της συνέχειας της νήσου Σφακτηρίας. Επίσης, μεταξύ της λιμνοθάλασσας και της ακτής φύονται καλά σχηματισμένες αμμοθίνες και υγιείς σχηματισμοί με άρκευθο τη φοινικική (*Juniperus phoenicea*).

Τύποι Οικοτόπων:

Τύπος Οικοτόπου	Κωδ 92/43
*Παράκτιες λιμνοθάλασσες	1150
Υποτυπώδεις κινούμενες θίνες	2110
Λασπώδεις και αμμώδεις επίπεδες εκτάσεις που αποκαλύπτονται κατά την άμπωτη	1140
Ενδημικά φρύγανα από <i>Euphorbio-Verbascion</i>	5430
Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο με ενδημικά <i>Limonium spp.</i>	1240
Κινούμενες θίνες της ακτογραμμής με <i>Ammophila arenaria</i> (λευκές θίνες)	2120
Δενδροειδή <i>Juniperus spp</i>	5210
Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση	8210
Υγροί μεσογειακοί λειμώνες με υψηλές πόδες από <i>Molinio- Holoschoenion</i>	6420
Μεσογειακά αλίπεδα (<i>Juncetalia maritimi</i>)	1410

* Οικότοποι που προστατεύονται από την Ευρωπαϊκή και Ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ και το Παράρτημα Ι ως οικότοποι προτεραιότητας

Αμφίβια – ερπετά: *Testudo hermanni*, *Testudo marginata*, *Emys orbicularis*, *Caretta caretta*, *Elaphe quatuorlineata*, *Elaphe situla*. Παρακάτω παρουσιάζεται το καθεστώς προστασίας για κάθε ένα από αυτά.

α/α	Επιστημονικό όνομα	Ελληνικό όνομα	92/43	Bern	IUCN	K.B.	67/81
1	<i>Testudo hermanni</i>	Μεσογειακή Χελώνα	II-IV	II	LR-	VU	+
2	<i>Testudo marginata</i>	Κρασπεδωτή Χελώνα	II-IV	II	-	LC	+
3	<i>Emys orbicularis</i>	Στικτόλαιμη νεροχελώνα	II-IV	II	LR-	NT	+
4	<i>Caretta caretta</i>	Χελώνα Καρέττα	*II-IV	II	EN-E	EN	+
5	<i>Elaphe quatuorlineata</i>	Λαφίτης	II-IV	II	-	LC	+
6	<i>Elaphe situla</i>	Σπιτόφιδο	II-IV	II	DD-	-	+

Άλλα ζώα: *Martes foina* (Κουνάβι), *Mustela nivalis* (Νυφίτσα), *Crocidura suaveolens* (Κηπομυγαλίδα), *Hyla arborea* (Δενδροβάτραχος), *Bufo bufo* (Χωματόφρυνος), *Bufo viridis* (Πρασινόφρυνος), *Hyla arborea* (Δενδροβάτραχος), *Podarcis peloponnesiaca* (Πελοποννησιακή γουστέρα), *Ablepharus kitaibelii* (Αβλέφαρος), *Chamaeleo chamaeleon* (Χαμαιλέοντας), *Coluber gemonensis* (Δενδρογαλιά), *Coluber najadum* (Σαΐτα), *Eryx jaculus* (Ερυξ), *Hemidactylus turcicus* (Σαμιαμίδι), *Lacerta graeca* (Ελληνική σαύρα), *Lacerta trilineata* (Τρανόσαυρα), *Malpolon monspessulanus* (Σαπίτης), *Natrix natrix* (Νερόφιδο), *Natrix tessellata* (Ψηφιδόφιδο), *Ophiomorus punctatissimus* (Οφιόμορος), *Orphisaurus arodus* (Τυφλίτης).

Σπουδαιότητα/Αξίες: Ο υγρότοπος της Γιάλοβας αποτελεί το σημαντικότερο νοτιότερο μεταναστευτικό σταθμό για τα πουλιά σε όλα τα Βαλκάνια. Μέχρι σήμερα έχουν καταμετρηθεί 271 είδη πουλιών από τα 442 που ζουν συνολικά στην Ελλάδα. Τα φρυγανικά οικοσυστήματα γύρω από την Πύλο προσφέρουν καταφύγιο σε μερικά πολύ σπάνια φυτικά taxa, ιδιαίτερου φυτογεωγραφικού και οικολογικού ενδιαφέροντος. Ενώ στα ασβεστολιθικά εδάφη της νήσου Σφακτηρία υπάρχουν αξιόλογοι σχηματισμοί με *Juniperus phoenicea*.

Τρωτότητα: Η περιοχή επηρεάζεται από μια σειρά ανθρώπινες δραστηριότητες όπως η γεωργία γύρω από την λιμνοθάλασσα που έχει ως συνέπεια τη ρύπανσή της από τη χρήση λιπασμάτων. Ο τουρισμός, η κτηνοτροφία, το παράνομο κυνήγι και η αλιεία έχουν επηρεάσει άμεσα τις θαλάσσιες

χελώνες, τους χαμαιλέοντες και τα υδρόβια πτηνά. Άλλες απειλές για την περιοχή αποτελούν η διαρροή πετρελαίου από πλοία που βυθίζονται έξω από την περιοχή της λιμνοθάλασσας (υπάρχει ιστορικό βύθισης τάνκερ κατά το παρελθόν από το οποίο διέρρευσαν χημικές ουσίες).

Λιμνοθάλασσα Γιάλοβας

GR2550007 – Θαλάσσια περιοχή Στενού Μεθώνης

Περιγραφή: Η περιοχή βρίσκεται στη ΝΔ Πελοπόννησο και περιλαμβάνει τις ακτές από το ακρωτήριο "Κολύβρι" έως το "Χοντρό Κάβο" καθώς επίσης και τις βόρειες πλευρές της νήσου Σαπιέντζα. Το υπόστρωμα αποτελείται από σκληρή λεπτόκοκκη άμμο με διάσπαρτους διαβρωμένους ασβεστολιθικούς βράχους. Στρώματα από *Cyrtodocea nodosa* φύονται σε βάθος ενός έως δύο μέτρων και ακολουθούνται από κοινότητες *Posidonia* σε λίγο μεγαλύτερο βάθος. Σε βάθος 8-10 m απαντούν οι κοινότητες του θαλάσσιου φανερόγαμου *Halophila stipulacea* μαζί με το χλωροφύκος *Caulerpa prolifera*. Στο σκληρό υπόστρωμα ευδοκμεί η βλάστηση με μακροφύκη, όπου κυριαρχούν οι κοινότητες με *Cystoseira*.

Τύποι Οικοτόπων:

Τύπος Οικοτόπου	Κωδ 92/43
* Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με <i>Posidonia</i> (<i>Posidonium oceanicae</i>)	1120
Ύφαλοι	1170

* Οικότοποι που προστατεύονται από την Ευρωπαϊκή και Ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 92/43/ΕΟΚ και το Παράρτημα Ι ως οικότοποι προτεραιότητας

Θηλαστικά: *Tursiops truncates*, *Myotis blythii*. Παρακάτω παρουσιάζεται το καθεστώς προστασίας για κάθε ένα από αυτά.

α/α	Επιστημονικό όνομα	Ελληνικό όνομα	92/43	Bern	IUCN	K.B.	67/81
1	<i>Tursiops truncatus</i>	ΡΙΝΟΔΕΛΦΙΝΟ	II-IV	II	-	VU	+
2	<i>Myotis blythii</i>	ΜΙΚΡΟΜΥΩΤΙΔΑ	II-IV	II	- V	LC	+

Άλλα είδη: *Posidonia oceanica* (Ποσειδωνία), *Syngnathus abaster* (Σακοράφα)

Σπουδαιότητα/Αξίες: Το μεσογειακό ενδημικό είδος *Posidonia oceanica* που εξαπλώνεται σε όλη τη θαλάσσια περιοχή σε βάθος μέχρι 40 m, σχηματίζει εκτεταμένα και πυκνά λιβάδια. Το είδος αυτό είναι πολύ ευαίσθητο στη ρύπανση και έτσι μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως δείκτης της οικολογικής κατάστασης της περιοχής. Στο φύλλωμά του φιλοξενείται μεγάλος αριθμός φυτικών και ζωικών ειδών. Το είδος *Halophila stipulacea* φύεται στη θαλάσσια περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου και η Πελοπόννησος είναι το δυτικότερο όριο εξαπλώσεώς του. Συνήθως απαντά μαζί με το χλωροφύκος *Caulerpa prolifera* τροπικό είδος της Μεσογείου και αναπτύσσεται στις θερμότερες περιοχές, σε μαλακό υπόστρωμα.

Τρωτότητα: Η περιοχή δέχεται μεγάλο αριθμό επισκεπτών ετησίως, αποτελεί κύριο πέρασμα για εμπορικά πλοία ενώ αξιοποιείται από ντόπιους και αλλοδαπούς ψαράδες επαγγελματίες ή / και ερασιτέχνες.

GR2550008 – Λιμνοθάλασσα Γιάλοβας και Νήσος Σφακτηρία

Περιγραφή: Βλέπε GR2550004 – Λιμνοθάλασσα Πύλου (Διβάρι) και Νήσος Σφακτηρία, Άγιος Δημήτριος (ΕΖΔ) παραπάνω.

Τύποι οικοτόπων: Βλέπε GR2550004 παραπάνω.

Ορνιθοπανίδα (Παράρτημα Ι της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ):

Sterna hirundo, *Sterna albifrons*, *Chlidonias hybridus*, *Chlidonias niger*, *Sterna sadvicensis*, *Caprimulgus europaeus*, *Larus audouinii*, *Alcedo atthis*, *Bubo bubo*, *Coracias garrulus*, *Gelochelidon nilotica*, *Anthus campestris*, *Larus genei*, *Larus melanocephalus*, *Tringa glareola*, *Gallinago media*, *Philomachus pugnax*, *Pluvialis apricaria*, *Eudromias morinellus*, *Sterna caspia*, *Tadorna ferruginea*, *Glareola pratincta*, *Pelecanus crispus*, *Emberiza caesia*, *Sylvia rueppelli*, *Hippolais olivetorum*, *Hoplopterus spinosus*, *Calandrella brachydactyla*, *Buteo rufinus*, *Melanocorypha calandra*,

Phalacrocorax pygmaeus, Phalacrocorax aristotelis desmarestii, Emberiza hortulana, Lanius minor, Lanius collurio, Ficedula albicollis, Ficedula parva, Acrocephalus melanopogon, Lullula arborea, Aquila heliaca, Ardea purpurea, Gyps fulvus, Milvus migrans, Pernis apivorus, Cygnus Cygnus, Platalea leucorodia, Plegadis falcinellus, Circus gallicus, Ciconia nigra, Aythya nyroca, Egretta alba, Egretta garzetta, Ardeola ralloides, Nycticorax nycticorax, Gavia arctica, Botaurus stellaris, Pelecanus onocrotalus, Burhinus oedipnemus, Ixobrychus minutus, Ciconia ciconia, Falco biarmicus, Recurvirostra avosetta, Himantopus himantopus, Grus grus, Porzana parva Phoenicopiterus ruber, Falco peregrines, Circus aeruginosus, Falco eleonora, Falco columbarius, Falco naumanni, Circus macrourus, Hieraaetus fasciatus, Hieraaetus pennatus, Aquila clanga, Aquila pomarina, Circus pygargus, Pandion haliaetus, Porzana porzana, Circus cyaneus.

Σπουδαιότητα/Αξίες: Πρόκειται για μια σημαντική περιοχή για τα διαχειμάζοντα υδρόβια και πτηνά διέλευσης. Για περισσότερα βλέπε GR2550004 παραπάνω.

Τρωτότητα: Οι κύριες απειλές για τη λιμνοθάλασσα είναι η διαταραχή του υδάτινου οικοσυστήματός από τη μειωμένη παροχή γλυκών νερών, η μείωση της βιοποικιλότητας από την καταπάτηση των υδροτοπικών εκτάσεων και την μετατροπή τους σε αγροτική γη, το παράνομο κυνήγι, η ελεύθερη πρόσβαση οχημάτων στην περιοχή και η ρύπανση από τη ρίψη μπαζών και σκουπιδιών.

GR2550005 – Θίνες Κυπαρισσίας (Νεοχώρι - Κυπαρισσία)

Περιγραφή: Η περιοχή αποτελεί τμήμα της παράκτιας ζώνης της Δυτικής Πελοποννήσου, όπου επικρατούν ευνοϊκές οικολογικές συνθήκες για την ανάπτυξη αμμοθινικών σχηματισμών. Οι ακτές της Δυτικής Πελοποννήσου είναι εκτεθειμένες στην ανοιχτή θάλασσα και συνεπώς στους επικρατούντες ΝΔ ανέμους που συμβάλλουν καθοριστικά στη δημιουργία και ανάπτυξη των αμμοθινών. Ως αποτέλεσμα της φυσικής αποσάθρωσης των βράχων σχεδόν όλα τα εδάφη της περιοχής ανήκουν στην κλάση των αμμωδών εδαφών. Αποτελούνται από μικρά γωνιώδη τμήματα προερχόμενα από τα βράχια που αργότερα μεταφέρονται από τον άνεμο ή το νερό. Το τοπίο της παράκτιας περιοχής συντίθεται από: αμμόφιλη, αμμονιτρόφιλη βλάστηση χαμηλών και υψηλών σταθεροποιημένων ή κινούμενων αμμοθινών, φρύγανα και μακκί, παραλιακά δάση χαλεπίου πεύκης σε αμμώδη υποστρώματα, καλλιεργούμενη γη, χωριά κ.λπ. Το ύψος των αμμοθινών κυμαίνεται από 1 έως 8-10 m πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας και ανάλογα με το ύψος τους και την παρουσία χούμου και φυτικών υπολειμμάτων απαντούν διάφορες φυτοκοινωνίες. Ένα περισσότερο ή λιγότερο σαφές ζωνώδες πρότυπο κατανομής της βλάστησης παρατηρείται κατά τη μετάβαση από τη θάλασσα προς τις εσωτερικές θέσεις, π.χ. μια ζώνη γυμνή από βλάστηση ακολουθείται από χαμηλές αμμοθίνες, στη συνέχεια από υψηλές αμμοθίνες με αμμόφιλη βλάστηση, καθώς και από αμμοθίνες με δάση χαλεπίου πεύκης.

Τύποι Οικοτόπων:

Τύπος Οικοτόπου	Κωδ 92/43
Κινούμενες θίνες της ακτογραμμής με <i>Ammophila arenaria</i> («λευκές θίνες»)	2120
Μεσογειακά πευκοδάση με ενδημικά είδη πεύκων της Μεσογείου	9540
Δάση με <i>Olea</i> και <i>Ceratonia</i>	9320
* Θίνες των παραλιών με <i>Juniperus spp.</i>	2250
Θίνες με <i>Euphorbia terracina</i>	2220
Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο με ενδημικά <i>Limonium spp</i>	1240
Μονοετής βλάστηση μεταξύ των ορίων πλημμυρίδας και άμπωτης	1210

Αμφίβια – Ερπετά: *Testudo hermanni*, *Testudo marginata*, *Caretta caretta*, *Elaphe situla* Παρακάτω παρουσιάζεται το καθεστώς προστασίας για καθένα από αυτά.

α/α	Επιστημονικό όνομα	Ελληνικό όνομα	92/43	Bern	IUCN	K.B.	67/81
1	<i>Testudo hermanni</i>	Μεσογειακή Χελώνα	II-IV	II	LR-	VU	+
2	<i>Testudo marginata</i>	Κρασπεδωτή Χελώνα	II-IV	II	-	LC	+
3	<i>Caretta caretta</i>	Χελώνα Καρέττα	*II-IV	II	EN-E	EN	+
4	<i>Elaphe situla</i>	Σπιτόφιδο	II-IV	II	DD-	-	+

Άλλα σημαντικά είδη στην περιοχή είναι *Rana dalmatina* (Ευκίνητος βάτραχος), *Rana graeca* (Ελληνικός Βάτραχος), *Lacerta graeca* (Ελληνική σαύρα), *Malpolon monspessulanus* (Σαπίτης), *Natrix tessellata* (Ψηφιδόφιδο), *Ophiomorus punctatissimus* (Οφιόμορος), *Podarcis peloponnesiaca* (Πελοποννησιακή γουστέρα), *Vipera ammodytes* (Οχιά) και το φυτό *Pancratium maritimum* (Κρίνος της άμμου).

Σπουδαιότητα/Αξίες: Η κύρια οικολογική αξία της περιοχής έγκειται στην παρουσία σπάνιων – για την περιοχή ή με περιορισμένη γεωγραφική κατανομή στην Ελλάδα – βιοτόπων (π.χ. αμμοθινοί σχηματισμοί των υψηλών σταθεροποιημένων αμμοθινών με βλάστηση *Ammophiletum arundinaceae*). Πρόκειται για σχηματισμούς που σε άλλα μέρη της χώρας έχουν μειωθεί σε αριθμό και έκταση ενώ σε μερικές περιπτώσεις έχουν καταστραφεί ολοκληρωτικά. Επίσης, η παρουσία παραθαλάσσιων δασών χαλεπίου πεύκης, καλής δομής, σε απόσταση όχι μεγαλύτερη των 100-200 m από τη θάλασσα, προσδίδει υψηλή αισθητική και οικολογική αξία στην περιοχή. Τέλος, αυτό που καθιστά την περιοχή ιδιαίτερα σημαντική, είναι η παρουσία της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta*, είδους προτεραιότητας του Παραρτήματος II της Οδηγίας 92/43/ΕΕ. Οι παραλίες του Κυπαρισσιακού κόλπου χαρακτηρίζονται από την ιδιαίτερα υψηλή αναπαραγωγική δραστηριότητα του είδους και αξιολογούνται ως οι δεύτερες σημαντικότερες παραλίες αναπαραγωγής της χελώνας Καρέττα στη Μεσόγειο.

Τρωτότητα: Οι παράνομες δραστηριότητες (αυθαίρετη δόμηση, εκχερσώσεις, αμμοληψίες, κλπ.) και η επέκταση των καλλιεργούμενων εκτάσεων είναι οι κύριες ανθρώπινες δραστηριότητες που ασκούν πιέσεις στο φυσικό περιβάλλον και τη πανίδα της περιοχής, ειδικά στο φώλιασμα της *Caretta caretta*. Η τοποθεσία του Αγιαννάκη – όπου η βλάστηση των αμμόλοφων σταδιακά καταστρέφεται αποτελεί παράδειγμα των παραπάνω.

A00020019 - Ποταμός Πάμισος

Περιγραφή: Ποτάμιο σύστημα που τροφοδοτείται από πηγές.

Θηλαστικά: *Lutra lutra* (Βίδρα)

Ψάρια: *Gasterosteus aculeatus* (Αγκαθερό), *Phoxinellus pleurobipunctatus* (Λιάρα), *Salaria fluviatilis* (Ποταμοσαλιάρα), *Tropidophoxinellus spartiaticus* (Μπάφα)

Σπουδαιότητα/Αξίες: Ο ποταμός εκτός του ότι προσφέρεται για δραστηριότητες στη φύση αποτελεί σημαντικό υδροβιότοπο για σε σπάνια είδη πουλιών καθώς επίσης ευνοεί την ύπαρξη άγριας χλωρίδας και σπάνιων ειδών ψαριών. Σημαντικά είδη ψαριών, όπως το *Tropidophoxinellus spartiaticus* (Μπάφα) αλλά και θηλαστικά όπως η *Lutra lutra* (Βίδρα) έχουν παρατηρηθεί στην περιοχή.

A00060084 - Φαράγγι Κοσκάρακας και Βιρού

Περιγραφή: Δύο παράλληλα φαράγγια με εποχική ροή νερού, διασχίζουν την χαμηλότερη δυτική πλευρά του όρους Ταΰγετος που καλύπτεται με μακία. Υπάρχουν παλιά ακατοίκητα χωριά, πλακόστρωτα και μια παλιά πέτρινη γέφυρα σε καλή κατάσταση.

Ορνιθοπανίδα: *Aquila chrysaetos chrysaetos* (Χρυσαιτός), *Circaetus gallicus* (Φιδαητός)

Αμφίβια- Ερπετά: *Lacerta graeca* (Γραικόσαυρα), *Podarcis peloropnnesiaca lais* (Γουστέρα της Βόρειας Πελοποννήσου), *Podarcis peloropnnesiaca peloropnnesiaca* (Γουστέρα της Πελοποννήσου), *Podarcis peloropnnesiaca thais* (Γουστέρα της Αργολίδας), *Testudo marginata* (Κρασπεδωτή χελώνα)

Σπουδαιότητα/Αξίες: Ένα σημαντικό τοπίο που περιλαμβάνει ενδημικά φυτά και ερπετά και πιθανώς αποτελεί καταφύγιο για τους τελευταίους *Aquilla chrysaetos* (Χρυσαιτός) της περιοχής.

Τρωτότητα: Οι κύριες απειλές για την περιοχή είναι η κατασκευή δρόμων κατά μήκος των δύο φαραγγιών, το παράνομο κυνήγι και οι πυρκαγιές.

A00030041 - Σπηλιά Γλυφάδα και Αλεπότρυπα Πύργου Δυρού

Περιγραφή: Δύο σπήλαια στη δυτική ακτή της Μάνης στην Πελοπόννησο. Η σπηλιά Γλυφάδα έχει μήκος 100 m και είναι κατά το ήμισυ γεμάτη με υφάλμυρο νερό. Η σπηλιά Αλεπότρυπα, παρακείμενη της Γλυφάδας έχει τρεις λίμνες, ενώ έχει αποδειχθεί η ύπαρξη προϊστορικών καταυλισμών στην περιοχή.

Ορνιθοπανίδα: *Apus melba melba* (Σκεπαρνάς), *Galerida cristata caucasica* (Κατσουλιέρης), *Sitta neumayer neumayer* (Βραχοτσοπανάκος), *Sylvia melanocephala melanocephala* (Μαυροτσιροβάκος)

Σπουδαιότητα/Αξίες: Θεωρείται ένα από τα πιο όμορφα σπήλαια στην Ελλάδα και ίσως παγκοσμίως.

Τρωτότητα: Η έντονη τουριστική ανάπτυξη.

ΑΤ1011018 - Φαράγγι Κοσκαράκας

Περιγραφή: Ένα φαράγγι εκπληκτικής ομορφιάς που διασχίζεται από το ρέμα του Ριντόμου. Αρχίζει στις πλαγιές του Ταυγέτου με δύο κλάδους, από τα χωριουδάκια Ρίντομο και Ριζανά και φθάνει ως το χωριό Βόρειο. Σε ένα σημείο, κοντά στο χωριό Πηγάδια, στενεύει πάρα πολύ κι εκεί υπάρχει πέτρινο μονότοξο γεφύρι που ενώνει τις δύο πλευρές. Μετά το Βόρειο το φαράγγι συνεχίζει λιγότερο βαθύ και εντυπωσιακό προς τη θάλασσα, μέχρι το χωριό Μεγάλη Μαντίνεια. Σε ένα σημείο διασταυρώνεται με το δρόμο Καλαμάτας-Καρδαμύλης. Μέσα στο φαράγγι υπάρχει πλούσια βλάστηση και σπάνια φυτά.

Τύποι οικοτόπων: Βραχώδεις Σχηματισμοί/Ορθοπλαγιές, Μακία

Τρωτότητα: Άλλοτε παρθένο το φαράγγι αυτό έχει υποστεί δύο σημαντικές επεμβάσεις. Η μία είναι ο δρόμος Καλαμάτας-Καρδαμύλης και η άλλη πολύ πρόσφατη, ο δρόμος που ανοίχθηκε στις πλαγιές του φαραγγιού προς τα πάνω. Πάντως διατηρεί μεγάλο μέρος από τη φυσικότητα του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΧΑΡΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΥΔΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΟΣ (01)

ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ (ΥΔ 01)
ΜΗΤΡΩΟ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΥΔΑΤΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ &
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΑΛΛΑΓΗΣ

www.ypeka.gr

Ειδική Γραμματεία Υδάτων,
Μ. Ιατρίδου 2 & Λεωφ. Κηφισίας 115 26 Αθήνα
Τηλ: 210 693 1265, 210 693 1253,
Φαξ: 210 699 4355, 210 699 4357
E-mail: info.egy@prv.ypeka.gr

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

www.epperaa.gr

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης